

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A hadügyminiszter a fegyverletételről.

A horvát határon semmi veszély.

Budapest. Lindner Béla hadügyminiszter nyilatkozatot tett közzé Az Est-ben a fegyverletétel részleteiről. A nyilatkozat az alábbiakat tartalmazza:

— Tegnap telefonon és körtáviratban kiadtam a parancsot az összes hadseregparancsnokságoknak. A Németországban lévő magyar csapatokat már kivonták a tűzvonalból és intézkedés történt azok sürgős hazahozatala iránt. Egyeseknek az az aggodalma, hogy a hadseregparancsnokok között akad olyan is, aki a parancsot nem hajlja végre, teljesen alaptalan. Egyébként minden eshetőségre megtörtént az intézkedés. A fegyverletételhez a kormány megbízottakat küldött ki.

Azt üzenem a magyar katonáknak, hogy emelt fővel hajtsák végre ezt a parancsot, mert mi nem akarunk senkivel háborút viselni és mindenkivel békességben akarunk lenni. A népkormány egy percig se vállalja ezért a felelősséget, ha egyetlen csepp magyar vér is elfolyik még ezután.

Az olaszoknak az osztrákokkal szemben való fegyverszüneti feltételeiről ezeket mondotta a hadügyminiszter:

— Csak annyit tudok, hogy a visszavonulás vonala Tirol és a nyelvhatár, egyébként pedig a régi országhatár. Azonkívül bizonyos hadosztályok fegyverben maradhatnak.

Ami a horvát-magyar határ helyzetét illeti, azt üzenem az országnak, hogy ne adjon hitelt semmiféle kőszáhirnek, a határon semmi baj nincs. (Ugyanezt mondotta ma előttünk Petrics József, Csáktornya község volt községi bírája, aki azt közölte, hogy a Drávánál hire-hamva sincs horvát invázió szándékának. A szerk.)

Sehol semmi rendzavarás nem történt. Az sem igaz, hogy cseh bandák garázdálkodnak az országban. Mi bizalommal nézünk a jövő elé és mindenki legyen segítségére a népkormánynak a béke megteremtésében és a rend megtartásában. A front mögött a katonáknak csak szolgálásban szabad oldalfegyvert viselniük.

Az új kormány a hivatalos lapban

Budapest. A Budapesti Közlöny szokatlan módon közli az új kormány kinevezését mert ennek szövege alatt sem királyi aláírás, sem miniszterelnöki ellenjegyzés nincsen.

November 10-re fegyverszünet.

Genf. A Newyork Herald közli, hogy a newyorki tőzsdén hivatalosan közhírré tették, hogy november 10-re létrejön a fegyverszünet.

József főherceg hűségesküje a Nemzeti Tanácsnak.

Budapest. József főherceg és fia, József Ferenc főherceg ma déli 12 órakor letette a magyar honpolgári esküt a Nemzeti Tanács kezébe. Az ünnepélyes aktusnál Károlyi Mihály, Lindner és Kunfi miniszterek voltak jelen. József főherceg teljes katonai díszben, összes rendjeleivel jelent meg a városházán, ahol ezeket mondotta:

— Uraim, felmentve esküm alól mint katona és mint állampolgár eljöttem fiammal, hogy letegyem a hűségesküt.

Hock János, a Nemzeti Bizottság elnöke válaszolt a főhercegnek: Fenségedet, — mondotta, — a magyar katona József főherceg édes apámnak hívja. Fenséged iránti szeretetük segítette katonáinkat győzelmeikre, de soha oly meleg szeretetet nem érzelt magyar ember Fenséged iránt, mint mi e pillanatban, amikor Fenséged a nemzetnek ajánlja fel magát és aláveti magát a nemzet szuverén tekintélyének.

József főherceg ezután elfogódott hangon mondta el esküjét, mely így hangzott:

— Én, Habsburg József, becsületemre fogadom, hogy a Nemzeti Tanács rendelkezéseinek magamat alávetem és minden intézkedését megfogadom.

Ugyanilyen esküt tett József Ferenc főherceg is. Majd József főherceg ezeket mondotta a Nemzeti Tanács tagjainak: — Ez a két szív, az enyém és fiamé, mindig Magyarorszáért fog dobogni és a magyar nép jövő virágzásáért fog élni.

Nagy zsold- és fizetés- emelés a hadseregben.

Budapest. Hadügyminiszteri rendelet jelent meg, mely elrendeli, hogy a legénységi állományú katonák zsoldja tekintet nélkül szolgálati rendfokozatukra, napi 4 korona legyen. A tisztek és katonai tisztviselők fizetését pedig századosi rangig 100 percenttel, őrnagytól ezredesig 75 százalékkal emelték.

Stájerország csatlakozása a köztársasághoz.

Grác. Ma délelőtt a stájer nemzetnek nagy népgyűlésén kikiáltották Stájerországnak a Német-Osztrák köztársasághoz való csatlakozását.

A hadsereg eskütétele.

Budapest. Ma délelőtt 11 órakor Budapest egész helyőrsége az országháztéren letette a Nemzeti Tanácsnak a hűségesküt.

Nagykanizsa s a forradalom

Az összes kanizsai közintézmények és a 20-as honvédek csatlakozása a Nemzeti Tanácshoz. — Az új korszak első napjai Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Szerdán este még úgy feküdt le Nagykanizsa népe, mint négy év óta mindenuap, a kétség és bizonytalanság sötét gondjaival, melyeket most még súlyosbított az a reménytelennek látszó küzdelem, amelyet a hatalomhoz görcsösen ragaszkodó reakciós kormányrendszerrel a demokrácia harcosainak kis tábora folytatott, — s mire csütörtök reggel felkeltünk, arra ébredtünk, hogy megszületett az új Magyarország, az évszázados öreg uzsorás Ausztriától teljesen szabad és független, minden polgárának egyforma előnyököt és jogokat, s egyforma terheket is ígérő demokratikus új Magyarország. A magyar demokrácia vértelen forradalma, mely egy éjszaka alatt meghódította egész Budapestet százezer löny katonaságával együtt, néhány óra alatt a maga kisugárzó büvös és ellenállhatatlan erejével gyönyörű diadalt aratott Nagykanizsán és egész Magyarországon is.

Csütörtök reggel, — mint azt már megírtuk, — a Nemzeti Tanács aláírásával táviratot kézbesítettek dr. Sabján Gyula polgármesternek, mely közölte a forradalom diadalt és csatlakozásra szólította fel Nagykanizsa városát. Az értekezlet, amelyet e tárgyban a polgármester tanácskozással összehívott, azzal az eredményre végződött, hogy Nagykanizsa aláveti magát a Magyar Nemzeti Tanács rendelkezéseinek. Ezt az eredményt közölték a városháza előtt délután 5 órakor összesereglett néppel is, mely azt óriási örömrivalgással vette tudomásul. Rövidesen megalakult a Magyar Nemzeti Tanács távirati utasításának megfelelően a Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottsága is, melynek 20 tagja Nagykanizsa város egész dolgozó társadalmának minden rétegét képviseli. A bizottság plakátokon támogatást kért a város közönségétől a rendnek, valamint a személy- és vagyónbiztonságnak megvédésére. Este elment a Nagykanizsa város csatlakozását bejelentő távirat a Nemzeti Tanácshoz, mialatt a tömeg a városház előtt a nagykanizsai szociáldemokrata párt katonai fogságban lévő elnökének, dr. Hamburger Jenőnek Battány-utcai lakása elé vonult, ahol dr. Hamburgernél meleg ovációban részesítették.

Részben már csütörtökön, részben pedig tegnap bejelentették a nagykanizsai végrehajtó bizottságnak a Magyar Nemzeti Tanácshoz való csatlakozásukat a törvényszék, járásbíró és ügyészség, dr. Fábrián Zsigmond vármegyei tb. főügyész, dr. Plihal Viktor kir. közjegyző, a posta- és mozgópostahivatal, az Ipartestület, a folyammérnökség, a főgimnázium tanári kara, az állami polgári iskola, az állami elemi iskolák tanítói, végül a rendőrkapitányság tisztikara és legénysége. Tihanyi József ezredes állomásparancsnok telefonon közölte a végrehajtó bizottsággal, hogy a Nagykanizsán állomásozó magyar csapatok és katonai intézetek a Magyar Nemzeti Tanács rendelkezéseinek

magukat alávetették. A 12-ös lövészek meglepő hangú átiratban köszöntötték a magyarság nagy vívmányát és átiratukban Nagykanizsáról való távozásuk előtt hálás köszönetüket fejezték ki Nagykanizsa közönségének a sok jóindulatért, melyben őket részesítették.

A végrehajtó bizottság intézkedései.

A Magyar Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottsága tegnap átiratban felhívta a helybeli katonai parancsnokságokat, hogy a laktanyákról a közös jelvényeket és föllírásokat távolítsák el. — Táviratoztak a Nemzeti Tanácshoz, hogy dr. Hamburger Jenőt bocsássák szabadon. (Azóta ez már megtörtént.) — Megkeresték a Nemzeti Tanácsot, hogy a 48-asokat a legsürgősebben rendelje haza Pilsenből. — Közölték a Magyar Nemzeti Tanács utasítását dr. Kiss László kir. ügyész-szel, hogy a Nagykanizsán folytatott politikai bűnösök azonnal szabadlábra helyezendők. Az ügyész a meghagyásnak nyomban eleget tett. — Városszerte betiltották a szeszes italok kímérését, hogy az alkohol ne szerepelhessen mint rendzavarást előidéző tényező.

A 20-as honvédek és a nagy átalakulás.

Darvas Lajos őrnagy, a 20. honvédegység ezred nagykanizsai pótzászlóalj-parancsnoka csütörtök délután a torlódó világtörténelmi események hatása alatt, — mielőtt még erre felsőbb helyről bárminő utasítást kapott volna, — egybehívta a parancsnoksága alá tartozó 20-as honvéd tisztikart és legénységet, s közölte velük, hogy Budapesten forradalmi események történtek, melyek a magyar katonaságra nézve is új helyzetet teremtettek. Közölte, hogy már nem honvédelmi miniszter áll fölöttük, hanem a magyar hadügyminiszter. Az ő dolguk nem a politizálás, bárki legyen is tehát a föléjük rendelt hatalom, annak engedelmeskedni kell és pedig most a háború utolsó napjaiban főleg azért, mert most Magyarország határai, sőt Zalamegye határai vannak fenyegetve új ellenség által, s minden becsületes magyar katona kötelessége a négy évet meghaladó küzdelemnek ez utolsó óráiban a haza védelmében és a közrendfenntartásában hűen kitartani. Végül az események további folyásának nyugodt bevéására kérte őket és óvá intette minden katonáját attól, hogy kósza híreknek hitelt ne adjanak és ezekáltalán ne engedjék magukat cselekedeteikben befolyásoltatni, s ígéretet tett nekik arra, hogy ő lesz az első, aki velük közölni fogja, ha az események olyan fordulatot vesznek, mely a katonaság magatartására nézve is döntő befolyással lehet. — A liberális gondolkodású pótzászlóaljparancsnokot beszéde végén a legénység hangos ünneplésben részesítette.

Tegnap reggel Darvas őrnagynak első dolga volt közölni honvédekkel, hogy a Nemzeti Tanács vette át az ország fölött az uralmat és elrendelte, hogy a sapkák K betűs rózsáját vegyék le, s ennek helyére, valamint a kardbojtokon a király monogramjára nemzeti szalagot tegyenek. Darvas őrnagy e szöveggel végezte szavait: „Éljen a független önálló Magyarország!” amire háromszoros éljen dörgése volt a válasz.

Dr. Hamburger itthon.

Ma délelőtti futótűzként terjedt el a hír a városban, hogy dr. Hamburger Jenő, a kanizsai munkásság vezére megérkezett Nagykanizsára. Nemsokára repülőcédulák is megjelentek, amelyek délelőtti 11 órára általános munkabeszüntetésre szólították fel a munkásságot, hogy ekkor dr. Hamburgert üdvözölhessék. Mintegy tízezer főnyi tömeg lepte el a Deákteret, ahol dr. Hamburger érkezését várták.

Virágözönben, leirhatatlan lelkesedéssel fogadták őt és vállakra emelve vitték fel a felső templom előtti terraszra, ahol előbb Sneff József vörös színekben pompázó csokrot nyújtott át neki lendületes beszéd kíséretében, majd dr. Hamburger Jenő szólott. Megérte ez a gyönyörű eredmény a szenvedést, ha mégannyi lett volna is, — mondotta, — de fenyeget a hatalom régi urainak ellenforradalma. Ez ellen csak egyetlen módon lehet védekezni, s ez a mód: a rend és a fegyelem fentartása. Közölte, hogy holnap megjelenik a 35 éven felüli katonák (az írodisták és tisztek kivételével) szabadságolása.

A Deák-térről az óriási tömeg a vározháza elé vonult, amelynek erkélyéről újabb beszédek hangzottak el. Először dr. Hamburger szólott ismét, közölvén, hogy ma délután 4 órakor esküszik fel a kanizsai honvédség a köztársaságra. Majd dr. Havas Hugó intézett gyűjtő hatású beszédet a néphez, végül Sneff József szólott ismét, közölvén többek között, hogy a haladás kanizsai üldözőinek vezérével, Deák Péter rendőrfőkapitányt a Nemzeti Tanács elmozdította helyéről és Kiss Lajos rendőrkapitányt bizta meg a főkapitányi teendők ellátásával. (Óriási éljenzés.) Végül rendre és nyugalomra intett mindenkit és a hatalmas demonstráció, mely zajosan éllette a köztársaságot, háromnegyed egy órakor ért véget.

A kanizsai cseh katonák ünneplik a cseh köztársaságot.

Tegnap délután 3 órakor a 12-es lövészezred egész tisztikara és legénysége felvonult a Sugár-uti laktanyába, hogy fogadalmat tegyenek a Cseh Nemzeti Tanácsnak. Ezt megelőzően Jellinek Hermann alezredes lemondott a 12-ös lövészek pótzászlóaljának parancsnokságáról, mert — mint mondotta, — német származása és német érzelmei folytán nincs hivatva arra, hogy a tulnyomórészben szintizta cseh legénység fölött továbbra is parancsnokoljon. A pótzászlóalj-parancsnoki tisztet Csuján Károly tartalékos őrnagy vette át. A kaszárnya udvarán hatalmas négyszögben felállított legénységhez és a négyszög közepén álló tisztikarhoz Perautka Jaroslauz főhadnagy lendületes beszédet intézett, melyben ismertette a Csehországban végbement vértelen forradalmat, a cseh köztársaság megszületését és párhuzamba állította azt a legutóbbi napoknak Magyarországon végbement világtörténelmi eseményeivel. A közös elnyomók lerázásával, — ugymond — a csehek és a magyarok mint testvérek fognak most kezét egymással és ha eddig voltak is esetleg nézeteltérések e két nemzet népei között, ezek most mind megszűntek. Végül arra kérte a katonákat, hogy a cseh nép közismert intelligenciájához méltó módon tartsanak fegyelmet és rendet.

Háromszoros „éljen“-nel, sapkájukat lengtetve fogadták a katonák a beszédet, mely után először a pótzászlóaljparancsnok, Csuján Károly t. őrnagy tett hűségesküt a Cseh Nemzeti Tanácsnak, majd a tisztek, végül a legénység tette le ugyanezt az ünnepélyes esküt. Ezután hajadon fővel elénekelték a „Kde domov moi“ (Ahol a hazám) kezdetű cseh himnusz, végül Csuján őrnagy a külön csoportba állított német nemzetiségű lövészeknek, Csernovszky őrmester pedig a lengyel néptörzsbeli katonáknak magyarázták meg a nagy átalakulást, és hogy ők mostantól fogva az osztrák-német, illetőleg a lengyel (galíciai) Nemzeti Tanács rendelkezése alá tartoznak. Az ünnepi ceremónia végén először hangzott fel a cseh vezényszó, melynek parancsszavára a lövészezred tagjai elindultak szállásaikra.

A 12. lövészezrednek Nagykanizsáról való

távozása már csak órák kérdése. Már utrakészen állnak és csak az indulási parancsot várják. A fegyvereket, gépfegyvereket és minden egyéb holmijukat itt hagyják, mint ahogyan a 48-asok sem hoznak haza Pilsenből a rajtuk lévő kincstári ruhán kívül egyebet, csupán saját privát holmijukat. Élelmiszert is csupán 8 napra valót visznek magukkal, mert Csauszlaug hosszú az út. Azt a több mint 50 métermázsas zsirt és nagymennyiségű egyéb élelmiszert, mely a Sugár-uti cseh-kaszárnyában van összegyűjtve, a város veszi át és Nagykanizsa polgári lakossága, valamint az ugyancsak ma, vagy holnap hazaérkező 48-asok kapják meg.

— **Még egy hétig szünetelnek a kanizsai iskolák.** A spanyol járvány még mindig nem szűnt meg Nagykanizsán, minnek folytán dr. Sabján Gyula polgármester a tisztí orvosok előterjesztésére elrendelte, hogy az összes nagykanizsai iskolák még egy hétig, azaz. hó 11-ig zárva tartandók. A mozielőadások tartása azonban holnaptól kezdve ismét meg van engedve.

— **Felemelik a szappanárakat.** A hadiszappan árát a legközelebbi napokban 4.16 K-ról 5.16 K-ra fogják felemelni. A pipere-szappanokat az eddiginél sokkal gyengébben fogják szagosítani és az első minőségű 100 gr.-os darabokat 5.80 koronás áron fogják forgalomba hozni.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Az ujonan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeresémet lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én.

Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrinyi Miklós-utca 42.

Játéktervek, huzási lajstrom ingyen.

Jutányos áron kapható

Waggon- és kocsi rakományonként

vegyes bükk-, tuskó-, gömb- és ágfa házhoz szállítva minden időben

Kohn Márkusnál

Kinizsy-utca 25. sz. alatt.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. november hó 3-án

Az éjféλι bosszuállók

vagy hajsz a gyilkos után. Nagy detektív dráma 4 felvonásban

Előadások: Hétköznap 4 és 6 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 4 és 6 órakor.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Fegyverszüneti feltételek

Ausztria-Magyarországnak.

Bécs. Hivatalosan jelentik. Az olaszok által felállított fegyverszüneti feltételek a következők: Szárazföldön

1. Az ellenségeskedések azonnali beszüntetése szárazföldön, vizen és levegőben

2. Ausztria és Magyarország teljes demobilizálása és valamennyi egység visszavonása, amelyek az Északi tenger-től Svájcig terjedő fronton operálnak. Ausztria és Magyarország területén a haderőt maximum 20 hadosztályra kell leszállítani, amelyek békeállományuk legyenek. Az összes hadosztályok és hadtestek tüzérségi anyagának felét a szövetségesek által meghatározott pontokon kell összegyűjteni.

3. Ausztria és Magyarország által háború kezdete óta megszállott minden terület kiürítése és az osztrák-magyar haderőknek visszavétele a következő vonalra: Umbrayl hegycsúcstól a Stilszi hágótól északra fekvő területig. Ezen vonal a Rhaeti alpok nyergét követi egészen az Etsch és az Eisack forrásáig. Ezután a vonal délirányba fordul, áthalad a toblachi hegyen és Carni alpok mostani határáig halad, ezután követi a határt a Tarvis hegyig, majd a Juli alpok vízválasztó vonalát. Ezután a vonal délkeleti irányban halad a Schneeberg felé, innen lefelé halad a tengerpartig, úgy hogy Castua-Matuglie és Voloska befoglaltatnak. Dalmácia tartomány mai adminisztratív határáig kiürítendő. E terület magában foglalja a Dalmáciától északra és nyugatra fekvő összes szigeteket. Az egész kiürítendő területet a szövetségesek csapatai megszállják. Az egész hadianyag jelenlegi helyén kell hogy maradjon. Ezen egész hadianyagok kiszolgáltatása a szövetségeseknek. Ellenséges csapatoknak tilos pusztítani és rekvirálni kiürítendő területen.

4. A szövetségeseknek teljes joguk van az osztrák-magyar területén levő minden uton, vasuton és víziuton csapatoknak szabad mozgásra, ugyancsak az osztrák-magyar szállító eszközök használatára. Megszállása Magyarországon és Ausztriában mindazon stratégiai pontoknak, amelyeket a szövetségesek szükségesnek látnak, hogy ott letelepedjenek, vagy a rendet fentartsák. Végül a szövetségesek javára rekvirálások fizetés ellenében bárhol.

5. A német csapatok tizenöt nap alatt elvonuljanak nemcsak az olasz és balkánfronttól, hanem a monarchia egész területéről. Azon német csapatok, amelyek nem vonulnak el, internálni kell.

6. Magyarország és Ausztria kiürített területének ideiglenes közigazgatását helyi

hatóságok látják el a szövetséges megszálló csapatok állomásparancsnokainak ellenőrzése mellett.

7. A szövetségesek hadifoglyainak és internáltjainak azonnali hazaszállítása hasonló ellenintézkedés nélkül.

8. A kiürített területen maradt betegeket és sebesülteket osztrák-magyar személyzet ápolja.

Feltételek a tengeren: 1. Az ellenségeskedések azonnali beszüntetése a tengeren. A semlegeseknek tudtul adassék, hogy a szövetségesek hadi és kereskedelmi hajóinak számára minden területen szabad utjuk van.

2. Tizenöt osztrák-magyar tengeralattjáró, ugyancsak valamennyi magyar-osztrák vizen tartózkodó tengeralattjáró átadása, és az összes többi tengeralattjáró lefegyverzése.

3. Három csatahajó, három könnyű cirkáló, kilenc torpedóuzó, egy aknarakó, hat dunai monitor átadása szövetségeseknek. Az összes többi hadihajók teljesen leszerelendők.

4. A szövetségesek hadi és kereskedelmi hajóinak szabad forgalma az Adrián, a Dunán és mellékfolyóin. A szövetségeseknek joguk van minden erődöt és védművet megszállani vagy lerombolni.

5. A szövetségesek a blokádot jelenlegi feltételei mellett fentartják.

6. A tengerek minden légi haderőjének egyesítése a szövetségesek által meghatározandó kikötőkben.

7. Magyarország és Ausztria nemzeti területén kívül megszállott egész tengerpartnak és kereskedelmi kikötőknek kiderítésére és az egész hajóanyagra átengedése.

8. Valamennyi szárazföldi tengeri erődnek, továbbá a Póla védelmére berendezett sziget, hajógyár és arzenál megszállásra a szövetségesek által.

9. A szövetségesektől elvett összes kereskedelmi hajók visszaszolgáltatása.

10. A kiürítés, átadás és visszaadás előtt tilos bármilyen telepek és anyagok elpusztítása.

11. A szövetségesek hadifoglyai hasonló intézkedés kötelezettsége nélkül visszaadandók. Megjegyzik, hogy fenti fegyverszünet-feltételek nem prejudikálnak a későbbi békének.

A negyedik pontot nem lehet úgy értelmezni, hogy ellenséges hadseregek szabadutakat kapnak Németország elleni támadásra Távirda.

A habsburg-birtokokat akarják a bécsiak.
Bécs. Tegnap délután is viharos népgyűlés volt, amelyen a Habsburg-birtokok kisajátítása mellett foglaltak erélyesen állást.

A királyi udvartartás is behódol.

Budapest. Ma délelőtt a budai Vár és a gödöllői királyi kastély személy-

zetének küldöttsége jelent meg a Nemzeti Tanácsnál és közölték, hogy Károly király táviratilag feloldotta őket hűségesküjük alól, s bejelentették, hogy az egész udvari személyzet csatlakozni akar a Nemzeti Tanácshoz. Az eskütétel holnap délelőtt lesz.

Nagykanizsa s a forradalom

Az új rendszer megalapozása.

— Saját tudósítónktól. —

Immár ötödik napja annak a zuhogó esőben is verőfényes, gyönyörű napnak, amikor megszületett a demokratikus és önálló Magyarország, s ezzel együtt az igazi tehetségek érvényesülésének szabad útja, — de még egy percre sem szűnt meg az a lelkek mélyére hatolt mámoros érzés, amelyet a nagy állami és társadalmi újjászületés keltett széles ez országban az emberekben. Nagykanizsa népe is még teljesen a világtörténelmi fordulat hatása alatt áll és a város lakossága mint igazi örömlányokat ünnepli e világtörténelmi időknek helyi eseményekben is oly dus napjait. E gyönyörű napok krónikáját ott folytatjuk, ahol szombat délután elhagytuk.

A kanizsai Hadikórház ünnepe.

Az országos nagy események éreztették hatásukat a nagykanizsai Hadikórházban is, ahol mintegy 2000 katona van elhelyezve. Szombat délelőtt a kórház legénysége és a beteg katonák nagy tömege a Hymnus éneklésével vonult végig a kórház-telep utcáin. A magyar katonák lelkesedésében teljes mértékben részt vettek az idegenajku katonák is, akik szintén nemzeti színű szalaggal díszítették fel sapkájukat és testvéries együttérzésben éltették a független Magyarországot. A tömeghez dr. Hajdu Gyula főhadnagy, aki az utóbbi hetekben a kórházban betegen kezelte magát, lelkes beszédet intézett. Válaszolt előtök az események jelentőségét, s rámutatott azon okokra, amelyek a magyar népből ezt a lelkesedést kiváltották, s a testvéries együttérzés útját egyengetni hivatva vannak. Figyelmeztette a tömeget, hogy a nagy események gyümölcsei csak akkor fognak megérni, ha a köznyugalom s a társadalmi rend zavartalan lesz. Végül tömeget a rend fentartására kérte s beszédét az önálló független szabad Magyarország életelésével fejezte be. A beszédnek a katonákra látható hatása volt s azok a Hymnus hangjai mellett vonultak osztágaikba.

A 20-as honvédek esküje a Magyar Nemzeti Tanácsnak.

Néhány órával azután, hogy Budapest helyőrsége letette a Nemzeti Tanácsnak a hűség- esküt, a Nagykanizsán állomásozó magyar katonaság is felesküdt új hadurának, a Magyar Nemzeti Tanácsnak való engedelmisségre. Szombat délután 4 órakor a József főhercegi honvédlaktanya udvarán volt ez az ünnepélyes aktus, mely mély nyomokat hagyott minden résztvevőjének lelkében. Nagyszerű volt az örömmel az a spontán megnyilatkozása, mellyel a kaszárnyaudvaron felállított honvédek az oda kocsin berobogó Hamburger doktor éltették. Az eskütétel előtt Darvas Lajos

őrnagy intézett nagyhatású aktuális beszédet katonáihoz, majd letette az új esküt, s azután az egész tisztikarral és a legénységgel mondotta el azt *Sneff József* közvetlen hatása beszéde következtét, melyben arra kérte a katonákat, hogy legyenek az új világrend megteremtőinek segítségére izmos karjaikkal és fegyvereikkel. *Dr. Hamburger Jenő* nagyszabású beszéde zárta be az ünnepséget. A huszas honvédek hazafiúi becsületézésére apelálva szívhez szóló szavakkal magyarázta kötelességeiket, melyekkel az új magyar köztársaság iránt tartoznak.

Katonatanács alakulása.

*Dr. Hamburger Jenő*nek a 20-as honvédekhez intézett beszéde nagyjelentőségű felhívással végződött. Hogy a polgárság és katonaság között teljes legyen a harmónia, — mondotta, — 50 tagú katonatanács alakítására hívja fel a huszas honvédeket. Ez lesz hivatva 20-as honvédek összes ügyeit intézni és a pótzászlóalj-, valamint az állomásparancsnok által végrehajlandó intézkedéseket elrendelni. A katonatanács egyúttal büntető hatalommal is rendelkezni fog, mely megfelelő módon el fog járni a csapataiktól önkényesen eltávozott katonák ellen.

Általános helyesléssel fogadták tisztek és legénység egyaránt az indítványt és nyomban megválasztották a *Huszas honvéd katonatanács* tagjait és pedig tíz tisztet és negyven főnyi legénységet közembertől őrmesterig, egyenlő arányban minden rangfokozatban lévőket. A katonatanács szűkebbkörű intéző bizottságának tagjai az alábbiak: *Darvas Lajos* őrnagy elnök, *Strausz Miksa* százados, *Jellinek Miklós*, *Markó Lajos*, *Faragó Márton* főhadnagyok és *Pongrácz Jenő* hadnagy, — továbbá öt honvéd. A katonatanács nyomban megkezdte működését.

Kiskanizsa csatlakozása a Magyar Nemzeti Tanácshoz.

Kiskanizsa népe is ősi hazafias tradícióinak megfelelő lelkeséggel állt a forradalom mellé. Tegnap délután történt ez ünnepélyes formában, nagyszabású népgyűlés keretei között, amelyet a Templomtéren rendeztek. *Károlyics József* városi tanácsos volt az első szónok, aki üdvözölte a gyűlésen megjelent katonatanácsot és *Hamburger Sándort*, a Magyar Nemzeti Tanács budapesti kiküldöttjét. Indítványára a népgyűlés elnökévé az ott szintén megjelent *Vizlendvay Sándort*, a nagykanizsai kerület országgyűlési képviselőjét választották meg. A forradalom eseményeit *Hamburger Sándor* hadnagy ismertette a mintegy 3—4000 főnyi hatalmas tömeggel. A Magyar Nemzeti Tanács által Nagykanizsa városának küldött üdvözlését tolmácsolta azonban előbb. „De ez az üdvözlés nem az ország több városainak szóló üdvözlésekkel azonos sablon, mert a Magyar Nemzeti Tanács jól tudja azt, hogy a városban pattant ki a forradalom szikrája, mely emésztő lánggá érlelődött és megteremtette a magyar köztársaság alapjait. Ezért a Magyar Nemzeti Tanács hálás lesz Nagykanizsának”. Majd az új kormányzati rendszer népjóléti intézkedéseit vázolta. Végül arra kért mindenkit, hogy a rend fenntartásához mindenki járuljon hozzá teljes igyekezetével. A nagyhatású beszéd végén a hatalmas tömeg kalaplevéve esküdött föl a köztársasági Magyarországra. A katonatanács egyik tagja, egy szakaszvezető szólt azután, a rend fenntartása végett Nagykanizsán alakult nemzetörséghez való csatlakozásra szólította fel a népgyűlés közönségét. — *Sneff József* is főleg erről beszélt, valamint a szociáldemokrata párt világmegváltó munkájáról. *Beck Soma* a vasutasok-

hoz szólt fegyelemre és összetartásra kérve ezeket, *Steiner* tizedes pedig a katonápolókat s ápolónőket a kórházakba való visszatérésre hívta fel. Végül a Nemzeti Tanács végrehajtó bizottságába az alábbi kiskanizsai polgárokat választották be: *Károlyics József* és *Pländer György* városi tanácsosokat, továbbá *Buncsom Józsefet*, *Bolf Iván Györgyöt*, *Farkas Istvánt*, *Győri Lászlót*, *Hajdu Józsefet* és *Mátés Józsefet*.

A kiskanizsai nemzetörség megalakulása.

A lelkes hangulatban véget ért népgyűlés után a templomudvarba sereglettek azok a fegyverbíró emberek, akik hajlandók voltak a nemzetörségbe lépni. Mintegy 200-an jelentkeztek, akiket összeírtak és sorakoztattak, majd *Darvas Lajos* őrnagy buzdító beszéde után letették a nemzetőri esküt. A nemzetörség tagjaihoz még egy közkatona is beszélt, végül *Sneff József* egész Nagykanizsa város munkássága nevében fogadalmat tett, hogy az esetben, ha Zalamegye határait komoly veszedelem fenyegetné, mindnyájan föl fognak vonulni, hogy Zalamegyét és Nagykanizsát a martalócoktól megvédjék.

HIREK.

— **Jelentkezzék mindenki a kanizsai nemzetörségbe.** Nagykanizsa városában a közrendnek, valamint a személy és vagyónbiztonságnak megóvása most már csak úgy lehetséges, ha a város minden polgára eleget tesz a Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottsága által kibocsátott felhívásnak, mellyel a nemzetörségbe való belépésre szólítanak fel minden kanizsai férfit. Feleslegesnek véljük hosszabban magyarázni, hogy a nemzetörségbe való belépés minden józanul gondolkodó férfinak családja és önmaga iránt való kötelessége. Mert kitől várjunk védelmet, ha mi magunk nem akarjuk önmagunkat megvédeni? A nemzetörségbe való belépéssel egyenlő, ha a vagyonos emberek (Kanizsán közel száz milliomos van!) nagy és tekintélyes összegeket adnak a kanizsai nemzetörség fenntartásának költségeire. Mindenki teljesítse kötelességét, mert ha felbomolna a rend és megszűnnék a törvény tisztelete ebben a városban, egy magukra vessenek azok, akik a veszélyes rémes közelsége mellett is közönyösek és lelkiismeretlenek maradnak.

— **A zalai határ védelme.** Naponta átlag minden két órában újabb és újabb rémhírek kapnak lábra a városban a horvátországi zöld, kádernek a közeli országhatáron való inváziójáról és a legkülömbözőbb muraközi rémségekről. Ami a zöld káderre vonatkozó rémhíreket illeti, azokról ismételtlen megállapíthatjuk, hogy e hírek egyszerűen a felizgatott fantáziák szüleményei. A zöld káder nevezett horvát rablóbandáknak eddig még egyetlen tagja sem lépett át a Dráván, s hogy nem is fog átlépni, arra kellő biztosíték a Dráva egész vonalát megszállva tartó magyar katonaság, sőt magának a Horvát Nemzeti Tanácsnak álláspontja is, mely minden intézkedést megtett a rablóbandák kézrekerítése iránt. Ami pedig a muraközi falvakban a benszülött lakosság által elkövetett állítólagos rémségeket illeti, ezeknek van némi reális alapjuk, de a szintizta valóság az, hogy ami egy két muraközi községben történt, az minden esetben egy-egy ember bosszúmlve volt, tehát egyáltalán nem tömegjelenség. Így a muracsányi jegyzőt egyik haragosa megtámadta és revolverrel hasbalötte, *dr. Reményi Zoltán* perlaki ügyvédhez pedig egyik falujabeli elkeseredett

ember tört be több családtagjával, mert *dr. Reményi* az illetőknek nemrég elárvereztette a vagyonát. A rossz fizető alperes és családja összerombolták az ügyvéd lakását. A többi muraközi rémhíreknek még ennyi alapjuk sincs. Csak egy a megdönthetetlen bizonyosság: az, hogy Muraköz déli határán éber szemmel, s lövésre készen tartott puskákkal és gépfegyverekkel állanak őrt a legkülömbözőbb ország-részekből való magyar katonák. Ma délben *Darvas Lajos* 20-as honvéd őrnagy a vasuti állomáson egy lelkes magyar tengerészcsapatot, — mintegy 160 embert, — rábirta arra, hogy ne folytassák utjukat hazafelé, hanem menjenek a határra, a Drávához megvédeni a magyar hazát. A derék tengerészek készséges örömmel vállalkoztak, és nyomban lelették *Darvas* őrnagy kezébe a Nemzeti Tanácsra a hűségesküt, s már utaztak is a Drávához.

(Lapzártakor jelentik, hogy Kótor községből 22 ottani rendező hoztak be megvasalva Nagykanizsára, akik a községben és az állomáson rabolni akartak. A *Hajdu Lajos* jegyzőről szóló rémhírek hazugságok.)

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Eladók

Eötvös-tér 9. és Rákóczy-utca 14. számú házak. — Cim a kiadóban

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november hó 4, 5-én

AVAMPIR

társadalmi dráma 4 felv.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 4 és 6 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 4 és 6 órakor.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeresemény lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én.
Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrínyi Miklós-utca 42.

Játékterv, huzási lajstrom ingyen.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

Iehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrámlámpákat.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 3-50 kor.
— Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Az antant fegyverszüneti feltételei Németországnak.

Berlin. Megérkeztek Berlinbe az antant fegyverszüneti feltételei, amelyeket Németországnak szabtak, de amelyeket addig titokban akarnak tartani, amíg a hadikabinet állást nem foglal azokra vonatkozólag. A „Tägliche Rundschau“ szerint a fegyverszüneti feltétel a következők:

1. A Rajna balpartjának kiürítése, továbbá Elzász-Lotharingia és Pfalz átengedése.
2. A szövetségesek megszállják a Rajna hídfőit.
3. A német hadianyag nagy része, az összes tengeralattjárók és a flotta egy része kiszolgáltatandók.
4. Belgium és Észak-Franciaország ipari üzemének helyreállítása olyképpen, hogy Németország megfelelő számszámokat és gépeket enged át azoknak.
5. Németország tartozik szén szállítani Belgiumnak és Észak-Franciaországnak.
6. Az okozott károk megtérítése.
7. Az antant a német kikötőket ellenőrzi a békefeltételek teljesítése szempontjából.

Wilson válasza holnap jön.

Genf. Párisból közlik: Wilson szerdán küldi el válaszát Németország legutóbbi jegyzékére. A párisi Humanité című lap azt a felhívást intézi Wilsonhoz, hogy feltételeit ne tulságos szigorúsággal szabja meg, nehogy tulságosan megsebesítsék a német nép érzéseit.

Szlavóniában a szerbek.

Ujvidék. A szerb csapatok átlépték a Szávát és Szlavonia területére nyomultak be. A Horvát Nemzeti Tanács megbízottai Eszéken fogadták a szerbek parancsnokait, kiknek nevében Petrovics kapitány válaszolt az üdvözlésre és bejelentette, hogy további szerb csapatok is uton jönnek még. (S ezzel a Dráva vonala lett az új déli front. A szerk.)

Megbizottunk Belgrádban.

Budapest. A minisztertanács tegnap dr. Berinkei Dénes miniszteri tanácsost tegnap igazságügyminiszterre nevezte ki. Berinkeit nyomban megbizták, hogy utazzék Belgrádba, ahol Francois Desperék tábornok, a balkáni antanthaderő parancsnoka székel és beszélje meg vele mindazokat a kérdéseket, amelyeket a fegyverszüneti feltételek megvalósítása végett még tisztázni kell.

Kövess Bécsbe utazott. Utódja Bartha altábornagy.

Ujvidék. A déli hadsereg főparancsnoka, Kövess vezérezredes Ujvidéken tartózkodott, amikor a kormány kiadta a parancsot a fegyverletételre. Kövess tábornok erre közölte a kormányfővel, hogy lemond és elutazott a főhadiszállásról. Kövess Magyarországon keresztül valószínűleg Bécsbe utazott. Linder hadügyminiszter Bartha Albert altábornagyot, a Ludovica Akadémia parancsnokát nevezte ki Kövess utódjául, aki a leszerelést program szerint fogja végrehajtani.

Petárt Belgrádba várják.

Zürich. Petár szerb király mult szerdán elhagyta Korfut, hogy Belgrádba utazzék. A szerb főváros népe nagy előkészületeket tesz a király fogadására.

Wurm vezérezredest megölték. Délnyugati haderők katasztrófája.

Prága. A Prager Tagblatt egy, az olasz frontról érkezett cseh tiszti elbeszését közli. E szerint Wurm vezérezredest, a hatodik számú hadseregük volt parancsnokát saját katonái megölték. A VI. hadsereg és az isonzói sereg katasztrófálisan tönkrement.

Ugyanis október 25-én hajnalban egy magyar hadosztály és a bécsi Deutschmeister ezred megtagadták az engedelmességet és letették a fegyvert. Ezeket a szomszéd csapatokkal körülvették és kézigránatokkal, valamint gépfegyvertűzzel akarták elnyomni a zendülést. Október 26-án az antant áttört a Piavén, amire a VI. hadseregben akkora pánik tört ki, hogy ennek zürzavarában a katonák megölték parancsnokukat, Wurm vezérezredest és leirhatatlan rendetlenségben megkezdték a visszavonulást. Harmadnap, október 27-én érte el tetőpontját a katasztrófa, amikor a főparancsnokság összes ellenintézkedései csődöt mondtak. A katonák ugyanis mind egyszerűen megfordultak és szókkal: „Megyünk haza“, otthagyták helyüket.

Magyar hadikabinet alakult.

Budapest. Ma délelőtt hadikabinet alakult Budapesten, amelyben gróf Károlyi, Linder, Kunfi és Jászi miniszterek foglalnak helyet. Egyidejűleg önálló miniszteriális osztályokat állítanak fel a leszerelés adminisztrációjának vezetésére.

Megnyilt a tőzsde.

Budapest. A tőzsde Tanács mai ülésén elhatározta a tőzsde újbóli megnyitását, de azzal a kikötéssel, hogy a legutóbbi záróárfolyam alatt nem jöhetnek létre kötések. A mai forgalom nagyon lanyha volt.

HIREK.

— A nagykanizsai kereskedők és iparosok, — s az új rezsim. A Nagykanizsai Kereskedők Tarsulata és az OMKE (Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés) nagykanizsai fiókjá tegnap tartott együttes ülésük egyhangú, lelkes határozata folytán küldöttségileg megjelentek a Magyar Nemzeti Tanács végrehajtó bizottsága előtt és előszóval valamint írásban is bejelentették a Nemzeti Tanácshoz való csatlakozásukat. Egyidejűleg táviratilag üdvözölték dr. Szende Pált, az új pénzügyi államtitkárt, aki hosszú éveken át mint az OMKE alelnöke a nagykanizsai fiók ügyeit szíven viselte és felkarolta. — A nagykanizsai ipartestület több tekintélyes tagja felhívást bocsátott ki, amely szerint a nagykanizsai iparságnak a demokratikus alapon való megszervezése végett holnap, szerdán délután 4 órakor az ipartestület helyiségébe értekezletre hívják az összes ipartestületi tagokat.

— Megjöttek a negyvennyolcasok — elmentek a csehek. Ami után évekig tartó sóvárgás volt tapasztalható Nagykanizsán, ma végre valóra változott; megjöttek Nagykanizsára a 48-as bakák, s ugyanakkor elutazott vissza hazájába a 12-ik cseh lövészezred. Nagy ünnepélyességgel várta Nagykanizsa népe a vasut állomáson a hős háziezredet, melynek fogadására Dr. Sabján Gyula polgármesterrel élükön a város társadalmának legszámottevőbb képviselői megjelentek. Néhány perccel 10 óra előtt robogott be a 48-asokat hozó katonavonat, melyről elsőnek Mihalicz ezredes szállt le, akit a város lakossága nevében Dr. Sabján Gyula polgármester köszöntött, utána Sneff József mint a Nemzeti Tanács kanizsai végrehajtó bizottságának elnöke beszélt, lelkes felhívást intézve a kanizsai bakákhoz, hogy a Nemzeti Tanácsnak, a köztársaság intéző részének engedelmeskedjenek, mert most nem idegen érdekek védelme, hanem a belső rend megszilárdítása a reájuk váró feladat. Végül Darvas Lajos honvédelemügyi miniszter katonatanács elnöke üdvözölte őket pompás beszéddel és nyomban felesketé őket a Magyar Nemzeti Tanácsra.

A vonatból kiszálló 48-asokat a fogadásukra megjelent kanizsai hölgyek valóságos virágözönnel borították el és azok óriási fehér csokrokkal vonultak be a városba. Elmondották, hogy Pilsenből szombat délután 5 órakor indultak el, még pedig az ottani lakosság testvéri szeretetének minden elképzelhető megnyilatkozásától kísérve. Amikor a 48-asok vonata megérkezett, ugyanakkor elindultak a Sugár-úti kaszárnyából a 12-ik lövészezred katonai állomása, hogy hazautazzanak Csehországba. A két menet, a 48-asok és a csehek a Kazincy-utcában találkoztak és szeretettel köszöntötték egymást. A távozó csehekhez az állomáson a város nevében dr. Sabján Gyula polgármester és dr. Havas Hugó mint a Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottságának alelnökeintézték bucsubeszédet.

— **Megazult a cenzura.** A fővárosi lapok már hírül adták, hogy a demokrata kormány liberális intézkedései között a legelső egyike volt a lapok cenzurájának megszüntetésével a sajtószabadság helyreállítása. Dr. Kiss László ügyész, a nagykanizsai ügyészség vezetője ezt az alábbi hivatalos átiratban közölte a „Zalai Hírlap” szerkesztőjével:

„Örvedetesen értesitem, hogy igazságügy-miniszter ur a 12001/1914. nov. 1. számú rendeletének 1 paragrafusa alapján bármely időszaki lappal szemben elrendelt kivételes sajtórendészeti ellenőrzést és a bi. 257/4. számú rendelettel életbe lépett önkéntes előzetes bemutatás rendszert megszüntette, Nagykanizsa, 1918. évi november hó 4-én. Kiss, vezető ügyész.”

— **Munkát a háborúból hazatérőknek.** A soproni kereskedelmi és iparkamara az alábbi felhívást bocsátotta ki: Gyárosok! Iparosmesterek! Kereskedők! Pénzüntézetek! A háború végéhez értünk. A fegyverben álló milliók nagyobb része rövid idő alatt újra visszatér békeidőbeli foglalkozásához. A gazdasági és társadalmi rend fenntartásának első feltétele, hogy *mindenki kenyérkereső foglalkozáshoz juthasson, Kérjük a közigazgatási társadalmat, nyújtson foglalkoztatást a hazatérőknek, ha kell még áldozatok árán is.* Aki dolgozik, oszlopa a közrendnek és előmozdítója a nemzet életének újra való megalapozása békés munkáját. Sopron, 1918. november 2-ikán. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Spiegel Szigfrid, elnök. Dr. Taisz Károly, titkár.

— **Mi újság a Dráván túl?** Mindenki bizalommal olvasta a múlt héten a lapoknak a Horvátország keleti részében végbement borzalmakról szóló közleményeit, amiket főleg az ottani magyarokkal, de a saját nemzetiségű gazdag emberekkel szemben és a horvát katonaszökevényekből álló „zöld káder” banditái elkövettek. Azóta, — mi magunk is egy világtörténelmi fordulatot élve át, — vajmi keveset hallottunk a horvátországi állapotokról és az elmenekülni nem tudott ottani magyarok sorsáról. Ma végre erről is valami pozitív bizonyosságot nyújthatunk olvasóinknak, akik közül bizonyára nem egynek vannak még Horvátországban rokonai, vagy barátai. Posta-közlekedésünk nem lévén Horvátországgal, egy onnét jött katona hozott levelet Zágrábról, melynek írója valóban érdekes és igen megnyugtató adatokat közöl úgy a zágrábi magyarok sorsáról, mint a zöld káder rémuralmának alkonyáról. A levél, melyet egy zágrábi magyar vasuti tiszt írt, többek között ezeket tartalmazza:

„Tudatom, hogy mi jól vagyunk s itt teljes biztonságban élünk. Azok a hírek, amiket néha kézhez kapott magyar újságokban olvasok, azok részben igazak. A „zeleni káder” már nagy részben feloszlott, mert tagjai amnesztiát kaptak. Ezek itt egyáltalán nem garázdálkodtak, csak a vidéken, főleg Szerémségben. Itt Zágrábrban most már teljes a rend; csak 29-én volt nagy felfordulás, mikor a manifesztáció történt. A zeleni káder, mely amnesztiát kapott, beözönlött a városba municióját ellődözte és a fegyvereket beszolgáltatták. A rendet most a nemzeti őrség tartja fenn és mára várják — november 1-ére, hogy megérkezik az entente csapatok stabja ide. *Fiúvében már kihajóztak az angolok és 31-én délután 5 órakor 8 autón elindultak Zágrábra.* Nekünk vasutasoknak helyzete a következő: Kineveztek egy Wilder nevű képviselőt vasuti miniszternek és Masszirevich Máv. üzletvezető lett a horvát területen levő vasutak vezérigazgatója. Elmenni senkinek sem szabad, katonai felügyelet alatt állunk s mint eddig a szolgálatot el kell látni. Meg-

ígérték, hogy pár nap múlva már adnak engedélyt a távozásra annak, akire itt nem lesz szükség. Első sorban a családokat engedik majd. Én egyelőre nem szándéksom elmenni, mert mint hallom, Magyarországon sem valami rózsásak az állapotok...”

— **Felhívás a kanizsai hadifoglyokhoz.** Az összes Magyarországon tartózkodó hadifoglyok szabadok és minden korlátozás nélkül hazamehetnek. Természetesen azonban a mai közlekedési viszonyok mellett képtelen gondolat, hogy akkora utra, mint az ő hazautazásuk, vállalkozhassanak. A Nagykanizsán lévő hadifoglyoknak azt a jóindulatu tanácsot adja a helybeli katonai állomásparancsnokság, hogy legyenek némi türelemmel, s néhány hétiig dolgozzanak még nyugodtan, mert az új magyar kormánynak komoly gondja van arra, hogy mielőbb hazajuthassanak. Egy-két hét múlva mindnyájan a lehető kényelemmel hazafelé indulhatnak. A fentiekrol a hadifoglyokat a munkaadók is saját érdekükben világoztassák fel.

— **Tizenhetedikéig nem lesz bírósági tárgyalás.** A magyar miniszterium 4846/1918 H. m. e. számú rendelete szerint a bírósági tárgyalások 1918 évi november hó 4-től 17-ig elhalasztatnak. Épp úgy határozat-hirdetési hatánapok is úgy a büntető, mint a polgári ügyekben. A nagykanizsai járásbírószék vezetője.

— **Gyászmise.** A Nagykanizsai Első temetkezési Egylet ez uton értesíti tagjait, hogy a szokásos évi gyászmisét nov. hó 13-án d. e. 9 órakor a plebánia templomban tartja, amire a tagok szives megjelenését kéri az elnökség.

— **A budapest-nagykanizsai gyors összeütközése.** A világtörténelmi események torlódása mellett lapunk szűk terjedelme eddig lehetetlenné tette, hogy megemlékezzünk egy vasuti szerencsétlenségről, mely néhány nappal ezelőtt Nagykanizsa közelében a pesti gyorsvonattal történt. Az eset, melynek adatai mégsem hagyhatók feljegyzés nélkül, a következő volt: Szombat este 11 órakor egy kórházvonat haladt keresztül Nagykanizsán pragerhof—budapesti irányban. A kórházvonat utolsó 10 kocsiában egészséges olasz hadifoglyok voltak, akiket a front mögötti hadimunkáról szállítottak vissza valamelyik fogolytáborba. Midőn a kórházvonat Zalaszentjakab állomásra bejárt, ugyanekkor robogott ott keresztül a pesti gyors. A kórházvonatot a második vágányra járatták, de utolsó néhány kocsija még nem haladt keresztül a váltón, amikor a gyorsvonat rettentő sebességgel keresztülvágatott a kis állomáson. Így történt aztán, hogy a gyorsvonat a váltónál oldalról belegázolt a kórházvonat utolsó kocsijának egyikébe, amelyek közül még vagy 8 waggon nem haladt keresztül a váltón. Borzalmas csattanással történt az összeütközés, amely megfagyasztotta a vért a gyorsvonat utasainak ereiben. A gyorsvonat mozdonyvezetője az utolsó pillanatban belékezte vonatát, s így sikerült ennek katasztrófáját elhárítani, de a másik vonat utolsó kocsit a legrémesebb sors érte. Az a teherkocsi, amelyet a váltónál közvetlenül ért az összeütközés, valóságos porzójává törött, a benne volt olasz hadifoglyok pedig vagy meghaltak, vagy a legrettenetesebben megsérültek. A következő három kocsi csupán kiugrott a sinekből, de oly óriási zökkenővel, hogy ezek utasai közül is számosan a legsúlyosabban megsérültek. Zalaszentjakab állomás Nagykanizsáról kért segítséget, ahonné éjjel 1 és 3 órakor két segélyvonat ment az összeütközés helyszínére. Az első vonattal Barcza Ignác nagykanizsai forgalmi főnök, Rauschenberger Adolf főfelügyelő osztálymér-

nők, Perger Róbert fűtőházi mérnök, dr. Szigethy Károly és dr. Goda Lipót vasuti orvosok, valamint egy sereg munkás, a másodikkal pedig egy katonarvos és 80 katona, egy véletlenül éppen akkor Nagykanizsán átutazó műszaki ezred emberei, valamint Saághy János vizsgálóbíró utaztak ki Zalaszentjakabra. Hat halottat szedtek ki a romok közül, továbbá 30 sebesültet. A romokat reggel 5 órára teljesen eltakarították, úgy hogy a gyorsvonat ekkor folytathatta útját. A halottakat Zalaszentjakabon hagyták, a sebesülteket pedig a gyorsvonaton Nagykanizsára hozták, ahol a járványkórházban helyezték el őket. A gyorsvonat utasainak a leírhatatlan rémületen kívül semmi bajuk nem történt, a gyorsvonat mozdonya azonban használhatatlanná vált. A katasztrófát állítólag az okozta, hogy a gyorsvonat mozdonyvezetője nem vette figyelembe a tilos jelzőt, mely Zalaszentjakab előtt való megállásra intette.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Teleky-utca 9. sz. ház eladó.

Bővebb felvilágosítást Tölőssi szabónál Teleky-utca 9. szám.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november hó 4, 5-én

AVAMPIR
társadalmi dráma 4 felv.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 4 és 6 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 4 és 6 órakor.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 65.000 nyeremény lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én.
Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrinyi Miklós-utca 42.

Játékterv, huzási lajstrom ingyen.

Nyiresi erdei száraz fák eladása.

Nagykanizsa város közhírré teszi, hogy a kiskanizsai alsó és felső nyiresi erdőn 397 drb főnálló szárazfa eladása tárgyában az

1918. november 9. és 12. napján

délelőtt 9 órakor kezdődőleg nyilvános szóbeli árverés tartatik.

A vételár azonnal kifizetendő.

Nagykanizsa, 1919. évi október 31.

Dr. Sabján Gyula
polgármester.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 350 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Károlyi Belgrádba utazott.

Budapest. Tegnap még úgy volt, hogy Berinkei igazságügyminiszter és Lovászy kultuszminiszter utaznak Belgrádba, hogy a fegyverszünet dolgában a balkáni antanthaderő parancsnokával tárgyaljanak. A tegnap este tartott minisztertanácson azonban a kormány tagjai gróf Károlyi Mihályt kérték meg, hogy ő maga utazzék Belgrádba. Károlyi Mihály vállalta a szerepet és úgy határoztak, hogy vele együtt megy Jászi Oszkár tárcanélküli miniszter is. Károlyi és Jászi az éjjel 1/2 órakor a Ferencvárosi pályaudvarról különvonaton elutaztak Belgrádba. A miniszterelnök távolléte alatt a minisztertanácsban gróf Batthyány Tivadar fog elnökölni, egyébként pedig Lovászy Márton kultuszminiszter helyettesíti őt.

Ludendorff utódja a gyors béke szükségességéről.

Berlin. Gröner német tábornok, Ludendorff marsall utódja, akinek aláírásával jelennek meg most a német vezérkar jelentései, a hadikabinet ülésén kijelentette, hogy az ő felfogása szerint Németországnak mielőbb békére van szüksége.

Németország elfogadja a fegyverszüneti feltételeket.

Rotterdam. A Times Párisból arról értesül, hogy a szövetségesek megegyeztek a Németországgal megkötendő fegyverszünet feltételeiről. A szövetségeseknek a fronton elért sikerei folytán kétségtelen, hogy a németek a feltételeket elfogadják.

Wilson a béketárgyaláson.

Berlin. A Times jelenti Washingtonból, hogy Wilson elnök személyesen részt fog venni Európában a hadviselő államok közötti béketárgyaláson.

A hazaözönlő csapatok.

Laibach. Az olasz frontról hazaözönlő osztrák és magyar embertömegek elérték az Adelsberg-vonalat (Laibachtól délre 40 kilométernyire). — A szerb és francia csapatok bevonultak a szlavóniai Rumába. A legközelebbi napokban Zágrádba várják őket.

Kivonulásunk Belgrádból.

Ujvidék. Belgrád kiürítése a legnagyobb rendben történt. Az ott felhalmozott rengeteg élelmiszert a kivonulás előtt hadvezetőségünk mind eladta, de 1200

waggon gabona gazdátlanul maradt ott. A szerdáról csütörtökre virradó éjszaka a visszavonuló német csapatok felgyújtották a Belgrád és Zimony közötti fahidat, csütörtök hajnalban pedig a magyar árkászok felrobbantották a nagy vasuti hidat. A német katonák, — nem tudni, felsőbb parancsra-e, vagy csak fegyelmetlenségből, — kivonulásuk előtt Belgrádban több nagy épületet felgyújtottak.

Német matrózlázadás.

Vilmos császár lemond.

Berlin. Kielben tegnap kitört a matrózlázadás. A fellázadt tengerészek az összes német hadihajókról eltávolították a Hohenzollern lobogót és vörös zászlót vontak fel ezek helyére, s kiáltották a köztársaságot. Valószínű, hogy Vilmos császár most már mégis engedni fog az egész birodalom kívánságának és lemond. Azonban csak a császárságról, mert a porosz királyi trónt ezután is meg akarja tartani.

Joffe kintasítása Németországból.

Berlin. Joffenek, Oroszország berlini képviselőjének kiadták az utlevelét, mert Németországban bolsevik propagandát üzött. Joffe elutazott, minek következtében egyelőre megszakadt a diplomáciai viszony Németország és Oroszország között.

Keresztényszocialisták és kiskgazdák a Nemzeti Tanácsban.

Budapest. Politikai körökben hire jár, hogy a Magyar Nemzeti Tanács rövidesen a keresztényszocialistákkal és a kiskgazdapárt tagjaival ki fogja magát egészíteni.

A hadügyminiszter a zavargások elfojtásáról.

Budapest. Linder Béla hadügyminiszter a zavargások elfojtásáról nyilatkozott ma a Déli Hírlap munkatársának. Sajnos, — mondotta, — katonaságot a vidékre nem tudunk küldeni, de a nyugalmat a most alakulóban lévő nemzetörségek mindenütt helyre fogják állítani.

Leszállítják az élelem árát.

Budapest. A kormány legközelebb jelentékenyen le fogja szállítani az élelmiszerek árát, úgy hogy a mainál jóval alacsonyabban fogják megszabni az elsőrendű életszükségleti-cikkek árait. A különbözetet a jelenlegi és az új árak között egyelőre a kincstár fogja fedezni. Leszállítják a liszt, a burgonya és a hus árát, hogy a szegényebb néptömegek is rendszeresen elláthassák magukat. A husakció technikáját a Közélelmezési Hivatal fogja keresztülvinni.

Nagykanizsa védelme.

A nemzetörség alakulása.

Nagykanizsán 2600 nemzetőr lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Az az ideges és valóban indokolatlan félelem, amelyben Nagykanizsán néhány nap óta az emberek százai élnek életüket, s amelyet a katonai kötelek hirtelen felbomlása, a horvát invázióról alkotott rémképek és — a legtöbb esetben — a rossz lelkiismeret táplált az emberekben, — ez az oktan félelem a mai nappal végérvényesen megszűnhet. A szeretéseleddt 20-as honvédek és a tegnap Pilsenből hihetetlenül gyér számban Kanizsára érkezett 48-as bakák helyeit ugyanis ma estére már egy új armádiája lesz Nagykanizsának, mely a kanizsai köz- és vagyonsbiztonság szempontjából még sokkal különbb is lehet minden 20-as és 48-as alakulásoknál (hej, vajamikor hadsereg is volt szép Magyarországon), mert annak tagjai csupa kanizsaiak lesznek, akik a maguk vagyont és lüzhelyeit, s a maguk és családjuk életét védik meg akkor, amikor az országos szervezet keretében alakuló kanizsai nemzetörség glédájába állanak.

Tegnap délután egy polgármesteri plakát jelent meg Nagykanizsa utcáin, mely a nagykanizsai nemzetörségbe való belépésre szólítja fel a városi polgárságot. E plakát alapjául Linder Bélának, a magyar népkormány hadügyminiszterének körtávirata szolgált, amelyet Nagykanizsa városa is megkapott. A távirat szó szerinti szövegében így hangzik:

Felhívás Magyarország népéhez!

Katonák, munkások, polgárok!

A nemzeti tanács megbízásából elrendelem, hogy a rend és közbiztonság fenntartására minden városban, nagy- és kisközségekben az arra önként jelentkező hazafias elemekből „nemzeti örség” szervezendő. Ezen nemzetörségbe minden már otthon levő katona (tisztet is beleértve) *testileg alkalmas* munkás és polgár beléphet, de a nemzetörség állománya sehol se lépje túl a helyi lakosság 5%-át. Az osztagok a helyi viszonyok szerint szakasz, század, illetve zászlóaljakra tagozandók. Ezen nemzetörség célja a közrend, valamint a vagyon és személybiztonság fenntartása. Szervezésileg a meglévő rendőrséggel és tűzoltósággal egyesítendő és városokban a városi rendőrkapitányok, minden más helyen a község által választott parancsnoknak rendelő alá. A nemzetörség tagjai *rendes foglalkozásukat folytathatják és csakis rövid begyakorlásra, készségi, járőr és őrszolgálatra lesznek megfelelő felváltással kötelezve.* Karhatalmi célokra azonban az illető hely nemzetörségének osztaga teljes létszámával kell kivonulnia. A nemzetörség minden tagja polgári jövedelmén (fix fizetésén) kívül *napi 30 kor.* pótdíjban részesül. Egyéb kedvezmények iránt később fogok intézkedni. A belépő tisztek *rendes járandóságukon kívül napi 40 koronát* kapnak. A viszonyok szerint minden 40—50 ember után egy-egy tiszt vehető állományba mint szakaszparancsnok; a magasabb kötelek számára tisztek külön

számítandók. A személyi járandóságokból felmerülő költségeket az állam fogja viselni. A megalakított örség a népkormányra fel- esküszik és 6 hónapi kötelezettséget vállal. A szervezés befejezte és a létszámmielőbb sürgőnyileg hozzájárul bejelentendő. Linder s. k., magyar hadügyminiszter.

A megszűnő katonaság békeldőbeli szerepét tehát — 6 hónapra, — országsszerte a nemzet- örségek veszik át. A plakátnak, mely nagyjáb- ban a fentieket tartalmazta, már tegnap erős hatása mutatkozott, amennyiben úgy a város- házán, mint a honvéd laktanyában a városnak több száz polgára jelentkezett (köztük a leg- tekintélyesebb kereskedők és iparosok is) nemzeti örségbe akkor a köllő adminisztráció beszerzési nehézsége miatt legtöbbjüket 24 órára elküldötték. Ma reggel óta azonban már teljes katonai apparátus működik a kanizsai város- háza reudörkapitányi helyiségeiben, ahol két bizottság előtt folyik a jelentkezés. Az egyik bizottság Schwarz Ottó tartalékos 20-as hon- véd százados, a másik pedig Falér Mihály tart. 20-as főhadnagy vezetése alatt működik. Természetesen orvosi vizsgálat nélkül folyik a köztársasági hadsereg sorozása, ahol mind- kinek igazolványt állítanak ki nemzetőri mi- voláról, s nemzetiszíni karszalaggal látják el. Amint egy-egy 80—100 főnyi csoport össze- gyűlt a fültekéből, ezeket Gál Imre 20-as honvéd százados a városház udvarán feleltette és már utnak is indították őket a József főher- ceg-uti honvéd laktanyába, ahol Nusál Béla százados szereli fel őket. Igen örvendetes és biztató jelenség, hogy a kanizsai nemzetőrök- nek jelentkezettek közül a legtöbben a hosszú háboruban edzett katonák, akik az új intéz- ménynek minden körülmények között teljesen megbízható, acélszilárdságú gerincét fogják képezni.

Nagykanizsán a fenti hadügyminiszteri ren- delet szerint 1300 főnyi nemzetőrséget lehet szervezni, mert ez felel meg a lakosság 5%- ának. Dr. Hamburger Jenő kormánybiztos azonban Nagykanizsa város határszéll hely- zetére és a közeli Muraköz veszélyeztetett vol- tára való tekintettel, azon távirati előterjesztést intézte a hadügyminiszterhez, hogy Nagyka- nizsán a lakosság 10 százalékának megfelelő, vagyis 2600 főnyi nemzetőrséget lehessen szervezni.

Ma délben a kanizsai nemzetőrség első je- lentkezetei már meg is kezdték szolgálatukat és pedig ami a legsürgősebb volt, az óriási értékeket rejtő katonai raktárok és egyéb kincstá- ri intézmények őrzését. A bizottság, mely a jelentkezőket összeírja, most már permanen- ciában lesz a városház udvarán levő rendőr- ségi helyiségben, ahol azok is újból jelent- kezzenek a nemzetőri szolgálatra, akik már tegnap jelentkeztek, mert csak annak van jo- gos igénye a nemzetőri szolgálattal járó illet- ményekre, aki szabályszerű nemzetőri igazol- ványval el van látva.

HÍREK.

— **Nagykanizsa városa és az új rezsim.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete csütörtökön f. hó 2-én d. e. 11 órakor rend- kívül közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya ez: A város képviselőtestületének a Magyar Nemzeti Tanácshoz való csatlakozása.

— **A kanizsai vasutások esküdtétele a Nemzeti Tanácsra.** A Déli vasut az ország nagyközintézményei közül az első egyike volt, amelyek a Magyar Nemzeti Tanácshoz való csatlakozásukat kifejezték. A nagyka- nizsai vasutások, akik a radikális eszmék új- róló fogékonyságuknak már annyi jelét adták,

ezáltal is az első között voltak, akik a Nem- zeti Tanács iránt való hűségüküket letesé- véget jelentették. A vasuti állomáson volt az eskütétel a nagyföldökhöz méltó ünne- pélyességgel. Két csoportban esküdtek föl a kanizsai vasutások és pedig az egyik csoport, a fültekéi a fültekéi mögötti szenttelepen az Isten szabad ege alatt, a második csoport, a forgalmi személyzet pedig a perron nagy csarnokában. Dr. Sabján Gyula polgármester, Darvas Lajos őrnagy, a katonatanács elnöke, továbbá Tólosi Lajos és Polai György kanizsai vasutások, mint a Nemzeti Tanács nagyka- nizsai végrehajtó bizottságának tagjai, intették az eskütételt. Először a fültekéi, úgy a munkások, mint a mérnökök és hivatalnokok összesen 127-en tették le az esküt. A polgár- mester rövid beszéde után Polai György a rend és fegyelem megőrzésére hívta fel vasu- tásait, majd Tólosi Lajos a magánygyon- kimelését, a vasutak bizott óriási értékek szig- oru őrzését követte lelkiükre. Ezután követ- kezett az eskütétel, melynek szövegét Darvas Lajos őrnagy olvasta elő. A fültekétől a per- ronná vonult az egész tömeg, ahol a mintegy 250 főnyi forgalmi személyzet, a fő- nökök, hivatalnokok, az osztálymérnökök tagjai, a távirászkok és az összes külső alkalmazottak előtt is elhangzottak a fentebb vázolt beszédek, melyek után ezek is letették az új kormányra az esküt.

— **A zalamegyei nemzetőrség szervezése Nagykanizsán.** Holnap a magyar hadügy- miniszter alábbi parancsát fogják publikálni Nagykanizsán és Zalavármegyében minden köz- ségében:

A közrend, a nemzeti vagyon és a személyi szabadság megvédésére, valamint Zalavármegye legfontosabb vasuti vonalának a horvát zöld káderelleni biztosítására felhívatik minden 1895, 1896, 1897, 1898, és 1899 évi születésű zalavármegyei férfi, hogy jelen hirdetés közzé- tételétől számított 48 óra alatt alkalmassági fokára való tekintet nélkül a Nemzeti Örség felállítására céljából Nagykanizsára a Sugár- uti kaszárnyába vonuljon be. Ezen Nemzeti Örség kizárólag rendőri szolgálatot teljesít és Zala- vármegye területéről ki nem vezényelhető. A többi korosztálybeli férfiak tartoznak saját községükben jelen hirdetés közzététele után Nemzeti Örségekbe tömörülni és a rendőri szolgálatot saját községükben ellátni. Tisztek, tisztjelöltek és hasonló állásuk 50 éves ko- rukig tartoznak jelentkezni. A régi rendszer miniszteri felmentései a vasut, posta és köz- igazgatás kivételével a fentemlített évfolya- mokra megszünteknek tekintendők. Linder s. k. hadügyminiszter.

— **Felhívás az összes kanizsai tisztek- hez és továbbszolgáló altisztekhez.** Felhí- vatnak az összes 20. honvéd pótzásalóhoz tartozó, valamint a nagykanizsai Nemzeti Örség- hez jelentkezett továbbszolgáló altisztek (azok is, akik más ezrednél szolgáltak), végül a 20-as honvéd segédtisztirodába és a gazda- sági hivatalba beosztva volt irnokok és irnok- nök, hogy holnap, azaz csütörtök reggel 8 órakor a nagykanizsai honvéd laktanyában jelentkezzenek.

— **Háromezernyolcszáznegyven pár női harisnyát vett Eger városa.** Az Egri Újság című lapban olvastuk az alábbiakat: Miskolc városa állt Eger városához, hogy hajlandó át- engedni a maga készletéből Egernek 100 tu- cat női pamut harisnyát, 156 korona árban és 220 tucat női flórharisnyát, 384 koronával tu- catonként. A városi tanács letárgyalta a miskolci ajánlatot s elhatározta, hogy a harisnyákat át- veszi, s megfelelő árban ki fogja majd osztani

a harisnyára szoruló lakosság közt, a mely bizonyára el fogja foglalkodni a mai viszonyok között olcsó harisnyát.

— **Az elhelyezési hivatal közleményel.** Hatóságai ellátásban levők ezután értesítetnek, hogy a mai naptól kezdve a rendelkezésre álló lisztkészlet olyképp lesz felosztva, hogy a közönségnek módjában legyen a főzölszt egy részének felhasználásával a kenyérlisztet megjavítani. Ehhez képest minden hatósági üzlet köteles fejenként 2. hétre 60 deka tészta- lisztet 180 deka főzölsztet és 120 deka kenyérlisztet kiszolgáltatni. — Egyben értesít- tetik a kenyér vásárló közönséget, hogy a jobb minőségű kenyérra darabonként a szokásos súlyban 2 korona. — Felkértemek azon család- dok, kik a káposztát és burgonyát megfizették, hogy a közellátási üzemnél (postával szemben) haladéktalanul vegyék át.

Felelős szerkesztő: GÜRTEER ISTVÁN.

Egy 2 vagy 3 szobás lakást
lehetőleg azonnalra vagy december 1-re keresek. Bővebbet HUNGARIA újságírókójában

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas-szálloda.

1918. november hó 6. é.én

Hivatalnok
urak

Füldes Imre szemlélve.
és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétfőnap 4 és 6 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 4 és 6 órakor.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték
1-ső osztályu húzásához ajánlok
sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint
100.000 sorsjegy 100.000 nyeresemény lesz.

Húzás november hó 20-án és 21-én.
Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f.,
negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárúító

Zrinyi Miklós-utca 42.

Játéktervek, húzási lajstrom ingyen.

Teleky-utca 9. sz. ház
eladó.

Bővebb felvilágosítást Tólosi szabónál
Teleky-utca 9. szám.

A világtáji rendelet
határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül, csakis

TUNGSRAM félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Hatszáz 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsrám lámpákat.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Gróf Károlyi Mihály tárgyalásai Belgrádban. Franches D'Esperay fegyverszüneti föltételei.

Belgrád. Csütörtök délután 1/2, 6 órakor két magasrangú szerb katonatiszt jelent meg a belgrádi Korona szállóban és gróf Károlyi Mihályt keresték. Károlyi Mihály Jászi Oszkár miniszter társaságában fogadta a szerb tiszteket, akik közölték, hogy Franches D'Esperay francia tábornok Szolonikiból Belgrádba érkezett és este 7 órakor fogadja a magyar küldöttséget. Károlyi a jelzett időben megjelent a balkáni antanthaderő főparancsnokának lakásán a delegációval, amelyben Jászi Oszkár és Hatvany Lajos baró a Magyar Nemzeti Tanácsot, Bokányi Dezső a Munkás-tanácsot és Csernyák Imre százados a Katonatanácsot képviselték. A tárgyalás színhelye egy szerény berendezésű szoba volt.

Első sorban gróf Károlyi Mihály felolvasott egy memorandumot, amelyben annak kijelentése foglaltatik, hogy a magyar nép kormánya jelent meg a fegyverszüneti tárgyalások felvétele végett, s bár Diaz olasz főparancsnok van az antant részéről ezzel megbízva, a magyar kormány mégis Franches D'Esperayhoz fordul, akit elsősorban arra kér, hogy utasítsa a cseheket, hogy a Magyarországra küldött szénszállítmányokat oldják fel és továbbítsák rendeltetési helyeikre. Ha pedig Magyarország megszállására kerül a sor, ne gyarmati katonasággal, hanem a rendes francia, angol és amerikai katonaság végezze azt, továbbá a rekvirálásokat igazságos és méltányos keresztülvitelét, végül Magyarország muzeumainak és műemlékeinek védelmét kérte a francia tábornoktól.

Franches D'Esperay tábornok figyelemmel hallgatta végig Károlyi előterjesztéseit, majd az alábbi kijelentéseket tette:

— A francia nép szerette a magyarokat, amíg ezek a németek ellen harcoltak. Rákóczy és Kossuth minden francia rokonszenvét vívták ki a magyarság részére, de ez a rokonszenv 1867 óta egyre csökkent és végre elfogyott. Magyarország a németek rabszolgájává lett. Önök a németekkel haladtak, tehát a büntetést is együtt kell elszenvedniök. A francia nép kíméletes, megbocsájt a magyaroknak. De csakis a franciák. A csehszlovák és a jugoszláv nép az egészen más. Tenyeresemen tartom e nemzetiségeket, csak egy ütés és önök ellen fordulnak. A magyaroknak egyetlen szerencséje gróf Károlyi Mihály személyében rejlik. Ő az egyetlen ember, aki még lendíthet ügyükön. Őt el ne hagyják és tömörüljenek személye körül.

Majd Károlyi Mihály és Jászi Oszkár visszavonultak a francia tábornokkal és több mint egy óra hosszat tartó heves vita folyt közöttük. Végre megjelent Franches D'Esperay és ezeket mondotta a magyar delegátusoknak:

— Nem igaz, hogy Diaz dönt a fegyverszüneti föltételek fölött. Hozzám kell fordulniok, mint a keleti front főparancsnokához. Módomban áll a feltételeket közölni. Ámde Magyarország már nem semleges ország, hanem egy legyőzött nép. Egészen más lett volna a helyzet, ha 3—4 héttel előbb jönnek, de most már késő. — Ezután a tábornok előterjesztette az alábbi fegyverszüneti feltételeket:

1. A magyar kormány katonailag kiűrti azt az egész területet, melyet a Szamos völgye, Beszterce, Marosvásárhely, a Maros és a Tisza egyesülése, Szabadka, Baja, Pécs és a Dráva szlavoniáig oldala határolnak. E területeken sereget a kormány nem tarthat, de tovább is kormányoz, a rend megőrzésére csendőrséget és rendőrséget tarthat fenn.

2. A hadsereg teljesen leszerelendő, csak hat gyalog- és két lovashadosztály tartható fegyverben.

3. Az antant megszállja a stratégilag fontos pontokat. Szabad átvonulást nyer és a közlekedési eszközök használatát,

4—5. pontok a vasutak és a dunai flotta átadásáról szólnak,

6—7—8. pontok a szerb vasutak, telefon és táviró helyreállításáról, (mihez magyar munkások bocsájtandók rendelkezésre),

9. a telefon, posta és táviró ellenőrzéséről stb.

10. A magyar kormány belső ügyeibe a szövetségesek nem avatkoznak bele,

11. azonban bárhol lázadás ütne ki, az antant jogosult azt a területet saját adminisztrációja alá vonni.

Végül: Az ellenségeskedések beszüntetése tekintetében a szerződés aláírásának időpontja irányadó.

A föltételek előterjesztése után vita indult meg, melynek során Franches D'Esperay engedett álláspontjából és törölték azt a pontot, hogy az antantnak joga van adminisztrációja alá vonni azt a magyarországi területet, ahol lázadás van. Több ízben szó esett Károly királyról is, akire a francia tábornok ezt a megjegyzést tette: „Az a szegény fiatal ember.” A magyar delegátusok elvileg elfogadták a fegyverszüneti föltételeket és mindent a francia tábornok közli a versaillesi haditanáccsal. A megállapodást azonban a magyar delegátusok csak akkor írják alá, ha a béketárgyalásokig az antant biztosítja Magyarország jelenlegi határainak minden idegen támadás ellen való meg-

védését, továbbá azt, hogy a kormányzást itt a nemzetiségekkel való testvéri egyetértésben a magyar kormány gyakorolja. Mindezek teljesítése nélkül — mondotta Károlyi Mihály, — nincs erkölcsi erejük a föltételeket aláírni. Most tehát minden a versaillesi haditanácstól függ, melynek válasza szerdáig megjön.

Bucsuzól Franches D'Esperay ezeket mondotta: — Ha a fegyverszünet létrejön, Budapestre egy francia zászlóaljot küldök, Pozsonyt is megszálljuk és egy francia tábornok Pestre megy, hogy a magyar kormánnyal állandó érintkezésben lehessen.

A leszerelés és a kanizsai vasuti állomás.

Hat héttig tart a katonák hazautazása

— Saját tudósítónktól. —

A Nagykanizsán átvezető pragerhof—budapesti vasutvonalnak óriási fontossága van a magyar katonáknak az olasz frontról való hazaszállításában. A fiume—budapesti Máv. vonal Horvátországnak Magyarországtól való elszakadása következtében e tekintetben egyáltalán nem jöhet számításba, s a gráz—fehring—budapesti vasutvonalon kívül a Déli-vasutnak Nagykanizsán keresztülvezető vasutvonal a magyarországi katonamilliók hazatérésének legfőbb úttereje. Ennyi bevezetés elég annak megértéséhez, minő embertömegek utaznak keresztül Nagykanizsán naponta, s hogy minő óriási munkát végeznek azok, akik ezt a forgalmat irányítják és a kanizsai vasutállomáson átutazó és itt egytől-egyig kiszálló katonatömegekkel foglalkoznak.

Vasárnap, f. hó 3-án kezdődött meg a pragerhof—nagykanizsa—budapesti vasutvonalon a nagy népvándorlás, amikor a fegyverszünet hírére megmozdult olaszországi harc-vonalunk hadtápterülete, s Udinetől Görzig minden baka fölkerelkedett, hogy mielőbb hazajuthasson. Természetesen annak a több mint egy millió magyar katonának hazaszállítása, akik az olasz fronton és annak hadtápterületén voltak, nem megy egyszerre és hosszú időbe fog teleni, amíg a zsufolt katonavonatok mindenkit hazafuvaroznak. Nagykanizsára naponta most 6—8 katonavonat fut be Pragerhof felől. Minden vonaton 1200—1500 ember van, ami napi 10—12,000 főnyi átlagnak felel meg. De nem sokkal kevesebb katona vonat megy ellenkező irányban, Budapestről—Pragerhof felé, amelyek az olasz hadifoglyok tizezreit szállítják.

Leírhatatlanul mozgalmas tehát a kanizsai állomás most. Ezt a mozgalmasságot óriási mértékben növeli az a körülmény, hogy Nagykanizsa egyszersmind leszerelő állomás is, ahol a katonavonatokból mindenkit kiszállítanak, s ami fegyver, munició, rohamsisak, gázmaszk, s egyéb hasonló idejét mult emberirtó eszköz van náluk, azt itt le kell adniok. A pályaudvar katonai parancsnoksága (közismertebb né-

HIREK.

ven: a Bahnhofkommandó) végzi ezt a nagy munkát, ahol egyszermind minden egyes katonára kezebe egy vörös papírra nyomott rőpcédulát adnak, mely a legutóbb Magyarországon végbement alkotmányváltozástól tájékoztatja a hazatérő katonákat. (Az már tegnap részletesen megírtuk, hogy a kanizsai vasúti állomáson az összes itt átutazó katonák ebédet, vagy vacsorát kapnak. S arra is rámutatunk, hogy az állomás katonai főzökonyhájának indulni készülő személyzetét minden áldozat árán maradásra kell bírni, mert katasztrófális lenne Nagykanizsa városára nézve, ha a kiéhezve ideérkező katonatömegek nem kapván a vasuton kellő mennyiségű és megfelelő ételmezt, ennek megszerzése végett a városba özönlének be.)

Még a háborús népvándorlások között is szokatlan látvány egy ilyen katonavonal, amilyenek most Nagykanizsán keresztül a hazatérő magyar katonákat szállítják. Nemcsak a kocsik tetején, hanem még a mozdonyon, a szénkocsin, sőt a kocsik ütközőin is utaznak a hazatérő katonák. A tegnapelőtt Peltau mellett történt óriási vasúti szerencsétlenséget (170 halott) az okozta, hogy az egyik Nagykanizsa felé tartó katonavonalon az ütközőkre vasúti talpfaikat tettk a kocsiknak még a tetejéről is leszorult katonák, hogy a kocsik között foglalhassanak helyet, s egy ilyen talpfa leesett, a sinekre került és a legborzalmasabb vonatkisiklást okozta. Nagykanizsára a katonavonalok legelőbb utasa már fegyver nélkül érkezik, sőt a fölösleges ruhákat is már Laibachban elszedik tőle.

A fenti számadatokat véve alapul, hat nap óta, amióta ez a visszaözönlés tart, körülbelül 60,000 magyar katona, valamint mintegy 20-30,000 hazatérő olasz hadifogoly utazott át Nagykanizsán. Ez eddig körülbelül százezer ember. De legalább félmillió magyar katona átutazását számítják az ahhoz értők, ami a fentiek szerint tehát még vagy másfél hónapot vesz majd igénybe. Természetesen hadianyag (ágyuk, szekerek, autók, munició, ruha és élelmiszerraktárak felszerelése stb.) egyáltalán nem jön, csak csupa ember és ember. S ezek mind örömtől sugárzóak és nótaszótól hangosak, mintha nem is egy veszett háborúból jönnének.

Mindazért az óriási muokáért, ami ennek az óriási embertömegnek a kanizsai vasúti állomáson megfelelő módon való elintézése és továbbszállítása körül szakadatlanul tart, a legnagyobb elismerés illeli meg *Barcza Ignác* dv. felügyelő, nagykanizsai forgalmi főnököt, valamint a kanizsai állomás fáradhatatlan tisztjeit, *Zoltán Mór* főhadnagyot, továbbá *Kirstener Vilmos* és *König Sándor* hadnagyokat, végül az állomási katonakonyha kiűnő parancsnokát dr. *Fischer Alfréd* főhadnagyot.

A Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottságának tegnap este tartott ülésén azt a nagyon helyes gyakorlati órákra való intézkedést határoztak el, hogy a határtérről visszatérőben Nagykanizsán átutazó katonákat az állomáson bizottságok logadják, amelyben férfiak és nők lesznek. A bizottság férfitagjai beszédekintéznék a katonákhoz, a hölgyek pedig a katonáknak élelemmel való ellátásánál fognak segédkezni. Azonkívül állandóan egy cigánybanda fog tanyázni az állomáson, amely a katonavonalok itt tartózkodásának ideje alatt a peronon játszani fog. Mindezek gyakorlati célja az, hogy a szilaj és fosztogatásra hajlamos katonák hangulatára minél kedvezőbb befolyást gyakoroljanak. Mindez természetesen jelentékeny pénzbe kerül, s ezért azok a kanizsaiak, akiknek veszíteni valójuk van, minél tekintélyesebb pénzüsszeggel járuljanak ennek költségeihez. Ez összegeket *Horváth István* városi adóügyi számvevő veszi át, s azokat hirlapilag is nyugtázzni fogják.

— **Statárium a letenyei és alsólendvai járásokban is.** Tegnap közöltük, hogy a hadügyminiszter a Muraközben mind sűrűbben előfordult fosztogatások és rablások miatt a Muraköz két járásának területére elrendelte a statáriumi, melynek értelmében a személyes szabadság és a vagyonbiztonság elleni mindennemű büncselekmény kötetlenül halállal büntetendő. Mai nappal a statáriumi a Muraköz szomszédos két zalamegyei járásra, a letenyei és az alsólendvaira is kiterjesztették, ahol szintén számos esetben garázdálkodott a magyar szabadságot és függetlenségét az összes törvények megszűnéseinek magyarázó csöcselék. A statárium területén felhívják mindenkit, hogy fegyvereit és lőszereit szolgáltatassa be a katonaság kiküldöttjeinek. Most e terület összes községeit, továbbá a majorokat és szőlőspincéket a kirendelt katonaság és csendőrség átkutatja, s a kinefű fegyvert vagy lőszert találnak, az is a halál fia.

— **Megkezdődik az előadás a kanizsai iskolákban.** A spanyoljárvány Nagykanizsán annyira csökkenőben van, hogy immár semmi ok nincs arra, hogy az iskoláknak immár egy hónapja tartó szüneteüjből meghosszabbítások. A tanítás az összes nagykanizsai iskolákban hétfőn, azaz f. hó 11-én megkezdődik, amit az intézetek igazgatóságai hivatalos átiratokban közöltek szerkesztőségünkkel. A felsőkereskedelmi iskola igazgatósága felszólítja az intézet mindazon növendékeit, akik őrségi szolgálatot teljesítenek, azonnal kérelmezzék azon szolgálat alól való felmentésüket.

— **A Nemzeti Tanács minden hatásköre megszűnt.** A magyar népkormány elnökségétől szerkesztőségünk az alábbi szövegű táviratot kapta:

A Magyar Nemzeti Tanács intéző bizottsága és a kormány között a következő megállapodás jött létre: Miután a kormány november elsején a Magyar Nemzeti Tanács kezébe letette az esküt és minden más esküt alól feloldódott, a kormány a magyar Nemzeti Tanács végrehajtó és kormányzó szerve gyanánt szerepel, a magyar Nemzeti Tanács és a kormány ez alapon felszólítja az ország egész népét, minden állami, önkormányzati, katonai szervet, hogy a végrehajtó hatalom gyakorlásával kapcsolatos minden ügyben, valamint minden kormányzati intézkedést igénylő ügyben nem a Nemzeti Tanácshoz, hanem a kormányhoz, illetve az egyes illetékes minisztériumokhoz forduljon. A Magyar Nemzeti Tanács működését továbbra is fenn fogja tartani, mint a kormány ellenőrző szerve.

— **Jelentkezzen mindenki nemzetörnek.** *Polgárok! Munkások! Magyarok!* Határainkon az ellenség, határainkon belül fosztogatók. Éhes szomszédok, büns kezek agyarkodnak életünkre és vagyonunkra. Fegyverfogható károokra van szükség, hogy megvédjük a forradalom vívmányait és az ország jövőjét. A haza mindenek előtt! Volt Bajtársak! Polgárok! Még kevés a nemzetör, jöjjetek minél számosságban. A nemzetörtség minden tagja naponta 30 K. (hiszték 40 K) fizetést kap. Mindenki tovább folytathassa polgári foglalkozását. Kapatok természetben is kedvezményeket. A nemzetörtség parancsnoksága.

— **Győr város iparfejlesztése.** Győr városa ismeretes arról, hogy mindenféle ipari vállalkozást a maga részéről a leghathatósáiban támogat, aminek eredménye a város iparának nagyarányú fejlődésén meg is látszik. A külföldi és különösen a szomszédos osztrák nagyipari vállalatoknak is a legmeheszebbmő kedvezményeket szokta a város nyújtani oly esetekre, midőn azok Győrött fiókgyárakat óhajtanak létesíteni. A napokban Grácából járt Győrött egy küldöttség Tizia polgármester vezetésével az ottani iparfejlesztési rendszabályokat és helyzetet tanulmányozni, mivel a gráciák tervbe vették, hogy a békekötés után nagyarányú iparfejlesztési tevékenységet fognak kifejteni, mely tervük kivételénél több fiókgyárat és új gyártelep esetleg Győrben helyeznének el.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Egy férfi munkás és egy vasalónő jó fizetéssel felvételük
MAYER festőnél Kőlcsey-u. 19.

Malommunkások és kocslások

kerestetnek konvencióra vagy havi fizetésre a legjobb fizetés mellett. **KESZLER BERNÁT** és **MÓR malomtulajdonosokhoz Zalabér.** Telefon 3. Közlebbit Teleky-utca 15. Sütődében.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. november hó 8-án, 9-én és 10-én

Bufallo

kalendorjáték 5 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnep 3, 5, 7 és 9 órakor.

1918. november 11., 12. és 13-án

Kivándorló

színmű 5 felvonásban. Irta: **Herczeg Ferenc.** Rendezte: **Lous Neher.** Főszereplői: **Lábass Juci, Muzsna Bella, Bakó, Garamszeghy**

A legbrilliansabb Uher technikával készült, gyönyörködtet és elbájol, minden időkre búszkesége lesz a magyar filmgyártásnak. A legpazarabb kiállítású magyar film rendezője **LOUS NEHER**, ércnél maradandóbbat alkotott, vonz, lebilincsel, magával ragad. **HERCZEG FERENC** legnépszerűbb műve, melyet mindenkinek látnia kell, szépsége minden képzeletet felülmul. Mindazok, akik ezen kincs-sorozatát láthatják, felejthetetlen marad örök időkre. A Világ-mozgósínháznak arany diádala lesz. Az Uher-filmgyár r.-t. dicsőségét hirdeti minden időkre.

Felhívom a n. érdemű közönség b. figyelmét tekintettel az óriási, ötszörös kiadásnál is többet kitevő filmre, a helyáratat kénytelenek voltunk némileg felemelni és pedig: **PÁHOY K 3.—, I. hely 2.60, II. hely 2.—, III. hely 1 korona.**

Az ujonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 65.000 nyeremény lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én. Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrínyi Miklós-utca 42.

Játéktervék, huzási lajstrom ingyen.

URANIA Mozkókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi november hó 7-én és 8-án

Berky Lili felléptével

Az utolsó éjszaka

magyar dráma 5 felvonásban

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, és 7-kor, Vasár- és ünnepnep 3, 5, és 7 órakor.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 3-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Megszűnt a háború. A németek is fegyverszünetet kötöttek.

Freilassing. Münchenből jelentik: Németország és az antant megkötötték a fegyverszünetet. A nyugati fronton tegnap óta szünetel a harc.

Genf. Párisból táviratozzák: A német hadsereg főparancsnoksága közölte Foch francia fővezérrel, hogy a fronton álló német csapatok parancsot kaptak a tüzelés beszüntetésére. A parancs péntek délután 3 órakor lépett érvénybe.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: A fegyverszüneti feltételek még nem érkeztek Berlinbe.

Tirolból visszarendelték a német csapatokat.

Bécs. Az Inn völgyében előrenyomuló bajor csapatok parancsot kaptak, hogy forduljanak vissza. A csapatok, amelyek az Inn alsó folyásáig haladtak előre osztrák területen, Kufstein irányában megkezdték a visszavonulást. Kizárt dolog ezek után, hogy a bajorok és olaszok között még összeütközésre kerülhessen a sor. A lakosság is már teljesen nyugodt.

A magyar és osztrák csapatok hazautazása a nyugati frontról.

Berlin. A nyugati fronton megkezdődött a magyar és osztrák csapatok hazaszállítása. Freilassing állomáson elveszik fegyvereiket, s innét gyalog mennek a közeli Salzburgig, ahol vasuton folytatják utjukat Ausztria és Magyarország belsejébe.

A belgrádi feltételek nem jelentenek területvesztést.

Budapest. A kormány egyik tagja egy ujságíró előtt a következőket mondta a fegyverszüneti feltételekről: „Különböző hírekből és nyilatkozatokból tisztán látjuk az antant szándékait. Franchet d'Esperay fegyverszüneti feltételei közelről sem azonosak az antant-diplomácia álláspontjával. Belgrádban csak katonai konvenciót kötöttünk. Egy pillantás a térképre és kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a katonailag kiürítendő terület megszabása tisztán katonai szempontból történt, és nem jelenti e területek elvesztését.

A forrongó Németország

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Kohlberg kikötőjébe három kisebb hadihajó érkezett, amelyek Kielből menekülteket hoztak.

Lübeckben a Katona Tanács még nincs egészen minden hatalom birtokában.

Braunschweigben nem történt vérontás, az események azonban fejlődőben vannak.

Kölnben a Munkás- és Katona Tanács ellenőrzése alá helyezték az egész helyőrséget, a pályaudvar parancsnokát pedig a kormányzó visszavonta. Összeütközés még nem történt, de a polgári lakosság helyzete rendkívül kényelmetlen, mert a csöcselék a katonai és polgári fogházakból kiszabadította a rabokat, akik rabolnak és fosztogatnak.

Stockholm. Németország és Svédország között beszüntették a hajóforgalmat.

A német császár lemondott.

Habsburgi Károly utra készen

Berlin. A német centrupárt legnagyobb része követeli a császár lemondását.

Freilassing. Ideérkezett hírek a legnagyobb határozottsággal állítják, hogy tegnap éjjel Berlinben és a német főhadiszálláson kiáltványt hirdettek ki, amely szerint Vilmos császár és fia lemondottak a trónról.

Berlin. A braunschweigi herceg a maga és fia nevében lemondott a trónról.

Berlin. A braunschweigi hercegi párennekült.

Bécs. Az osztrák császár lemondását nagyon sürgetik. A német szocialisták követelik, hogy a császár s az egész dinasztia távozzanak és Német-Ausztria köztársaság legyen. A császári család a legnagyobb elhagyatottságban él a schönbrunni kastélyban. Az udvar legutóbb biztos formában értesült, hogy a nyugati szövetséges hatalmak elejtették a Habsburg-dinastiát. Az udvar utra készül: tegnapelőtt már egész sereg autó állt készen, hogy a császárt és környezetét Svájcba szállítsák.

A népkormány munkája.

Budapest. Ma délután minisztertanács lesz, amelyen politikai kérdések kerülnek tárgyalás alá. És pedig: a választójogi törvényjavaslat, új főispánok kinevezése, továbbá a lelkesítő, kulturális és szociális javaslatok, végül az országgyűlés összehívása.

Férfi és erős női munkás

felvétetik esetleg teljes ellátással és jó fizetéssel cikoria-gyökér lerakására a PATRIA pótkávégyárban.

Eladó

egy csukott kocsi (kupé), egy fekete, egy sárga fedeles kocsi és nehéz munkásszekér, valamint egy parádés és munkáslószerszám. Deák-tér 2. sz.

Nálunk és másutt.

— Saját tudósítónktól. —

Pozsonyban éltem át a forradalmat és az u rend első napjait. Percről-percre láttam az alakulás fokozatait, minden pillanatban valami lélekemelően meglepőt. Csütörtök reggel óta pedig Nagykanizsán szerzem a tapasztalatokat. De nem percről percre. Csütörtök reggel már olyan volt a város, mint ma délután és olyan, mint Pozsony nyolc nappal ezelőtt.

Október 31-én este a pozsonyi honvédkerületi parancsnok a helyőrségben tartózkodó összes tisztet tisztii gyűlésre hívta össze s megállapította velük, hogy Pozsony városában és környékén egyetlen megbízható fegyveres ember sincs. Ebből pillanat alatt átlátták az egyedüli lehetőséget a város biztonságának a megvédésére, azt: hogy a tisztok közelessége az elhagyott fegyvereket megragadni, és intelligenciájukkal a város népében bizalmat gerjeszteni. Eisején reggel a Pozsonyban tartózkodó 1500 tiszt Manlichert fogott és századokba, szakaszokba alakulva patruzolt az utcákon. Ha a környékről veszélyező telefonjelentés jött, már dühögött ki a veszélyeztetett községbe az egyik teherautó (csak kelet volt első nap mindössze) megrakva géppuskával és fegyveres tisztekkel. Másnap már kadétiskolások és a legintelligensebb polgárság is résztvettek a rendszámlásban, de az immár több zászlóaljnyi karhatalom java erejét, számszerűleg is a zömét a tisztok adják. Néhány kanizsai fiu is dolgozik ott, (még pedig a legderekasabban), s mikor hívtam őket haza, azt felelték: „Otthon csend van, itt meg kellünk. Ha baj lesz, hívjatok haza, míg hazajárunk, dolgoznak Kanizsán az otthoniak.” És pozsonyi törzstisztekkel együtt tovább vadásznak a felvidéki rablókra.

Hát most már itthon sem rózsásak az állapotok, haza kéne őket hívni. Még pedig sürgősen, mert amíg haza érnek, sem vagyunk biztonságban. A kanizsai tisztok nem pozsonyiak, itt nem áll 40—50 tiszt puskával őrt a pályaudvaron, itt csak egypár tartalékos tiszt járőröz a jámbor polgárokkel, itt azt mondják, ha nem akar a hadügyminiszter katonát látni, hát mi nem kellemetlenkedünk neki.

Aki nem segít a garázdálkodást megakadályozni, annak ez a garázdálkodás szimpátikus, az azt akarja, hogy az új rend a rendellenességgel kompromittálja magát. Kivált ebbe a gyanuba esik az, akit egész nevelése, síhederkora óta huzott fizetése arra jelölt ki, hogy a rendet és a biztonságot fentartsa. Nem is szólva arról, hogy ezt még csak egy hét előtt újra esküvel is fogadta.

k. r.

HIREK.

— Vaskoronarend. A fegyverek koncertje már megszűnt az összes világtájakon és a béke várva-várt fehér palástja borult a gránátoktól szántott harcterekre. Most már csak a hivatalos lap rovatai emlékeztetnek a remélhetőleg mindörökké letűnt és megszűnt háborúra. Most már csak az van hátra, hogy a romokat eltakarítsuk és az elismerés pálmáját nyujtsuk át azoknak, akik a titáni küzdelemben életük ezerszeri kockáztatásával a küzdők élén jártak. Tegnap egyik kiváló földink dr. Mező Ferenc tanár, a 72. gyalogezred tartalékos löhadnagya a legszebb és legnagyobb kitüntetések egyikét, a III. osztályú Vaskoronarendet kapta meg azért a hősi bravurért, melylyel a legutóbbi piavéi szerencsétlen végű offenzívánk alkalmával a visszavonulási parancs ellenére még két napig a Piave tulsó

partján maradt századával, s két nap és két éjjel verte vissza az óriási olasz tulerőt, hogy a többiek szerencsés visszavonulását lehetővé tegye.

— **A nagykanizsai önkéntes őrsereg megalakulása.** A 30 korona napidíjjal honorált nemzetőrösről kivül Nagykanizsán a város kereskedő, iparos és közhivatalnok elemeiből, tehát a városi lakosság színe-javából önkéntes őrsereg alakult, mely díjmentesen, de annál nagyobb lelkiismeretességgel fog feyveresen ügyelni a város rendjére és a vagyonszolgálatára. Tegnap délután 3 órakor a Polgári Egylet nagytermében volt az önkéntes őrsereg megalakulása, amelynek tagjai — mintegy 200-an, — majdnem kivétel nélkül mind megjelentek. Schwarz Ottó tartalékos 20-as honvéd százados ismerte te az intézmény fontosságát és a szolgálatot, melynek lényege az, hogy minden nap délután 6 órától reggel 6-ig 40-60 feyveres polgár ügyeljen a város köz és vagyonszolgálatára és pedig részint mint cirkáló őrszolgák, részben pedig mint készülőcsapat a Casinó épületében levő Kereskedő Iljak egyesületének körhelyiségében Blauenberg Imre t. százados a teljes nappali és éjjeli szolgálatot javasolta, amit Kis Lajos rendőrkapitány ellenzett, mert az önkéntes őrsereg a városnak nem az egész közbiztonsági szolgálatát látja el, hanem csak a rendőrséget támogatja működésében. Végül abban állapodtak meg, hogy az önkéntes őrségnek naponta váltakozó 40-50 tagja délután 6-tól reggel 6-ig terjedő szolgálatot fog teljesíteni, még pedig úgy, hogy az idősebbek éjjel előtt, a fiatalabbak pedig éjjel után. Az értekezlet befejezésül a tisztikart választották meg, és pedig elnökül Unger Ullmann Eieket, al-elnökül Kleinfeld Ignácot és Halvax Frigyeszt, katonai vezérül Schwarz Ottó t. századosot és felügyelőül Adám Róbert t. főhadnagyot.

— **Közélelmezési bizottságokat kell alakítani.** A közlelmezési miniszter rendeletileg felhivja az alispánt, hogy a vármegye területén közlelmezési bizottságot alakítsa. A járásokban, rendezett tanácsú városokban és a községekben is, megalakítandók a közlelmezési bizottságok, amelyek a törvényhatósági bizottságok albizottságaként működnek. A bizottság 12 tagból áll, de a viszonyokhoz képest kevesebb is lehet. A bizottságot úgy kell megalakítani, hogy abban a legnagyobb fogyasztó osztály: a munkásság és katonaság, a hatósági ellátás szempontjából leginkább számbajövő néprétegek elsősorban legyenek képviselve. A közlelmezési miniszter hiszi, hogy megfelelő élelmiszereket ezután is akadály nélkül fog tudni szállítani, de ha a kiutalt készletek forgalmi, vagy más okból kello időben nem jutnának rendeltetési helyükre, felhatalmazza az alispánt, hogy ilyen esetekben a törvényhatóság területén levő készleteket az ellátás biztosítására igénybevehesse. Az igénybevevett készlet csak kölcsönvevőnek tekintelik, amelyet kiutalás után pótolni fognak. Szükség esetén a gazdasági szükségletre jogosan visszatartott készletek is igénybevevők, mert mint a rendelet mondja, nem engedhető meg, hogy egyesek daskalkodjanak, amikor mások hiányt szenvednek.

— **A menekült tanítókhöz.** Zalavármegye tanfelügyelőjének ídkérésére közöljük azokkal a menekült tanítókkal, akik ebbe a tankerületbe tartoznak, hogy jelenlegi tartózkodási helyüket pontos postai címmel haladéktalanul jelentsek be nála.

— **Nemzetőrök toborzása a csendőrséghez és határrendőrséghez.** A határvidék, továbbá a vasut és vasúti berendezési tárgyak, valamint a köz- és magánvagyon megőrzése céljából a csendőrséget és a határrendőrséget nemzetőrökkel sürgősen meg kell erősíteni. **Polgártársak! Hazafiak!** Értelmes emberek előtt nem kell bővebben fejtegetni, hogy miről van szó. Ha a határvidék elesik, a nemzetünkre agyarkodó belelenség beljebb nyomul, s úgy egész Zalavármegye és abban Nagykanizsa városa is veszedelembe kerül. A vasut, aközgazdasági élet legfőbb látkelő szerve. Ha azt szétrombolják minden veszendőbe kerülhet. Akkor nincs szén, s ha ez nincs, megállanak az élelmiszer- és világító üzemek, malmok, gyárak stb. s a vidékről sem jöhet be sem emberi, sem anyagi segítség. S a

csendőrség megfelelő megerősítése nélkül ugyanigy lennének a köz- és magánvagyonnal hatósági épületekkel, iskolákkal, kórházakkal, bírósági épületekkel, postával, adóhivatallal, árvaházakkal, gyárakkal, laktanyákkal, pénz- és biztosító intézetekkel stb. melyek, s az azokban levő értékek, jórészt elpusztulnának, mert rabló, garázda elemek prédájává válnának. Még megközelítőleg sem lehet kifejezni, mily mérhetetlen kárt szenvedne szeretett hazánk, drága vármegyénk és kedves városunk polgársága együttvéve és külön külön egyenként is. Felkérem tehát mindazokat, kik hazafias érzelmeiktől vezéreltetve, a mondott célra nemzetőrökül jelentkeznek, hogy egy percet sem mulasztva jelenjenek meg a 20. népfőlkelő parancsnokság helyiségében délelőtt 8-tól 12-ig, délután 2-4 óra között. A felfogadott jelentkezők napi 20 korona fizetésben és megfelelő élelmezésben fognak részesülni. Nemzetőrök! Jöjjetek és segítsetek a közbiztonságot és a rendet eképen is meglelremteni, hogy az a rezsím, mely szeretett hazánk függetlenségét és teljes boldogítását írta zászlajára, megszárdulhasson és hozzáfoghasson a nemzetet és annak minden egyes polgárát boldogító, üdvös, szociális törvényekhez és alkotásokhoz. A 20. népfőlkelő parancsnokság (Nagykanizsa, Széchenyi-tér 4. sz. házában)

— **Felhívás és kérelem.** A Kath. Legényegylet összes tagjait holnap vasárnap d. u. 4 órakor az egyleti helyiségben (Kazinczy-utca 8 sz.) tartandó értekezletre tisztelettel meghívjuk. Az értekezlet tárgya a városi polgárságban való részvétel megbeszélése. Az elnökség.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Dobrovics Milán élelmezési, közlelmezési és cipőhivatal főnöke mai napon a városi tanácsnak beadta lemondását, mert kimerültsége a további terhes munkálatok eszközésében gátolja. Utódjának kinevezéséig az ügyeket a fennakadás elkerülése végett intézi. Cukor. A város lakossága a novemberi jegyekre fejenként 1 kiló 50 deka cukorban fog részesülni, melyből 75 deka az elmaradt hónapra szól. A cukor hétfőtől kezdve lesz a hatósági üzletekben, a köztisztviselőknél és az Általános Fogyasztási Szövetkezetnél kiszolgált. A Nagykanizsai 20. Honvéd Pótzászlóalj beszerzési intézménye feloszlott, miért is az élelmiszerek egy része a hatóság által átvételni fog és pár nap múlva a beszerzési intézmény tagjai részére az érvényben levő jegyeikre cukor, liszt stb. ugyanazon helyiségben, ahol eddig volt, a beszerzési intézmény Erzsébetteri üzletében Sipos Andor kezelő által lesz kiszolgált. Cukor itt is a novemberi jegyre fejenként 1 kiló 50 deka adatik ki. Burgonya, káposzta a város lakossága részére rendelkezésre áll. Állatok részére burgonya korlátolt mennyiségben a városi közlelmezési üzemnél, postával szemben kapható.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Értesítés.

A nagykanizsai 20. honvéd pótzászlóalj beszerzési intézménye a mai napon felszámolt.

Értesitem az intézmény tagjait, hogy saját nevem alatt az üzletet tovább vezetem, ahol hatósági cikkek, fűszer árúk és közszükségleti cikkek szereshetők be.

Hétfőn cukor, személyenként 1½ kg. és pótkávé kerül kiosztásra.

Szives jóindulatukat kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Sipos Andor.

Egy férfi munkás és egy vasalónő

jó fizetéssel felvétetik

MAYER festőnél Kölcsey-u. 19.

Jó házból való fiu

tanoncúl felvétetik MEZRICZKY JÓ-

ZSEF vas- és fűszerüzletében Nagy-

kanizsán, Király-utca 16. szám.

18698/1918.

Kerti vetemények eladása.

A 20. honvéd pótzászlóalj a Récsei ut menti kertgazdaságában még kint levő vetemények parcellánként a helyszínen

1918. évi november hó 11-én d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen készpénz fizetésért eladatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1918. évi november hó 8-án.

Dr. Sabján Gyula
polgármester.

URANIA Mozdokép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

Szombat és vasárnap s a következő napokon

Az orosz-lángszívű Zsak

egy különös történet 4 felvonásban.

Olasz felvétel. — Főszereplők:

Zsak és Coco csodamajmok.

És a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, és 7 órakor.

Egy 2 vagy 3 szobás lakást

lehetőleg azonnatra vagy december 1-re keresek. Bővebbet HUNGÁRIA
===== cipőgyár fiókjában. =====

Egy alig használt hintó

és egy könnyű egylovas kocsit eladó.
Cím a kiadóhivatalban. =====

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. november hó 8-án, 9-én és 10-én

Bufallo

kalendortjáték 5 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

1918. november 11., 12. és 13-án

Kivándorló

színmű 5 felvonásban. Írta: Herczeg Ferenc. Rendezte: Lous Neher. Főszereplői: Lábass Juci, Muzsnai Bella, Bakó, Garamszeghy

A legbrilliansabb Uher technikával készült, gyönyörködött és elbájol, minden időkre büszkesége lesz a magyar filmgyártásnak. A legpazarabb kiállítású magyar film rendezője LOUS NEHER, ércnél marandóbbat alkotott, vonz, lebilincsel, magával ragad. HERCZEG FERENC legnagyobb műve, melyet mindenkinek látnia kell, szépsége minden képzeletet felülmúl. Mindazok, akik ezen kincs-sorozatot láthatják, felejthetetlen marad örök időkre. A Világ-mozgószínháznak arany diadala lesz. Az Uher-filmgyár r.-t. dicsőségét hirdeti minden időkre.

Felhívom a n. érdemi közönség b. figyelmét tekintettel az óriási, 8 szörös kiadásnál is többet kitévő filmre, a helyárakat kénytelenek voltunk némileg felemelni és pedig: Páholy K 3.-, I. hely 2.60, II. hely 2.-, III. hely 1 korona.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1. óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengeri-ut. 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Clemenceau válasza A nemzetiségek az ország ellen.

Budapest. Tegnap este a Nemzeti Tanács és a népkormány együttes ülést tartott, amelyen gróf Károlyi Mihály miniszterelnök felolvasta Clemenceau francia miniszterelnöknek Franchet d'Esperayhez, a balkáni antanthaderő parancsnokához a fegyverszünet ügyében intézett választáviratát. Clemenceau válasza így hangzik:

„**Felkérem, hogy Károlyival csak katonai kérdésekről tárgyaljon minden más kérdés kizárásával. Ez véglegesen irányadó. Clemenceau**”

Károlyi miniszterelnök kijelentette, hogy ez a válasz se nem tagadó, se nem igenlő, de úgy kell megvizsgálni, mintha elutasító volna. Majd ismertette az ország helyzetét. Elmondotta, hogy a szerb csapatok benyomultak Ujvidékre és elérték a pancsova—verseci vonalat. — Prágából visszajött kiküldöttünk információi szerint pedig a csehek elhatározták, hogy megszállják azokat a magyarországi vármegyét, amikre aspirálnak. A cseh csapatok már el is indultak és gyors tempóban haladnak előre Magyarországon. A csehek terve állítólag az, hogy Pozsonytól és a Dunától északra, továbbá Váctól északra, Gyöngyöstől, Tokajtól és Csaptól északra, majd ismét elkanyarodva Máramaros megyéig az egész felvidéket elfoglalják. Ez összesen 19 vármegyét jelent. — Sulyos a helyzet a román részről is. Ezért azt az előterjesztést teszi, hogy a fegyverszüneti szerződést írjuk alá. Ha aláírtuk, a betörések egyszerűen erőszakot jelentenek. Tiltakozunk ezek ellen a művelt világ előtt, de fegyvert nem szegezünk ellenük, mert mi állni fogjuk a fegyverszüneti szerződést. Kéri előterjesztéséhez a Nemzeti Tanács hozzájárulását.

Hock János, a Nemzeti Tanács elnöke hosszabb beszédben válaszolt a miniszterelnöknek, amelyben kiemelte, hogy mi csak likvidáljuk azt a szerencsétlen helyzetet, melybe a régi kormány bűnös politikája folytán mint örökség ránk maradt. Indítványozza, hogy a Nemzeti Tanács fejezze ki bizalmát a kormány iránt.

Az indítványt elfogadták, amit gróf Károlyi Mihály adomány nevében megköszönt.

Budapest. Linder Béla ezredes, volt hadügyminiszter, a magyar kormány megbízásából különvonaton Belgrádba utazott, hogy aláírja a fegyverszüneti megállapodásokat.

Budapest. Ma délelőtt ismét minisztertanács volt, amelyen a román kérdéssel foglalkoztak. Jászi miniszter előterjesztést

tett, mely szerint Románia követeléseit a wilsoni elvek alapján kívánja megoldani, úgy hogy a román nép igényeinek kielégítése mellett mindenütt a magyar és a többi nép jogos érdekei is honoráltatni fognak. A kormány reméli, hogy e terv sikerülni fog.

Visszavonják a szerbeket.

Budapest. Legilletékesebb helyről nyert értesülés alapján közlik, hogy az Ujvidékre bevonult szerb csapatok parancsnoka távirati értesítést kapott Franchet d'Esperaytól, hogy csapataival vonuljon ki Ujvidékről, mert a helyzet nem kívánja a szerb csapatok előrenyomulását. A kormány ma délben jelentést kapott, hogy a szerb Ujvidékről kivonultak.

Kiáltvány a hon védéséről.

Budapest. Ma délben a kormány a következő kiáltványt bocsájtotta ki:

Az ország népéhez!

Fegyveres csapatok ellepték az ország északnyugati határait, és már Pozsony városát fenyegetik. A fegyveres csapatok a csehszlovák állam nevében lépnek fel. Magyarország azonban a csehszlovák állammal nincsen hadiállapotban, sőt a legjobb szomszédos viszonyban akar élni a szabad és független cseh köztársasággal. A tót nemzettel is a wilsoni elvek alapján akarja a magyar nemzet a maga viszonyát szabályozni. A végleges döntést, bizva ügyünk igazságosságában, az általános béketárgyalásokra bizzuk. Nincs tehát semmi ok Magyarország fegyveres megtámadására, miért is a magyar kormány tiltakozik a támadás ellen és elhatározta, hogy az ország határait minden ilyen, a nemzetközi jogba ütköző támadás ellen fegyveres erővel megvédi.

A magyar népkormány nevében:

Károlyi s. k. Barta s. k.
miniszterelnök. hadügyminiszter.

Károly király lemondott.

Bécs. Az államtanács bizottságának felhívására Károly császár utasítást adott ki, hogy ma délben proklamálják a Habsburg dinasztának a trónról való lemondását.

Dr. Adler meghalt.

Bécs. Dr. Adler Viktor, Német-Ausztria külügyminisztere éjjel egy órakor szívizélhűdés folytán meghalt.

Egy férfi munkás és egy vasalónő jó fizetésre felvétetik
MAYER festőnél Kölcsey-u. 19.

Nagykanizsa veszedelme. Nyílt levél

a Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottságához, valamint Nagykanizsa és környékének közönségéhez.

Mióta ránk szakadt a béke és végre valahára elértük a háború végét, remegve gondolok arra, ami főként Nagykanizsát és környékét, de körülbelül az egész Dunántúlt fenyegeti. Már régebben szóvá akartam tenni, de attól tartottam, hogy rémhírek terjesztésével vádolnak meg. A Zalai Hirlap-nak minapi hasonló tárgyú cikke azonban eloszlatta ebbéli aggályaimat.

Nem akarok rémiteni, de a lényekkel számolnunk kell; nyitott szemmel nézni és a fenyegető veszedelmet lehetőleg megelőzni kötelességünk.

Hát bizony Nagykanizsa vasuti állomása leirhatatlan képet nyújt máris. De nem csak itt van így, hanem Pragerhofig mindenütt. Hát még a Laibach és Pragerhof, valamint a Klagenfurt-Marburg-Pragerhof közti országútszerven!

Tudják-e az itteni vezetők, hogy a tiroli és Piave menti frontról közel egymillió (ha nem több) ember igyekszik eljutni függetlenné lett hazájába? És pedig legnagyobb részt gyalog. Gyalog, mert nincs vasút, nincs vonat, nincs a vasuti szállítás egy kézből. Gyalog, mert igen sokan éhen halnának, ha mindnyájan várának, hogy vasuton szállítsák el őket.

Ez az emberlőmeleg rabol, fosztogat, mert éheznek, — az utakon félreng és szenved.

Már a vasuton szállítható tömeg is rettenetes dolgokat művel, pedig ez szabályos időközben, kisebb csapatokban érkezik mindenkori.

Istenem! Mi tesz akkor, ha ide ér a gyalogosan előre törtető kiéhezett, elvadult, alkesevredet áradat?

Már ma sem igen lehet velük bírni, amikor csak 2—3000 főnyi csoportokban vannak együtt. De nemsokára 20—30,000-en is lesznek egy-egy tömegben, mely lassan hőmpölyög előre. Ma még ez a 2—3000 ember még gyalogszerrrel is elég gyorsan halad előre és bejutva az ország belsejébe ott eloszlik 24 óra alatt. De az a 20—30,000 főnyi tömegek már talán csak 10 kilométert haladnak, majd naponta és vajjon mit csinálnak azon a vidéken, amelyet ellepnek? Rettenetes ezt még elképzelni is. Ezért arra kérem az illetékes tényezőket, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel, minden áldozat árán is okvetlenül gondoskodjanak arról, hogy az országba vezető minden utvonalon, — jó volna, ha már a határon kívül — feltétlenül elegendő élelmiszer várja a hazatérőket.

Nem célok itt a részleteket feltárni, csak néhány számot jegyzek fel. Ha tény az, hogy közel egy millió ember indult utnak részben Tirolból, részben a tenger felől, mindkét helyről 300—300 kilométer utat véve alapul, a gyalog jövők 15—20 nap alatt érik el az országhatárt. Ez idő alatt vasuton el tudunk szállítani, ha semmi akadály elő nem fordul, 4—500,000 embert. S mivel a már hazaérkezett katonák elbeszélése szerint a legnagyobb tömeg Pragerhof felé igyekszik, ezt mind Nagykanizsán keresztül kell szállítani. Tehát 15—20 nap alatt Csáktornyán és Nagykanizsán közel félmillió adag ételt kell kiadnunk a vasuton érkezőknek.

A vasuton el nem szállítható tömeg körülbelül 400,000 ember lesz. Ha ez el is oszlik Vas- és Zalamegyék között, mégis számíthat-

nak rá, hogy Zalamegyén, főként Csáktornyan át mintegy 200-250,000 ember fog gyalog keresztül vonulni. Ez a tömeg Csáktornya-Muraszombat között fog beáradni Zalavarmegyébe. Az országhatártól Nagykanizsáig 2-3 napig tart az útja, tehát e területen legalább 4-5-ször kell hogy enni adjunk nekik. Ez körülbelül egy millió adag. A vasuton érkezőkkel együtt másfél millió adag. De mindez csak Nagykanizsáig van számítva. És mennyi kell Nagykanizsán túl is még? Történet e gondoskodás, hogy ezt adhassuk? Fel vagyunk e szerelve ehhez? 8-10 nap múlva ránk szakad ez a köteletség, sürgősen kell intézkedni. Ha mi nem tudjuk teljesíteni ezt a köteletséget, majd elvégzik ők azt helyettünk. De ebben nem lesz köszönet. Mindezekre akartam címzettet figyelmeztetni felhívni.

Kiváló tisztelettel P. J.

HIREK.

— **A nagykanizsai Nemzeti Tanács ki-egészítése.** A forradalom kitörésekor ország-szerte minden jelentősebb városban megalakult a Magyar Nemzeti Tanács helyi végrehajtó bizottsága. A nagy sebtében történt intézkedés folytán azonban ez a bizottság majdnem mindenütt fölösleges volt, mert azoknak a társadalmi tényezőknél alig némi részét ölelték fel, amelyek Magyarország újjáformálásának nagy munkájára hivatva vannak. Így volt ez Nagykanizsán is, amit az itteni bizottság maga is csakhamar belátott és intézkedett, hogy az eddig alig 15-20 tagú bizottság magát legalább 200 tagra egészítse ki. Szombat délután volt e tárgyban értekezlet a városház dísztermében, amelynek padsorait teljesen ellepték az a bizottsági tagokul kiszemelt meghívottak. *Sneff* József bizottsági elnöknek élénk figyelemmel hallgatott beszéde után megalakították a teljes számú bizottságot, amelybe az eddigi alelnökön, dr. Havas Hugón kívül még egy alelnököt választottak, és pedig *Károlvics* József kultúrális személyében. Ugyanakkor az eredményesebb munka biztosítása végett a bizottságból albizottságok alakultak, amelyek a következők: Katonai és nemzetőri bizottság, — pályaudvari és fogadó bizottság, — propaganda bizottság, — társadalmi és menekültek bizottsága, — közigazgatási osztály, — és élelmiszeri osztály. Az értekezleten felszólalt a nagykanizsai egyetemi hallgatók megbízottja is, kinek kivánságára az egyetemi hallgatók közül is többeket felvettek a bizottságba.

— **Gyalog jönnek haza a 20-as honvédek.** A nagykanizsai 20. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága mai napon a következő táviratot kapta: „*Tarvis. Ezred gyalogmenetben utban haza. Az esetleg érdeklődők hozzátartozóik erről értesítendők. Jelenleg Tarvisban 20. honvéd gyalogezred parancsnokság.*” — Tarvis városa Villachtól nem messze, az egykori osztrák-olasz határ közelében fekszik, ahonnan Nagykanizsa lépvonalban kerek 300 kilométernyire van. Vittorió városától, ahol Olaszországban a Piave mögött egy évet meghaladó időn át tarózkodott a 20-as honvédek ezredparancsnoksága, — Tarvisig mintegy 120 kilométernyi utat tettek meg a szegény kanizsai és zalai honvédek. Remélhetőleg azonban, ha előbb nem, Laibachban ők is vonatra szállhatnak.

— **Ujabb vonatbeszűntetések a déli vasut kanizsai vonalain.** A Nagykanizsa és Budapest közötti egyetlen gyorsvonalat már napokkal ezelőtt beszüntették a leszereléssel óriási katonaforgalom miatt, s a mai nappal újabb személyforgalmi korlátozásokat rendelt el a Déli vasut igazgatósága a Nagykanizsán keresztülhaladó vasúti vonalokon. Az újabb forgalmi korlátozás folytán a mai naptól fogva további intézkedésig Nagykanizsáról minden irányban naponként csak egyetelen személyvonat indul, s minden irányból csak egy személyvonat érkezik Nagykanizsára. Nagykanizsáról Pragerhof felé és retour azonban további intézkedésig egyáltalán nem lehet utazni. Törölték a Nagykanizsa és Budapest közötti viszonylatban a 207. és 208. számú, a Nagykanizsa Bécsújhely közötti viszonylatban a 306 és 309. s a Nagykanizsa-Barcs közötti viszonylatban a 906. és 909. számú személyvonatokat. E korlátozások

folytán az a három vonalpár, melyen Nagykanizsáról és ide utazni lehet, a következők: Budapest felé a délután 2-kor induló és Budapestről délután 2 órakor érkező személyvonatok, — Bécsújhely felé délután 2 óra 15 perccor induló és onnantól délután 2-kor érkező személyvonatok, — Barcs felé pedig a délután 3/4 3-kor induló és onnantól délután 2-kor érkező személyvonatok. — E forgalmi korlátozások a leszerelés végéig, de talán még azon túl is tartanak.

— **Muraköz rémnapija.** Napról-napra újabb és újabb remhírek érkeznek a közeli Muraköz-ből, ahol legutóbb már statáriumot kellett elrendelni a fenevadakká lett emberek megfékezésére. A muraközi rémségekből egy hiteles csáktornyai tudósítás az alábbi vörös bokkrétát nyújtja: Faluról-falura haladt a rombolás furijája. Perlakon kezdődött a borzalmas munka, amelynek a kereskedők, a szolgabírók, a jegyzők, a tanítók, a birtokosok és a papok vagyona, de számos esetben azok élete is áldozatul esett. Egész sor községben kifosztotta a „jambor muraközi nép“ az összes üzleteket, Zrinyifalván lerombolták a magyar iskolát, Alsódomboruban a csendőrlaktanyát is megtámadták, de 12 halottal fizették meg vakmerőségüket. Murakirályon *Neusiedler* jegyzőt megölték, Muracsányban az adóügyi jegyzőt hasba szúrták. Murakirályt a csendőrség gépfegyverekkel fékezte meg, melyekkel a községet körüllopták s senkit onnan ki sem eresztettek. A ligetvári jegyzőt, *Harmat* Nándort, sem kímélték meg, pedig ezt, mint a nép apostolát valósággal imádták. Stridováron az összes boltokat kirabolták, petroliummal leöntötték, s felgyújtották, a postát elpusztították, az ottani nagybirtokosokat, *Fejér* Dénes őrnagyot és *Fodróczy* Albert századost kifosztották, és *Sefcsik* kéményseprőmestert megölték. A véres küzdelemnek állítólag 50-nél több halottja van. Aránylag legtöbb kárt *Festetics* Jenő gróf szenvedett. A csáktornyai kivéve összes majorjait a szó legszorosabb értelmében elpusztították. Az ispánokat elfűzték, a butorokat összetörték, az értéktárgyakat s egyéb elvihető elvitték, az élő állatokat vagy lesúrták vagy magukkal hajtották. *Festetics* gróf zalaujvári kastélyát teljesen tönkretették, drága berendezését részben széthordták, részben darabokra törték s a parkba hajigálták. Az egyes tárgyakat azonban razziaival a faluban megtalálták s 14 embert elfogtak, akiket Csáktornyára bekísértek. Áldozatai az anarchiának *Szilágyi* Dezső csáktornyai főszolgabíró s *Terbóc* Imre szolgabíró is, akik 3 szeptemberben Alsólendvára, illetőleg Vashegyre akarták összes értékesebb holmijukat elszállítani. Muraszterdahelyen azonban mind a három szerkeret kifosztották és *Szilágyi*nak 80,000, — *Terbóc*nak pedig 20,000 korona kárt okoztak. Az eddigi összes kár a Muraközben meghaladja a 80 millió koronát. A statárium azonban, amelyet *Szij* Gábor csendőrnagy és *Gayer* József csendőrfőhadnagy hajtának végre, s amelynek során eddig 50 kötél- és golyó-áttal kivégzés történt, — nagyjában véget vetett a rémségeknek.

— **A nagykanizsai Ipartestület** cipész és csizmadia szakcsoportha holnap kedden délután 6 órakor összülést tart, melyre az összes tagokat meghívja az elnökség. Tárgy: Az elnökség és választmány lemondása.

— **Tanonciskolai értesítés.** A nagykanizsai kereskedőtanonc iskola növendékeit értesítjük, hogy a tanítás a mai napon ismét megkezdődik. — *Igazgatóság.*

Felelős szerkesztő: GÜRTLÉR ISTVÁN.

Hirdetmény.

A lógyűjtőparancsnokság 1918. november 12-én délelőtt 9 órakor 50 drb. lovat, 3 szamarat fog árverésen legtöbbször ígérőnek eladatni a Hadügyminisztérium rendeltére Kisfaludi utcai lógyűjtőnél.

Bizottság.

12 tagból álló tengerész-különlítmény felállítására, helyi szolgálatra tengerészek felvételére. Jelentkezni lehet az állomáson, a rekvírálo bizottságnál.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu húzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játéktér szerint

110.000 sorsjegy 66.000 nyeremény lesz.

Húzás november hó 20-án és 21-én.
Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K 60 f.,
negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főeljárúzó

Zrinyi Miklós-u'ca 42.

Játéktervek, húzási lajstrom ingyen.

Malommunkások és kocsisok

keresetnek konvencióra vagy havi fizetésre a legjobb fizetés mellett. **KESZLER BERNÁT** és **MÓR** malomtulajdonosokhoz Zalabér. Telefon 3. Közelebbit Teleky-utca 15. Sütődében!

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 11., 12. és 13-án

Kivándorló

színmű 5 felvonásban. Irta: **Herczeg Ferenc.** Rendezte: **Lous Neher.** Főszereplői: **Lábass Juci, Muzsnai Bella, Bakó, Garamszeghy**

és a kiegészítő képek.

Felhívom a n. érdemi közönség b. figyelmét tekintettel az óriási, ötszörös kiadásnál is többet kitévő filmre, a helyáratat kénytelenek voltunk némileg felemelni és pedig: **Páholy** K. 3.—, I. hely 2.60, II. hely 2.—, III. hely 1 korona.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Értesítés.

A nagykanizsai 20. honvéd pótzászlóalj beszerzési intézménye a mai napon felszámolt.

Értesítem az intézmény tagjait, hogy saját nevem alatt az üzletet tovább vezetem, ahol hatósági cikkek, fűszer áruk és közszükségleti cikkek szerezhetők be.

Hétfőn cukor, személyenként 1 1/2 kg. és pótkávé kerül kiosztásra.

Szives jóindulatukat kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Sipos Andor.

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 11-én

közkívánatra

a világ legnagyobb filmesodája

Az oroszániszivü Zsak
egy különös történet 4 felvonásban.

és a kiegészítő képek.

Legközelebb „**Utazás a Marssra**”

Előadások: Hétköznap 5, és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, és 7 órakor.

Férfi és erős női munkás

felvétetik esetleg teljes ellátással és jó fizetéssel cikoria-gyöckér lerakására a PATRIA pótkávégyárban.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3 50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Terjed a forradalom. Franciaországban is a demokrácia lesz urrá.

A francia kormány mindent elkövet, hogy semmi hír ne kerülhessen külföldre azokról a mozgalmakról, melyek ott felütötték a fejüket, de mégsem lehet tovább titkolni, hogy két nap óta Franciaországban kitört a nép és a munkásság mozgalma, mely gyors fejlődésben van. Párisban nagy népgyűlések és tüntetések vannak napirinden és a forradalmi jelenségek egész Franciaországban erősen terjednek. Párisban az a hír terjedt el, hogy a francia fronton katonatanácsok alakultak, amelyek összeköttetésbe lépnek a német katonai tanácsokkal.

Saint Louis városában a szocialisták nagy népgyűlést tartottak, amelyen Marcel Cachin és Longuet beszéltek a kormány ellen. Marcel Cachin felszólította Clemenceaut, hogy bocsássa szabadon az összes letartóztatott munkásvezéreket, elsősorban pedig Caillauxot.

Clemenceau megbukott?

Berlin. Hollandián át érkezett hír szerint Clemenceau miniszterelnök és kormánya lemondott, mert tilalma ellenére a francia hadseregben munkás és katonatanácsok alakultak és igen elharapódzott a bolsevik mozgalom.

Hága. Itteni diplomáciai körökben elterjedt hír szerint Clemenceau minisztériumát megbuktatták.

A francia szocialisták megértést keresnek a legyőzöttekkel.

Genf. Ideérkezett hírek szerint a Páris fölötti uralom a Munkás és Katonatanács kezében van. Foch generalisszimust elmozdították állásától. A francia radikális szocialisták a legyőzött országok szocialistáival megértést keresnek és nyomban béketárgyalást akarnak kezdeni.

Olaszországban is.

Chiasso. Az olasz lapok csak ma adnak először hírt a németországi eseményekről, de kivétel nélkül gondosan kerülnek a forradalom említését. Ide olyan hírek érkeznek, hogy az olasz hadseregben is mutatkoznak a bomlás jelei.

Magyarország bécsi követe.

Budapest. A mai minisztertanács H a r r e r Ferencet, Budapest alpolgármesterét meghatalmazott miniszterré és Magyarország bécsi követévé nevezte ki.

Németország krízise.

A bajorok külön tárgyalást akarnak kezdeményezni.

München. A bajor köztársasági kormány külön lépéseket tett a béketárgyalások megkezdésére. Azok a hírek, hogy Ruprecht bajor trónörökös a Tiroloba nyomult bajor csapatokkal München ellen akar vonulni és a várost ágyuzni készül, — nem felel meg a valóságnak.

München. A Tiroloba benyomult bajor csapatok parancsnokát, Krafft von Delmensingen tábornokot saját katonái letartóztatták

A császári család sorsa.

Bécs. A Mittagszeitung közli: A hollandi sajtó hitelt érdemlő forrásból értesül, hogy Frigyes Vilmos német trónörökös, Vilmos német császár legidősebb fiát agyonlőtték. A hírt még nem erősítették meg.

Stockholm. A svéd lapok közlése szerint Vilmos császár egész családjával Svédországban szándékozik letelepedni. Branting a „Socialdemokraten“-ben éles hangú cikkben kikkelt az ellen, hogy a német császári család letelepedésével Svédországot kompromittálja.

Berlin. Potsdamból táviratozzák, hogy az ottani Munkás- és Katonatanács védelmébe vette Vilmos császár potsdami kastélyát, ahol a császárné, valamint a trónörökös és gyermekei teljes biztonságban vannak.

Románia mozgósít Németország ellen.

Bukarest. Megbízható helyről származó információ szerint Románia mozgósítani fog Németország ellen. Ez elsősorban azt célozza, hogy a német katonai közigazgatás által Romániában felhalmozott élelmiszer- és egyéb anyagkészletek elszállítását megakadályozzák és mindezeket Románia számára megszerezzék. Egyébként a német hadsereg mai nappal kivonult Románia területéről.

1918. november 13-tól kezdve
naponta friss

b i r k a h u s

kapható a piac-téren kilója 14 kor.

Tisztelettel

SCHWARCZ ADOLF
mészáros.

Férfi és erős női munkás

felvétetik esetleg teljes ellátással és jó fizetéssel cikoria-gyökér lerakására a PATRIA pótkávégyárban.

A statárium végrehajtása a Muraközben.

Eddig 30 kivégzés történt.

A kiszabadkai vérfürdő.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap lapszámkunkban egy véres sorozatot közöltünk a Muraközben és Zalavármegye nyugati határszélén a legutóbbi napokban végbement borzalmakról. Az alábbiakban ez atrocitások megszüntetése végett elrendelt statáriumról és annak végrehajtásáról közlünk ismertetést. Bosnyák Géza főispán javaslatára rendelte el a belügyminiszter a statáriumot a perlaki, csáktornyai, letenyói, alsólendvai és a novai járások területére és pedig az alábbi bűncselekmények elkövetőire: Lázadás, izgatás, magánosok elleni erőszak, gyilkosság, szándékos emberölés, halál okozásával közegészség ellen elkövetett büntett, rablás, gyűlölgatás és vizáradás okozásának bünteltére, továbbá a vaspályákon, távirtdákon, távbeszélőn vagy hajókon elkövetett közveszélyű események.

A statárium végrehajtásával a Muraközbe kivezényelt karhatalmi kirendeltség van megbízva, melynek parancsnoka Szij Géza csendőralezredes, a zalaegerszegi csendőrszárnyparancsnok Csáktornyán tartózkodik. Közvetlen alárendeltje Gayer József nagykanizsai csendőrfőhadnagy, aki csendőreivel eddig mintegy tíz muraközi községben szerzett érvényt a statáriumnak. A Muraszerdahely, Lepény, Ujudvar, Muraszentmárton, Zalanjvár, Damása, Dékányfalva és Viziszentgyörgy községekben eddig körülbelül 30 embert akasztottak fel és löttek agyon a csendőrök azok közül, akiket fentebb felsorolt bűncselekmények közül valamelyikben bűnösöknek találtak. A csendőrök 30—40 főnyi csapatban sorra járnak a községeket. Munkájuk mindig házkutatással kezdődik, amit a legnotóriusabb alakok házaiban végeznek. A gyanús holmikat összehordják a község közepére, s odahívják az egész falu népét, kihirdetik a statáriumot (tolmács horvátul megmagyarozza a halálos fenyegetéseket), s azután felhívják a falu népét, hogy mindenki minden rablott és lopott holmit szállítson vissza oda, ahonnan elhozta. Eleinte nem nagyon hatott a fenyegetés, de amikor egy-két beígazolt fosztogatót felkötöttek a község háza előtt eperfára, egy hurcolkodó hangyarajjra változott a legtöbb muraközi falu. Az elrabolt holmikat még a pénzt is, majdnem mindenkinek hiánytalanul visszavitték. Muraszerdahelyen például Mayer Jakab kereskedőtől összes butorait és azok tartalmát, nagy lüszerezletének összes portékáját, több waggon cementet és szenet, lovait, teheneit, s nagy összegű készpénzét elrabolták, — és midőn a statárium kihirdetése és néhány főkolompós fölakasztása után újból felszólították a falu népét, hogy mindenki minden rablott dolgot vigyen vissza, három óra leforgása alatt Mayer Jakab házában még a legkisebb szeg is helyére volt állítva. Talán még többet is vittek oda tévedésből, mint amennyit előzőleg elraboltak. A statárium kihirdetése óta a muraközi községekben eddig mintegy 15 embert akasztottak fel s körülbelül ugyanennyit löttek agyon a statáriális ítélet alapján.

Muraköz hirhedité vált községei közül még csak egyetlen egyikben, Drávavásárhelyen nem sikerült rendet teremteniök a csendőröknek. Mintegy száz hazatért községbeli katona ugyanis teljesen körülsáncolta a falut, és a lövészárkokban még géppuskák is vannak, amelyekkel, valamint nagyszámu Manlichereikkel teljesen távol tudják tartani maguktól a csend-

öröket. Természetesen rövidesen ennek az ellenszeréről is gondoskodni fognak.

Nem kevésbé fontos és lényeges az a mód, ahogyan a nagykanizsai—prágerhoft vasutvonal murakeresztúr—miksavári szakaszt védelmzik a martalócktól és biztosítják az ott folyó óriási arányú katonaszállításokat. E vasutvonal védelmének parancsnoka Györy Károly 48-as őrnagy, aki Csáktornyáról intézi sulyos feladatát. Az e hasábokon már többször nagy elismeréssel említett tengerészek és 19-es (sömogyi) honvédek állnak őrt az egyes muraközi vasutállomásokon, melyek közül legtöbb baj eddig a kotor—alsódomborui és a kisszabadkai volt. Kotorban a tengerészek a minap 8 vonatfosztogató muraközi parasztembert agyonlőttek, a Kisszabadka állomást tegnapelőtt éjjel megsturmolt martalóck közül pedig gépfegyverek 73-at lekaszáltak.

Mindazok az adatok azonban csak nagyon vázlatos képet nyújtanak a Muraköz cífra állapotairól, melyekkel vetekszenek az alsólendvai járás egyes községeiben történt dolgok, amelyeknek részletei azonban még ismeretlenek előttünk.

Lapzártakor értesülünk, hogy ma hajnalban az elsáncolt Drávavásárhely községet is sikerült bevenni a kivezényelt karhatalomnak. Négyszáz főből állt az ostromló csapat (köztük 100 csendőr), amelyet Györy Károly 48-as őrnagy vezetett. Több órai véres harc után tudtak csak derék katonáink a falut körülövező lövészárokkrendszeren keresztülhatolni és a faluba jutni. A csendőrök az egész falu népét a község közepére terelték, ahol kihirdették a statáriumot. Erre megkezdődött a rablott holmik hazaszállítása. Minthogy azonban négy olyan fosztogatót még ez után is sikerült felfedezni, akik nem adták vissza zsákmányukat, ezek közül kettőt felakasztottak, kettőt pedig agyonlőttek a csendőrök.

HIREK.

— **A rendőrkapitányságról.** A nagykanizsai rendőrkapitányság tisztviselői karának egyik régi ambiciózus tagja, Hajós Ferenc ötödikévi katonáskodás után ma ismét elfoglalta hivatalát. Hajós Ferenc azelőtt tudvaleg rendőrbiztos volt, de ezt az állást az új városi szervezési szabályrendelettel rendőrségi nyilvántartói állásra szervezték át. A hivatalába visszatérő Hajós Ferenc tehát mint rendőrségi nyilvántartó lépett ismét Nagykanizsa város szolgálatába.

— **A nagykanizsai üzletek zárórája — délután 5 óra.** A villanyvilágítási nehézségek miatt Kiss Lajos rendőrkapitányhelyettes a kanizsai kereskedelmi életet sulyosan megbénító üzleti zárókorlátozást rendelt. el. Az összes kanizsai üzleteket ugyanis holnapról kezdve délután 5 órakor kell zárni, ami alól csak a trafikok és az újságárúsító helyek képeznek kivételt. Az összes kanizsai nagy- és kisipari üzemekben délután 5 órán túl szintén tilos dolgozni. A mozik 9 órai, a kávéházak 11 órai, s a vendéglők 10 órai zárórája változatlanul marad. A holnap megjelenő hirdetés szólni fog még a lakások áramfogyasztásának korlátozásáról is.

— **A szegény katonákat három hónapig ingyen kell ellátni.** Az új kormány elrendelte, hogy a frontról hazatérő szegényebb katonákat három hónapig a hatóságoknak ingyen kell bárhonnan előteremtendő élelmiszerekkel ellátni. Emellett intézkedés történt, hogy az alispán Zalavármegye területén munkások, polgárok, katonák részvételével köz-élelmezési bizottságokat szervezzen, amely jársonként és községenként albizottságokat létesít és a visszatérő katonák és ellátatlan közönség élelmezésére szükséges összes intézkedések megtételére jogosult.

— **Továbbra is fizetik a hadisegélyt.** A hadügyminiszter a következő táviratot küldte Nagykanizsa városához és a megye községeihez: A hadügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy a hadbavonultak hozzátartozóinak megállapított hadisegélye a fennálló rendelkezésektől eltérőleg november és december hónapokban teljes összegében még abban az esetben is kifizettségük, ha a hadbavonult állandó tartózkodási helyére visszaérkezett. Erről a rendeletemről az illeté-

kes előljáróságok, illetőleg polgármesterek távirat vagy telefon útján haladéktalanul értesítendőek. Hadügyminiszter.

— **Polgári ruhában járhatnak a tisztek.** A hadügyminiszter megengedte, hogy a katonatisztek és tisztviselők ugy irodai szolgálatban, mint szolgálaton kívül polgári ruhában jelenhessenek meg.

— **Tizenöt rendőri állás Nagykanizsa városánál.** Nagykanizsai rendőrkapitányságnál 15 rendőri állás van üresedésbe, amelyekre 24—35 éves fedhetetlen előéletű, katonaviselt, erős testalkatu írni- és olvasni tudó emberek pályázhatnak. Vitézségi érmesek, vagy Károly csapatkeresztvel kitüntetettek előnyben részesülnek. A kanizsai rendőrtengy jelenlegi összejövedelme évi 1830 korona, továbbá egyenruha és legyver természetben, amíg pedig a nemzetőrség fennáll, ennek az összes rendőrök tagjai lévén, innen is napi 10 korona pótdíjat és 5 k 10 f. étkezési pénzt kapnak. Egyébként a rendőség fizetésrendezése legközelebb országosan meg fog történni, amikor a rendőrelégység az eddiginél sokkal magasabb javadalmazásban fog részesülni.

— **Holnap megnyílik a tánciskola.** A spanyoljávány miatt a kanizsai fiatalság nagy szomorúságára közel egy hónap óta szünetel Adorjanné Mayersberg Frida tánciskolája. Minthogy azonban tegnap, hétfőn az összes kanizsai iskolákban megkezdődött a tanítás, a tánciskola újbóli megnyitása sem átközik több akadályokba. A különböző tánckurzusok (a gyermekek, tanulóifjúság és a felnőttek táncórái) holnap, f. hó 13-án a szokott óra-beosztással kezdődnek meg a Casinó nagytermében.

— **A legfontosabb probléma.** Egyik olvasónk küldte be hozzánk az alábbi sorokat: A forradalmi szociális kormány eddig a kezdet óriási nehézségeivel küzdött, s inkább politikai problémák megoldásával foglalkozott. S hogy ez nem történéhetett máskép, azt mindenki belátja. A tehetetlen szegény nép azonban most már türelmellenül várja a hatalmi tényezők szociális megnyilatkozásait is. Itt a 12-ik óra! Mikor jut észébe a hatalomnak az, hogy a szegény, beteg, s keresetképtelen egzisztenciákra gondoljon? Ki juttat ezeknek kenyeret, ruhát, cipőt, s tüzelő anyagot, hogy a télen el ne pusztuljanak???

— **Gyékényesen megszüntették a kolera-barakkokat.** A hadügyminiszter intézkedésére a gyékényesi kolera-barakkok egyes helyiségeit átadták a pályaudvarparancsnokságnak, amely ezek helyébe betegnyugvó állomásokat létesített az átvonuló katonaság számára.

— **Adományok.** A Nagykanizsán átvonuló katonák fogadtatása körül felmerülő költségek fedezésére adományoztak: Hirschler Testvérek 1000 K, Millényi Gyula 500 K, Berényi József és Fia 100 K, Fischel Pál és Fia 100 K, Patria pótkávégyár 100 K, Milhoffer Ödön 50 K, és Szamek Mór 10 K.

— **Az Élelmezési Hivatal közleménye:** Élelmezési és cipőhivatal főnökének lemondása folytán Novay Imre városi II-od aljegyző kitért ki az élelmezési és cipőhivatal vezetésére. Novay aljegyző hivatalát a holnapi napon foglalja el. — **Tengeri.** Felhívítok a város lakosságának azon része, akik serteshizlalási engedélyük alapján tengeri, vagy árpa vásárlási engedélyüket kiváltották és tengerit, vagy árpát ez ideig még beszerezni nem tudtak, ezen vásárlási engedélyükkel a kiutalt szemes takarmányt (tengeriben) a Franz Lajos és Fiai részvénytársaságnál a hivatalos időben azonnal vásárolják meg. A köztisztviselők és az Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjai a már betérjesztett vásárlási engedélyük alapján a hízalási célra kiutalt szemes takarmányt a beszerzési csoportnál fogják megkapni. A honvédségi beszerzési intézményhez tartozók pedig a már betérjesztett vásárlási engedélyüket a honvédségi beszerzési intézmény eddigi tiszletében Sipos Andornál vegyék át és ezen vásárlási engedélyük felmutatásával ugyancsak Franz Lajos és Fiai részvénytársaságnál szerezhetik be a hízalási célra szükséges tengerit.

— **Bródy Sándor a Szenvedélyről,** a Vig-színház legközelebbi *Arcturion* premierjéről ír a Színházi Élet legújabb számában. Az érdekes íráson kívül Szép Ernő „Egy kenyeres kosár teli bankóval” és Szász Zoltán „Jászai Mari könyve” címen írtak meglepő cikkeket.

Az igazán érdekes számból kiemeljük Bus Fekete László riportját a debreceni színház királyi vendégeiről és a megható nekrológot a fiatalon elhunyt Bánky Judithról. Vers Somlyó Zoltán tollából és érdekes interjúk Márkus Emmával a parlamentről, Paulay Erzsivel, Tillával és Kosáry Emmyvel a Rinaldóról találhatók a számban. A rendes rovatok élükön Intim Pistával teszük felejthetlenné a számot. Egyes szám ára K 1-20.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Padlozott, száraz és szellős rakár

padlással kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál Bettlhelm és Gutb cég.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 12-én és 13-án

Eljegyzés az autóban

vigjáték 4 felvonásban.

Nordisk-film sláger. — A főszerepben

WALDEMAR PSILANDER

És a kiegészítő képek.

Legközelebb „Utazás a Marsba”

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Értesítés.

A nagykanizsai 20. honvéd pótzászlóalj beszerzési intézménye a mai napon felszámolt.

Értesitem az intézmény tagjait, hogy saját nevem alatt az üzletet tovább vezetem, ahol hatósági cikkek, fűszer árak és közszükségleti cikkek szerezhetőek be.

Szives jóindulatukat kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Sipos Andor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. november 11., 12. és 13-án

Kivándorló

színmű 5 felvonásban. Írta: Herczeg Ferenc. Rendezte: Lous Neher. Főszereplői: **Lábass Juci, Muzsnai Bella, Bakó, Garamszeghy**

és a kiegészítő képek.

Felhívom a n. érdemi közönség b. figyelmét tekintettel az óriási, ötszörös kiadásnál is többlet kitévő filmre, a helyárakat kénytelenek voltunk némileg felemelni és pedig: Páhóty K 3.—, I. hely 2.60, II. hely 2.—, III. hely 1 korona.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu húzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeremény lesz.

Húzás november hó 20-án és 21-én.

Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 00 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fiffér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrínyi Miklós-utca 42.

Játéktervék, húzási lajstrom ingyen.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3 50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A korona sorsa. Lemondatják a királyt.

Budapest. A magyar trón sorsáról tegnap döntő elhatározások történtek. A legilletékesebb tényezők tanácskozást tartottak, hogy a korona eddigi viselőjével szemben minő magatartást tanúsítsanak. A tanácskozásokon Magyarország egyházi és világi méltóságai vettek részt és egyértelműen megállapították, hogy Magyarország közvéleményének túlnyomó része a köztársaságot óhajtja. Az udvarhoz közel álló egyházi és világi méltóságok arra törekednek, hogy az átalakulás a királyi családra nézve minden nagyobb megrázkódtatás nélkül menjen végbe. Ezért Csernoch herceg-primás, Wlasits Gyula báró, továbbá Eszterházy Miklós herceg és Desewffy Aurél zászlósúruk még ma Eckartsauba, Habsburgi Károly és családjának tartózkodási helyére utaznak, hogy az udvart a várható eseményekről tájékoztassák és megfelelő elhatározásokra bírják. Biznak az akció sikerében, hogy még mielőtt kikiáltják a köztársaságot a Habsburg ház összes tagjai a maguk és utódok nevében lemondanak a koronát illető minden jogokról.

A szerbek Bácskában.

Budapest. Az újvidéki rendőrfőkapitány táviratot küldött Budapestre, mely ezeket tartalmazza: A Bácskába betört szerb bandák nem garázdálkodtak, hanem csakis olyan csapatok garázdálkodtak, melyek nemzeti külömbőség nélkül a helybeli lakosságból verődtek össze. Voltak felfegyverzett szerb hadifoglyok is a bács-megyei falvakban, de nem nagy számmal és ezek legtöbbször a rend fenntartásában segédkeztek. Tegnap Milojevics ezredes parancsnoksága alatt a 8-ik szerb gyalogezred megfelelő tüzérséggel bevonult Újvidékre, de eddig ezek is csak az élet-és vagyonbiztonság helyreállítását mozdították elő. Az utóbbi napokban összesen több mint 40,000 szerb fogoly érkezett Újvidékre, de ezek mind tovább is utaztak hazájuk felé.

Linder nem találta Belgrádban Franchet D'Esperayt.

Budapest. Linder Béla megbízott minisztertől ma délben távirat érkezett Belgrádból a kormánynak azzal a tartalommal, hogy Franchet D'Esperay francia tábornokot nem találta ott, mert Szalonikiba utazott. A magyar delegátusok Belgrádból táviratilag jelentették Franchet D'Esperaynak Belgrádba való érkezését, de választ még nem kaptak tőle. A fegyverszüneti szerződés tehát még nincs aláírva.

A jövő héten kikiáltják a magyar köztársaságot.

Budapest. Még e! éten, pénteken, vagy szombaton kibocsátják a Magyar Nemzeti Tanács nagy-gyűlésére szóló meghívókat, melyen teljes joggal döntenek Magyarország jövődó államformájáról. Ezen a gyűlésen résztvesznek a vidéki városok és járások Nemzeti Tanácsainak képviselői, továbbá a gazdasági egyesületek, orvosok, ügyvédek, tanárok, munkásszervezetek valamint a magyar parlament mindkét háza. A történelmi nevezetességű gyűlés a képviselőház kupolatermében lesz, ahol proklamálják a köztársaságot, feloszlatják mindkét Házat és elhatározzák az általános nőkre is kiterjedő választójogot, a nemzetgyűlés összeüléseiig kormányzót választanak, s kimondják a korlátlan gyűlekezési és sajtószabadságot. Mindezek törvényerejű országos határozatok lesznek, amelyeknek végrehajtásával a kormányt bízzák meg. A kormány Károlyi Mihállyal az élén a képviselőház erkélyéről az ott egybegyűlő nagy néptömeg előtt proklamálja a köztársaságot.

Hirdetmény.

A villamos áram fogyasztásában való takarékoság tárgyában 3382/1917. M. E. sz. a. kiadott rendelet alapján a következőket rendelem:

I. A világitásra nézve.

1. Az üzleti zárórát általánosságban d. u. 5 órában állapítom meg. — Egyedárusági cikkek és újságok oly üzletekben, ahol ilyeneket eddig is árusítottak, esti 7 óráig árusíthatók.
2. Nyilvános és magánhelyiségek (lakások) általános zárórája esti 11 óra.
3. Fennmaradnak az eddig érvényben volt következő rendelkezések: mozgósínházak esti 9 óráig, vendéglők, étkező helyiségek esti 10 óráig, a „Korona“, „Központ“, „Polgári Egylet“, „Vaskapu“ és „Rózsa“ esti 11 óráig tarthatnak nyitva.

II. Motorikus, fűtési és főzési áramfogyasztásra nézve.

1. Nagy- és kisipari üzemek reggeli 7 órától d. u. 5-ig tarthatók üzemen. — Ezen rendelkezés alól kivétnek a nyomda-üzemek.
2. Vizszolgáltatásra, fűrészelésre és egyéb, magánosoknál felszerelt motorok, továbbá vasalók, főző és fűtő berendezések szintén csak reggel 7 órától esti 5 óráig vehető igénybe.
3. A Franz-féle gőzmalomban az őrlés d. u. 4 órától esti 9 óráig szüneteltetendő.

III. Az áramfogyasztás mérvére nézve

a 3382/1917. M. E. számú rendelet és az e tárgyban már kiadott rendőrfőkapitányi rendelet, valamint a közegeim által a helyszínen megállapított korlátozások irányadó. (Helyiségenként egy égő, lakásonként összesen 3 égő, óránkénti összfogyasztás 50 Watt.)

Ezen rendeletem megszegői ellen a 3382/1917. M. E. számú rendelet büntető rendelkezései értelmében a legszigorúbban fogok eljárni és ezen felül a villamos áram elvonásával fogom őket sújtani.

Nagykanizsa, 1918. november 10-én.

Kiss Lajos s. k.
rendőrfőkapitány helyettes.

HIREK.

— Nagykanizsa és a köztársaság. A szédítő tempóban érlelődő világpolitikai események tudvalevőleg eltérítették a Magyar Nemzeti Tanácsot attól a tervétől, hogy az új választójog alapján összehívandó alkotmányozó gyűlés ítélete alá bocsássa a Magyarország jövődó államformájáról való döntést, hanem úgy határozott a Magyar Nemzeti Tanács, hogy az összes vidéki Nemzeti Tanácsok megszavaztatásával dönti el a nagy kérdést: köztársaság legyen e Magyarország államformája. Valóban a kérdés eldöntését nem lehet halasztani, mert Német-Ausztria, az egész német birodalom és Csehország már mind proklamálták a köztársaságot, egyedül csak Magyarország nem határozott még legfőbb létkérdésére vonatkozólag. Nagykanizsa város Nemzeti Tanácsa ma délután 6 órakor határoz, hogy a szolgálókat akarja-e továbbra is, vagy a köztársaságot. A döntés eredménye nem lehet kétséges. A Nemzeti Tanács minden tagja jelenjék meg este 6 órakor a város-ház dísztermében, hogy a köztársaság mellett való állásfoglalásunk ne csak egységes, de impozáns is legyen.

— Gyászrovat. A spanyoljárvány, mely úgy látszott, hogy már egész erejét elveszítette, váratlanul ismét két áldozatot szemelt ki magának, Nagykanizsa város polgári társadalmának két közbecsülésben álló, igazán szimpatikus tagját. Az egyik Metzger Ferenc, Nagykanizsa város közéleti üzemének agilis vezetője, a másik pedig Molnár Péter bírósági irodatiszt, a nagykanizsai ügyészség irodavezetője. Metzger Ferenc 51 évet élt. A háború súlyos megpróbáltatásokat jelentett számára: egyik fia elesett Galiciában, másik pedig orosz fogoly, kiről hosszú idő óta semmi hír. Özvegye és agg szülei iránt általános mély részvét nyilvánul meg. Temetése holnap délután 3 órakor lesz. Dr. Sabján Gyula polgármester a következő sorok közlését kérte szerkesztőségünktől: Súlyos csapás érte a várost. Ma éjszaka élete delén elhalt a városi közellátási üzem vezetője, Metzger Ferenc. Bár nem volt szorosan vett városi tisztviselő, mégis a legnagyobb odaadással, puritán tevékenységgel szolgált a közérdekért. A városi tisztikarral karöltve teljes tudását és munkásságát a város közéletének biztosítására és javaslatára fordította. Életében kötelességének élt, soha nem kereste az elismerést és dicséretet, amelyek elől inkább mindig kitért. Most hogy a halál munkáját ketté törte, elismerésünket kell kifejezni az élő munkájának — a halott emlékének.

Molnár Pétert, az ambiciózus, tisztviselő fiatalon, 44 éves korában ragadta el a gyilkos járvány, mely egy heli kínos szenvedés után ma hajnalban oltotta ki életét. Özvegye siratja, kinek gyászában osztozik az igazságszolgáltatási egész kanizsai tisztviselői kara.

Két hősi halottja is van Nagykanizsának. Az egyik Szabó István 20-as honvéd főhadnagy, Szabó Károly kötelesemester 27 éves fia és Mikó János 20-as honvéd hadnagy, Mikó János honvéd törzsőrmester szép reményekre jogosított fia, aki mindössze 18 évet élt. Mindketlen a magyar hazának áldozták fel fiatal életüket. Mikó hadnagy az olasz frontról hozta haza testében a halál csiráját, Szabó főhadnagy pedig a legutóbbi napokban a muraközi határon, a Dráva partján betegedett meg. Tüdőgyulladást kapott, mely néhány nap alatt végzett vele.

— Új kulturegyesület Nagykanizsán. „Haladás“ Kulturális Egyesület címen, mint értesülünk, új egyesület van Nagykanizsán

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Károly király lemondása. Wlassits Gyula a küldöttség eckartsau utjáról.

Budapest. A magyar zászlósorak küldöttsége, mely az udvar tartózkodási helyére, Eckartsauba utazott, hogy Habsburgi Károlyt felvilágosítsa a helyzetről és vele a trónról való lemondásról tárgyaljon, ma reggel visszaérkezett Budapestre. A deputáció egyik tagja, báró Wlassits Gyula Az Est munkatársának az alábbiakat közölte az eckartsau utjáról:

— Tegnapelőtt este utaztunk el és tegnap délelőtt 11 órakor érkeztünk a királyi család tartózkodási helyére. Utazásunk célja az volt, hogy a király tiszta képet nyerjen a helyzetről. A küldöttség délelőtt 11-től délután 6 óráig volt a királyi kastélyban, s ott is ebédeltünk. A király teljesen tiszta képet nyervén a helyzetről, határozott benyomásom szerint proklamációt fog kibocsátani arról, hogy lemond a trónról. A proklamáció valószínűleg még ma elkészül, s az hasonló lesz az osztrák császári trónról való lemondást tartalmazó proklamációhoz. Egyébként az eckartsau kastélyban a hangulat nyugodt, semmi izgalom sem tapasztalható és a rendes udvartartás megy.

Wlassits Gyula báró ma délelőtt 11 órakor gróf Károlyi Mihály miniszterelnöknek referált a küldöttség utjáról.

Magyszombatból kiverték a cseheket.

Nagyszombat. Tegnap este 8 órakor 150 tengerész érkezett ide, akiket a pályaudvaron a csehek egy páncélvonaton vártak, amelyet a minap egy magyarcsapatól vettek el. A tengerészek megtámadták a páncélvonatot, még pedig oly eredményesen, hogy a csehek, akiknek négy halottuk és sok sebesültjük volt, alkudozni kezdtek a tengerészekkel. Ennek folytán az éjszaka az összes csehek kitarodtak Nagyszombatból. A városban már helyreállt a rend és a nyugalom.

Aláírtuk Belgrádban a fegyverszüneti szerződést.

Budapest. A Magyar Távirati Irodának jelentik Belgrádból: A magyar kormány kiküldöttje, Linder Béla meghatalmazott miniszter november 13-ikán este fél 12 órakor aláírta azt a katonai konvenciót, mely az olasz hadvezetőséggel kötött fegyverszüneti szerződésnek Magyarországra való alkalmazásával egyenlő. A szerződést az antant hatalmak balkáni hadseregparancsnokságának megbízásából Misics vajda szerb generalisszusz és Henry francia tábornok írták alá. A fegyverszüneti szerződés szövege teljesén

azonos azzal, amiben gróf Károlyi Mihály miniszterelnök Franchet d'Esperay francia tábornokkal megegyezett. A fegyverszüneti szerződés értelmében Magyarország egész területén magyar marad a közigazgatás. A Magyarországot megszálló csapatok parancsnoka Henry tábornok lesz, aki annak az elhatározásának adott kifejezést, hogy egy francia hadosztállyal (4 ezred) mielőbb Budapesten akar lenni.

Francia és német forradalmárok barátkozása a lövészárokban.

Berlin. Padeborgból táviratozzák a berlini Munkás- és Katonatanácsnak: A frontról érkezett repülők közlik, hogy a francia lövészárokban a belga határtól egész Monchylig mindenütt kifizték a vörös lobogót és a francia csapatok testvéri barátkozást folytatnak a németekkel.

Forradalom Belgiumban.

Hága. Egész Belgiumban kitört a forradalom. Brüsszelt a német katonatanács uralja. A város utcáin formális harcok folynak, amelyekben a belga lakosság is részt vesz. Az utcai harcoknak igen sok halottja és sebesültje van.

Mackensen seregét lefegyverzik.

Budapest. Illetékes helyről közlik: A kormány Mackensen német tábornoknak Magyarországon átvonuló seregét le fogja fegyverezni. A németek 10 napon belül tartoznak elhagyni az országot. Minden az antanttal kötött fegyverszünet feltételei értelmében történik, mert ezek írják elő az itt tartózkodó németek lefegyverezését.

Jászi tárgyalásai a románnal.

Arad. A román nemzetiségiek között igen vegyes hangulatot keltett Jászi Oszkár tárcanélküli miniszter hatalmas beszéde, melynek mély hatása kétségtelen. Tegnap délután újból megjelentek a román komité tagjai Jászinál, hogy átvizsgálják a dél-erdélyi beszédében felsorolt statisztikai adatokat, melyek a 26 erdélyi és tiszántúli vármegye nemzetiségi viszonyaira vonatkoznak, s amelyek alapján a magyar kormány igényelheti, hogy a románok lemondjanak e területekre való aspirációikról. A román komité tagjai nem voltak hajlandók ez adatokat a valóságnak megfelelők gyanánt elfogadni.

Maniu Gyula Az Est munkatársának kijelentette, hogy a megegyezés esélyei igen megrosszabbodtak a Kolozsmegyében, de különösen Jósikafalván történtek miatt, ahol Urmánczy Nándor képviselő a kastélyát kifosztó románok közül 42-öt embereivel agyonlőtt és holttesteiket, valamint a haldoklókat máglyán elégette. — Pop Csicsó István, a komité elnöke azt az esetet a mai ülésen elő fogja terjeszteni.

Felhívás Nagykanizsa Jómódu közönségéhez.

A városháza tanácsterme tegnap este zsúfolásig megtelt a Nemzeti Tanács tagjaival és az érdeklődő közönséggel. Am ugyanaz a gyűlés, amely oly lélekemelő módon s oly egyértelműen nyilatkozott meg a magyar népközségről, elkeseredett izgalommal tárgyalta Nagykanizsa jómódu polgárságának eddig tanúsított magatartását a forradalmi állapotok nagy szükségleteivel szemben.

A Nemzeti Tanácsnak pénzre van szüksége! A nagykanizsai állomáson naponta vonulnak át a harctérről visszaözlő katonák ezrei. Itt lépik át az igazi magyar határt, hadd érezzék ezt szegény, sokat szenvedett véreink! A sovány katonai ellátáson kívül hadd kapjanak valamit érezzék meg, hogy a magyar nép hálás azon fiainak, akik ötödfél évig szenvedték a poklok kínjait. — Ehhez pénz kell.

Városunk biztonságát meg kell védenünk. A jogoszláv szomszédállam izgága elemei lángba borították a Muraközt. Ezt a veszedelmet el kell fojtani, másképp városunkat sem menthetjük meg a közvetlen veszélytől. Am a nemzelők napidiját 10-15 koronára szállította le a katonai kincstár. Hogy megbízható, jó elemeket kapjon a Nemzeti Tanács, pénzre van szüksége, hogy pótdíjat adhasson a szükséghez képest és ellátásukat megjavíthassa.

A város népét betegség pusztítja, s a tél beköszöndött. Számos szegény gyermek rongyokban didereg és éhezik. A nyomornak véget kell vetni, mert ezt kívánja közbiztonságunk ép úgy, mint közegészségünk. S a nyomor nem méltó hazánk újjászületésének ünneplés napjaihoz. Ennek enyhítéséhez, hogy ismét pénzre van szükség.

Soha ennyi gazdag ember nem volt Nagykanizsán, mint most. Ne feledkezzenek meg hazafiúi és emberi kötelességükről. Nyuljanak a zsebükbe, legyenek gavallérok és bőkezűek a köz érdekében, a haza érdekében és a saját jól felfogott érdekükben! A megtakarított pénz keserves kamatokat hozhat a fősvényeknek.

A Nemzeti Tanács Horváth István városi adóügyi számvevőt bizta meg az adományok gyűjtésével. Nagykanizsa tehető polgárai sieszenek adományaikkal, mert a pénz sürgősen szükséges! Horváth számvevő az adományokat hivatalában veszi át.

A Nemzeti Tanács
nagykanizsai végrehajtó bizottsága.

Eladó

2 pár új lótarló, egy alig használt katonai köppeny gyapju szövet béléssel, 3 darab extra blouz, 1 pár 42. számú magas szárú tiszti csizma és 3 alig használt férfiöltöny. Cim a kiadóhivatalban.

**Padlozott, száraz és szellős
raktár**
padlóssal kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál Bettlheim és Guth cég.

HIREK.

— Nagykanizsa — a köztársaság mellett. Tegnap délutánra egybehívták a Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottságát, hogy Nagykanizsa város népének nevében nyilatkozzék, akarja-e a köztársaságot. A Magyar Nemzeti Tanács ugyanis a vidéki Nemzeti Tanácsok révén akarja megismerni e tekintetben az ország közhangulatát. A Nagykanizsa városának valóban minden társadalmi rétegét képviselő nagykanizsai Nemzeti Tanács mint egy test és egy lélek nyilatkozott meg a köztársasági államformának követelése mellett. *Sneff* József elnök beszédével kezdődött a történelmi hangulatu gyűlés, aki beszéde végén feltette a kérdést: akarja-e Nagykanizsa népe a köztársaságot? Mint villámütésre ugrott fel kétszáz nemzeti tanácsos, hogy demonstrálják a kanizsai népakaratot, mely a minden egyeduralkodói önkénytől, mentes szabad népköztársaságot kívánja Magyarországra jövő államformájának. Ezután dr. *Havas* Hugó határozati javaslatot olvasott fel, mely szomorú történelmi igazságok leszögezésével, mond itélelet a Habsburg dinasztia fölött és a Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottságának azon határozatát foglalja magában, hogy a népköztársaságot akarja. A határozati javaslatot lelkes egyhangúsággal fogadták el és pedig azzal az utasítással, hogy azt teljes szövegében táviratilag juttassák el a Magyar Nemzeti Tanácshoz és közöljék az összes magyarországi tanácsokkal.

— Előléptetések a 20-as honvéd tisztikarban. A magyar népkormány nem feledkezett meg a november hó elsején szokásos előléptésekről. A honvédség Rendeleti Közlönyéből „Hadügyminiszter Rendeleti Közlöny” címűre változott magyar katonai hivatalos lap legújabb száma több ezer katonatiszt előléptetését tartalmazza. Ezek közül a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred tisztikarában történt előléptetések a következők: *Főhadnagyok* lettek: Nagy István, Brenner Tóbiás, Erdy Sándor, Szabó Elemér, Szalay Gyula, Sztankovsky Imre, Juhász Endre, Reznek Jenő, Kulcsár Károly, Gebhardt András, Fetter György és Pohl Károly hadnagyok. — A hadügyminiszterium hivatalos lapjának közlése szerint „a volt közös hadseregbeli magyar állampolgárok kinevezése folyamatban van és oly gyorsan, amint technikailag lehetséges, közzé fog létezni.

— Katonai szekérvonatok átvonulása Nagykanizsán. Tegnap már megérkeztek Nagykanizsára az első fecskék azokból a katonatömegekből, amelyek nem vonaton igyekeznek magyarországi hazájukba. Három óriási szekérvonat vonult keresztül a városon, melyek a fegyverszünet hírére az olasz frontról indultak el ezelőtt 10–12 nappal. Mind a három szekérvonat a temesvári VII. hadtest tartozéka, de ezek közül csak az első, mely egy tábori kórház berendezéseit és személyzetét hozta, vonult tovább Nagykanizsáról a saját közlekedési eszközein, míg a másik két óriási menet szekereit és kocsit Nagykanizsán hagyta, a tiszték és legénység pedig vonaton folytatta innét utját Budapesten át Temesvár felé. Mind a három menet nyugati irányból, Kiskanizsa felől érkezett. A kórházi szekerek délelőtt 11 órakor a Teleky-uton át vonultak el a város-

ból, míg más 87 kocsi, csupa trénszekér, délben érkezett és a teherpályaudvarra hajtatott, ahol a lovakat és szekereket átadták a nagykanizsai lögyűjtő parancsnokságnak. Estefelé hosszú kocsisorban hidászok érkeztek, mindegyik szekéren egy-egy hatalmas vascsónakkal. E vascsónokok mult keddig a Venezia tartománybeli Livenza folyó egyik hidját képezték, s azokat akkor szedték fel, amikor a Plavétól hazafelé indult seregek utolsó embere is áthaladt azokon. A hidászok lovai, szekerei és pontonjai szintén Kanizsán maradnak, mert a pionírek Nagykanizsától kezdve szintén vasúton folytatják útjukat. Mind a három szekérvonat óriási viszontagságok között jutott el Olaszországból a magyar hazába. A krajnai szlovének ezeket is mind kifosztották, úgy hogy a rajtuk lévő ruháin kívül semmit haza nem hozhattak. Az országhatárnál Csáktornyán tu pedig egy formális ütközetbe kerültek bele, amelyet a garázdálkodó muraköziek és magyar nemzetőrök vívtak egymással. Miután azonban egytől-egyig határtalanul boldogok, hogy végre ilthon vannak szép Magyarországon.

— Még négy kanizsai vendéglőt bezárnak. Közölték tegnap, hogy a nagykanizsai rendőrkapitányság három kanizsai vendéglő italmérési jogának megvonását javasolta a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnak, mivel azok tulajdonosai határtalan kapzsiságukban nem respektálták a népkormány által kibocsátott azon országos tilalmat, mellyel e zürzavaros idők tartamára az alkoholkiszolgáltatás megtiltották. A háromtagú díszes társaság azonban azóta már hét tagura szaporodott. Ujabbán ugyanis még négy nagykanizsai vendéglőt éretek rajta azon, hogy bort szolgáltatott ki a vendégeinek. A rendőrkapitányság ma e négy vendéglős italmérési jogának visszavonása iánt is előterjesztést tett a pénzügyigazgatóságnak.

— A kanizsai borbélyüzletek zárórája. A rendőrkapitányság által elrendelt 5 órai zárórát Nagykanizsa összes kereskedői néma megadással vették tudomásul és már tegnap mind alkalmazkodtak is az új rendhez. Délután negyed hatkor a gyógyszerárakat, trafikokat és a cukrászdákat kivéve egyellen más üzlet nem volt nyitva, csupán a — borbélyoké. A kanizsai borbélyok ugyanis existenciájukat, no meg valamiké a közérdeket is veszélyeztetve látván az 5 órai zárásában, deputációban elmentek a rendőrkapitányságra, ahol azt kérték, hogy a borbélyüzletek zárórája továbbra is 7 óra maradhasson, mert akkor a kereskedelmi és ipari alkalmazottak, sőt a hivatalnokok nagy része is csupán vasárnap mehetne borbélyhoz. A rendőrkapitányság a borbélyok kétségtelenül alapos indokait méltányolván, beleegyezett abba, hogy a borbélyüzletek is a 7 órai záróra privilégiumát élvező kivételek közé tarthassanak.

— Adományok. A Nagykanizsán átvonuló katonaság fogadtatása körül felmerülő költségek fedezéséhez Dr. Szabó Zsigmond gyűjtése folytán adományoztak: Zerkovitz Lajos 5000 K, Franz Lajos Fiai r.-t. 2500 K, Borkereskedők részvénytársasága 2000 K, Dukász Dávid 2000 K, Kefegyár 1000 K, Tárházak 1000 K, Szeszfínomító r.-t. 1000 K, Néptakarékpénztár 1200 K, Rosenfeld Adolf Fiai 1000 K, Pollák Ede és fia 1000 K, Csillag Jenő 500 K,

Breuer Izidor 500 K, Balthány Ilona grófnő 500 K, Dr. Kreisler József 500 K, Neu és Klein 500 K, Valics és Deutsch 500 K, Ungár Henrik 500 K, özv. Kohn L. Lajosné 300 K, Maschankzer Ignác 100 K, továbbá özv. Kohn L. Lajosné közvetlenül adományozott 200 koronát.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Hirdetmény.

A palini méntelep osztálytól a nemzet vagyonát képező mén tartásra kiadatnak.

Az igen tisztelt vállalkozók sziveskedjenek egy oly községi bizonyítvánnyal a helyszínére fáradni, mellyel bizonyítatik, hogy a vállalkozó nagy előszeretettel foglalkozik lóval és teljes megbízhatóságot nyújt arra, miszerint neki egykét a nemzet vagyonát képező mén tartásra kiadassék.

Miután a kiadandó ménekkel a tartási időre zab és széna is adatik ki, felkéretnek az igen tisztelt vállalkozók, miszerint a takarmány elszállításához kocsival jöjjenek.

A kiadásra vonatkozólag egy „Elismervény” lesz kiállítva.

Méntelep-osztály parancsnokság Pallán.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 14-én és 15-én

kerül bemutatásra **Marlitt E.** világhírű regénye

A vénkisasszony titka

dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Legközelebb „Utazás a Marssba”

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Az ujonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu húzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játéktörv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeremény lesz.

Húzás november hó 20-án és 21-én.

Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrinyi Miklós-utca 42.

Játéktörvény, húzási lajstrom ingyen.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. november 14-én és 15-én

Halálos csönd

A történelem legnagyobb családi drámája 5 felvonásban.

és a kiegészítő képek.

Felhívom a n. érdemi közönség b. figyelmét tekintettel az óriási, ötszörös kiadásnál is többet kitévő filmre, a helyáratat kénytelenek voltunk némileg felemelni és pedig: Páholy K. 3.—, I. hely 2.60, II. hely 2.—, III. hely 1 korona.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

BARTA MIKSA
elsőrangú divatáruháza

Értesíti t. vevőit, hogy üzletében vásárolt szövetek, selymek stb.-ből 24 órán belül mérték szerint készített blusokat, pongyolákat és gyermekkabátokat.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 3-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda-Cseugery-ut-7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

A német köztársaságot ünneplik a franciák.

Genf. A francia szociálista szövetség szerdán tartott ülésén határozati-
lag kimondotta, hogy üdvözlük a né-
met köztársaságot és felszólítják a
francia kormányt, hogy enyhe
békefeltételeket szabjon a né-
met köztársaságnak.

Berlin. A „Humanité“ című párisi
lap keddi számának címlapján vas-
tag betűvel e sorok voltak nyomtatva:
„Le a fegyverekkel polgárok! Éljen a
német köztársaság!“

Genf. A „párisi Populaire“ jelenti: A
francia kamara tegnapi ülésén, miután az
elnök jelentette, hogy egy szocialista
képviselőt szabadon bocsátottak, egy má-
sik szocialista képviselőt ezt kiáltotta:
„Éljen a német köztársaság!“ Erre a ka-
mara egész szocialista baloldala éltetni
kezdte a német köztársaságot.

Az angol munkások részt vesznek a békekonferencián.

Rotterdam. Londonból jelentik: Az
angol munkáspárt holnapi nagygyűlésén
határozati javaslatot nyújtanak be, mellyel
felszólítják az angol kormányt, hogy a
munkásoknak közvetlen részvételt bizto-
sítson a békekonferencián és hogy ugyan-
azon a helyen, ahol a békekonferencia
lesz, a világ munkásai is kongresszust
tartassanak.

Megegyezés románjainkkal.

Arad. Azok a tárgyalások, amelyeket
Jászi Oszkár miniszter és több szakember
Aradon a román nemzeti komité tagja-
ival folytatott, tegnap este 10 órakor
véget ért. A tárgyalások oly értelmű
megállapodást eredményeztek, hogy

a románok a béketárgyalásig fel-
függesztették a 26 magyarországi
vármegye impériumára vonatkozó
követelésüket és abban állapodtak
meg a magyar kormány képvisel-
őivel, hogy a magyarsággal kar-
öltve közös erővel fogják a rendet
fentartani a románlakta területeken.

Ezt az eredményt a kormány határozott
sikernek tekinti. Beavatott forrás szerint
a románok azért nem akarták egyoldaluan
proklamálni a 26 vármegye imperializálá-
sát, mert tudták, hogy ezzel a legnagyobb
zavart idéznék elő.

Megállt a román invázió.

Budapest. Magyarország közvetlen ha-
tárvidékére behatolt románok a legutóbbi
24 órában nem jöttek előbbre. A fegy-
verszüneti szerződés megkötése után most
már nem is hihető, hogy bejönnek Er-
délybe, mert Magyarország Romániával

nincs háboruban. Ha egyes osztagok
mégis bejönnek, ezek irreguláris csapa-
toknak fognak tekinteni, amelyeket fegy-
verrel kényszerítjük Magyarország el-
hagyására.

A forrongó Olaszország.

Lugano. Az egész olasz munkásság a
legnagyobb mértékű forrongásban van.
Milanóban és más nagy olasz városokban
beszüntették a munkát. A cenzura Olasz-
országban még mindig működésben van,
tehát nem lehet kimerítő értesülést nyerni
a forradalom kiterjedéséről.

Forradalom Belgiumban.

Hága. A forradalom Belgium egész te-
rületén kitört. Brüsszelt egy német ka-
tonatanács uralja. A belga főváros utcáin
véres harcok folynak, melynek már sok
halottja és sebesültje van.

A szerbek Dalmáciában

Laibach. Tegnap szerb csapatok vo-
nultak be Raguzába, amelyeknek egy
része tovább ment hercegovinai Tre-
binje felé. Az olasz flotta befutott
Spalatóba, mire a szerbek parancsnoka
felkereste a városi hatóságot és meg-
hagyták, hogy készítsenek lajstromot
azokról a bűnökről, amiket ott az
olasz lakosság elkövetett. Ma reg-
gel Fiumébe egy szerb zászlóalj ér-
kezett, s a várost az antant nevében
megszállotta.

A szerbek Temesvár előtt.

Temesvár. Ma délelőtt 11 órakor a
városból parlamenterek mentek a Temes-
vár előtt álló szerb csapatokhoz, akikől
azt akarja megtudni a város előljárósa,
hogy mily természetű lesz a megszállás.
A parlamentereket Benta községben egy
szerb vezérkari őrnagy fogadta.

A népkormány első törvényel.

Budapest. A magyar köztársaságnak
holnap történi manifesztációja alkalmával
Hock János, a Magyar Nemzeti Tanács
elnöke határozati javaslatot terjeszt elő a
sajtó és gyülekezési jog korlátlan szabad-
ságának törvénybeiktatásáról.

Berinkei Dezső miniszteri tanácsos,
aki a javaslatokat szövegezi, ezekről a
követezőket jelentette ki:

— A törvényjavaslatok az idő rövid-
sége miatt csak 1—2 szakaszosak lesznek
és csak a szabadságelveket foglalják ma-
gukban és utasítani fogják a kormányt,
hogy a részletes törvényjavaslatokat dol-
gozza ki.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, pa-
pirok, felszerelési tárgyak legolcsóbb ár-
ban SZABÓ ANTAL fényképezési szak-
üzletében Nagykanizsán.

A veszprémi püspök és az új államrend.

Főpásztori körlevél a zalai papokhoz.

Megyéspüspökünk, dr. Rott Nándor veszprémi
püspök is megértette a nagy idők szavát és az
első között volt, akik az új államrend képvi-
selőinek kezébe letették a hűség esküt. Most
pedig az alábbi körlevéllel fordul egyházme-
gyéjének papjaihoz, akiket szintén az új állam-
rend legműködőbb és legodaadóbb szolgálá-
sára buzdít. A püspöki körlevél, amelyet a
veszprémi egyházmegye összes zalai papjai
megkaptak, azószertint a következő:

Tisztelendő Testvérek! A mai súlyos idők
rohanó eseményei, melyek nap-nap után szá-
zados berendezések fölött siklanak tova, kö-
teletségemre teszik, hogy hozzátok forduljak.

Magyarország népe örvend, mert teljes
állami önállóságához jutott magyar hazánk,
melyet évszázadok óta nélkülözött.

Ezen örömet azonban sötét gondok környe-
zik, melyeket a törvényes magyar kormány s
a vele együtt működő Nemzeti Tanács is érez.
Miként ők, úgy az ország összes hatóságai is,
kik hivatalban vannak a kormányhatalom közremű-
ködni, hogy hazánk ezen legnagyobb meg-
próbáltatás közepette is megállhasson: az or-
szág minden igaz fiának segítségét kéri. A
hazatérő katonák tömege, az élelmezési nehé-
ségek, a foglalkozás nélküliek ellátása, a vi-
harzó lelkeknek megbékítése nagy gondokat
okoznak mindenkinek, ki hazáját szereti, azért
léli.

Ezeket a nagy eseményeket nem nézhetjük
öblebe tett kezekkel, télenül. A régi magyar
papok első munkatársai voltak Szent Istvánnak
az ország szervezésének munkájában; később
is mindig ott találjuk őket nemcsak a Sajó-
mezőn és Mohácsnál, hanem a törvényalkotás
és országszervezés munkájában is.

E sok nehézség közepette rátok hárul, Tisz-
telendő Testvérek, a feladat, hogy a nemzeti
kormányhatalom, a hatóságoknak, s vele népünk-
nek a legértékesebb segítséget nyújtsátok. Most
fogadjátok szeretettel hazatérő testvéreinket!
Legyen a Ti köszöntésük, a Ti szavatok az az
enyhítő balsam, amely csillapítja a hosszú
háború által okozott elkeseredést. Legyetek
igazi őrei nemzetünknek e súlyos napokban.
Kérleljétek katonáinkat s hivatottakat, hogy most
ne a bosszu keserűségével, ne önhatalmulag
büntetni akaró szenvedéllyel fertőzzék meg a
szabadságnak és függetlenségnek oly dicsősé-
ges napjait: hanem Krisztus parancsa szerint
legyenek megbocsátók, legyenek szelídek és
irgalmasok.

Óvjátok és szeretettel vezessétek hivatottakat,
nehogy a felekezeti viszály és gyűlölet, nehogy
a faji ellentétek elragadják népeinket s vele
ártatlanok osszenek áldozatul, mert az ártatlan-
oknak nemcsak vére, de sirása, könnyei és
keservei is az Urnak nem áldását, de harag-
ját vonják le majd országunkra e súlyos idők-
ben. Mondjátok népünknek az Ur szavalt: „Ne
ítéljétek, hogy ne ítéltessetek!“ (Máté, 7, 1.)

Legfontosabb teendőink: 1. Szolgáljuk sziv-
vel-lélelkel a közrendet. Hassunk oda, hogy

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. száma.

Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

A magyar köztársaság ünnepélyes proklamálása.

Ma délelőtt zajlott le az új Magyarország világtörténelmi eseményeinek legnagyobbja, a magyar köztársaság proklamálása és a régi korhadt államrendszer még meglévő emblémáinak, a főrendiháznak és a korrupt képviselőháznak sirba tétele. A nagy nap részleteiről alábbi telefoni tudósításunk számol be:

Negyedmillió ember az Országház téren.

Budapest. Reggel 8 órakor kezdődött meg a néptömegek felvonulása a parlament épülete elé. A szervezett munkásság zárt sorokban vonult fel. A zászlódiszben pompázó Budapest egész népe az utcán volt és legalább 250,000 ember szorongott az Országház-téren, de nagy tömeg szorult a teret környező utcákba is.

A képviselőház utolsó ülése.

Budapest. Pontban délelőtt 10 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök a Ház ülését e szavakkal:

— A múlt hetekben lezajlott sorsdöntő események során a magyar nemzet megvetette alapjait az önálló független demokratikus Magyarországnak. Azt hiszem mindnyájunk óhaját fejezem ki azzal a kívánsággal, hogy az új államrend Magyarország boldog jövődjének biztosítékait valósítsa meg. Kötelességem most javaslattal fordulni a Ház elé, hogy a magyar országgyűlés, melyet még 1910-ben választott meg a nemzet, a megváltozott viszonyokra való tekintettel mondja ki feloszlását. Miután a Ház a feloszlásra vonatkozó javaslatot elfogadta, az elnök jelentette, hogy 11 órakor a Magyar Nemzeti Tanács a kupolateremben gyűlést tart, amelyen szívesen látják a képviselőház összes volt tagjait. Hock János e pillanatban így kiált föl: „Éljen a független magyar köztársaság!”, mire a Károlyipárt összes tagjai felemelkedve harsány hangon felelte: „Éljen a független magyar köztársaság!” S ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház temetése.

Budapest. A főrendiház utolsó ülése pontban délelőtt 10 órakor kezdődött. Sári csendben nyitotta meg az ülést báró Wlassits Gyula elnök, aki a következőket mondotta:

— A történelem forró szele járja át a világot. Államok omlanak össze és új államok alakulnak s lépnek a régiéik helyébe. Reméljük, hogy Magyarország új kormányának sikerülni fog e viharos időkben az ország határait a rablóbetörések ellen megvédeni és oly békét kötni, melynek Magyarország nem fog áldozatul esni és hogy a békekötés biztosítani fogja

a magyar állam régi egységét. Közli a képviselőház feloszlását, s hozzáfűzi ezeket: Egészen természetes, hogy miután az egyik Ház magát megszűnnek nyilvánította, a másik Ház sem folytathatja tanácskozásait, s ezért a főrendiház tanácskozásainak berekesztését javasolja.

A főrendiház néma felállással szavazta meg az elnöki javaslatot.

A Nemzeti Tanács nagygyűlése

Délelőtt 11 órakor az országház kupolacsarnokában az ezer tagura kiegészített Nemzeti Tanács nagygyűlése kezdődött a volt képviselők és főrendek jelenlétében. Orkányszerű éljenzés üdvözölte a Károlyi miniszterelnökkel élén bevonuló minisztereket és államtitkárokat.

Hock János elnök hatalmas beszédet mondott, amelyben először a magyar nép ezer éves államalkotó erejéről szólt, majd az elnyomatásnak és szolgáskodásnak azokat a szenvedéseit vázolta, amiket a mohácsi vésztől kezdve napjainkig szenvedett a magyar nemzet az érzéseitől idegen Habsburg dinasztia részéről, melynek tagjai; a magyar királyok Magyarországot évszázadokon át csak harctérnek tekintették. Magyarország mindig nyugatról várt segítséget és most is oda fordul. Végül Kossuth Lajos munkájának mostani betetőzésére mutatva rá beszéde végén kimondotta a független magyar köztársaság megalakulását.

Falrengető, még soha nem hallott éljenzés és tapsorkán volt a válasz Hock János szavaira.

Ezután ismét Hock János emelkedett szólásra, gyönyörű apoteózist emelvén a háboruban elesett magyar hősöknek, kiknek vére nem omlott hiába. Majd Nagy György az alábbi

néphatározati javaslatot

terjesztette elő:

Magyarország Nemzeti Tanácsa a nép akaratából követeli, az alábbiak proklamálását:

I. Magyarország minden más országtól független és önálló népköztársaság.

II. A népköztársaság alkotmányát az új választójog alapján egybehívandó alkotmányozó nemzetgyűlés állapítja meg. A magyar országgyűlés képviselőháza és főrendiháza feloszlik, illetőleg megszűnik.

III. Amíg az alkotmányozó nemzetgyűlés másként nem határoz, az államhatalom gyakorlását a gróf Károlyi Mihály elnöklete alatt alakult népkormány gyakorolja a Magyar Nemzeti Tanács megbízottjaival egyetértésben.

IV. A népkormány utasítatik, hogy sürgősen készítsen törvényjavaslatot

1., az általános, titkos, közvetlen, s a nőkre is kiterjedő választójogról;

2., a sajtószabadságról;

3., a népekeküdtbíráskodásról;

4., az egyesülési és gyülekezési szabadságról;

5., a földműves népnek földhözjuttatásáról.

V. Minden ezekkel ellenkező törvényhatálya megszűntnek tekintendő és minden, ezekkel egyező törvény továbbra is hatályban marad.

A néphatározati javaslat elfogadása után Károlyi Mihály gróf a magyar nemzeti munkaprogramjáról és a wilsoni elvek megvalósításáról beszélt. Utolsónak Kunfi Zsigmond tartott beszédet, majd a kormány kivonult az Országház tere és kihirdette a nép előtt az önálló független magyar köztársaságot, amit a negyedmilliónyi tömeg lelhardtalan ovációban fogadott, majd rendben elszéledt.

Csend a Muraközben.

Ütközet a varazsdi bakákkal.

A bonyodalom diplomáciai elintézése.

— Saját tudósítónktól. —

Vége azt is elmondhatjuk, hogy csend és rend van a Muraközben, sőt ehhez még az is hozzátehetjük, hogy a jelek és legjobb véleményeink szerint ez a csend és rend most már véglegesnek tekinthető. Azért merjük ezt ilyen határozottan állítani, mert a Muraköz rendjének és biztonságának helyreállításában most már nemcsak a mi lelkes és áldozatkész katonáink fáradoznak, hanem — a Dráván túl lakó horvátok is, akik pedig, — még két nappal ezelőtt is, — úgy látszott, hogy egy hatalmas tüzcsóvát szándékoznak dobni a muraközi bonyodalmak közé. Az érdekes és fölöttébb örömdetes fordulatról alábbi tudósításunk számol be:

Közöltük, hogy a drávavásárhelyi rendbontók és fosztogatók községüket — Drávavásárhelyt — elsáncolták és fegyverrel, sőt gépfegyverekkel igyekeztek megakadályozni, hogy a magyar csendőrök, matrózok és nemzetőrök ott is rendet teremthessenek és hatóságaink Drávavásárhelyen is kihirdethessék a statáriumot. Mint megírtuk, szabályszerű ostrommal végre sikerült a magyar karhatalomnak Drávavásárhelyt elfoglalni és ott a statáriumnak érvényt szerezni, miközben két fosztogatót felakasztottak, másik kettőt pedig löbelőttek. Eközben azonban Csáktornya és Varazsd közlött fekvő Drávavásárhelyről az értelmetlen csöcselék közül számosan látirמודtak Varazsdrá ahol a legborzalmasabb meséket mondták el a Dráván innen folyó „horvátüldözésről” és a varazsdi Nemzeti Tanácstól segítséget kértek. E rémmeséket meghallotta két varazsdi törzstiszt, akik éppen a varazsdi katonai gyakorlótéren exercioztattak mintegy 1800 főnyi horvát katonaságot. A horvát tisztek

HIREK.

minden felsőbb utasítás nélkül, — tisztán saját iniciatívájukból elhatározták, hogy elégtelt szolgáltatnak a drávavásárhelyi „testvéreknek” és csapataikat utnak indították a Dráván túlra. Nagynehezen át is jutottak a Dráva hídján, de a magyar határfolyónál őrt álló csendőrök, matrózok, nemzetőrök, továbbá egy éppen akkor Csáktornyaán átutazó magyar gyalogezred emberei szabályszerű útközetben visszaverték a horvátokat, illetőleg azok további előnyomulását lehetetlenné tették.

Este 6 órakor váratlanul parlamentter jött át a horvátoktól a mi csapatainkhoz. A parlamentert Győry Károly 48-as őrnagy, a csáktornyai vasuti vonatparancsnok fogadta és kérdéseire felvilágosította azt, hogy a Muraköz népével szemben hatóságainkat semmiféle ellenséges szándék nem vezeti, hogy mindaz, ami történt, csak a megbomlott rend és közbiztonság helyreállítása és a pragerhof—nagykanizsai vasutvonal forgalmának biztosítása végett történt; ami pedig a drávavásárhelyi dolgokat illeti, ott szabályszerű statáriális eljárás alapján négy megrögzött rablót végeztek ki és csendőreink a kiraboltaknak visszaszerezték elrabolt holmijaikat. A horvát parlamentter személyesen meggyőződött Drávavásárhelyen ez adatok valóságáról és maga is megboltráncolt a pusztulás láttára, amit a felheccelt községbeliek rendeztek.

A hazatérő parlamentterrel együtt Csáktornyáról Varazsra átment Győry őrnagy, valamint Szilágyi löszolgabíró és Terbóc szolgabíró, akik Varazsdon az illetékes tényezőkkel igen örvendetes megállapodásra jutottak. A horvátok teljes mértékben akceptálták azt, hogy a nagykanizsai Nemzeti Tanács teljes jogszerűséggel járt el a rabló és pusztító muraköziekkel szemben és kijelentették, hogy Varazsdról négy katonai járőrt küldenek át a Muraközbe azzal a megbízatással, hogy a muraközi falvak népét rendre és tisztességre intse és megmagyarázzák, hogy a forradalom nem jelenti az egész jogrend felborítását. E propaganda révén a varazsdiak biztosítottak látják a jövőben a csáktornya—nagykanizsai vasutvonal forgalmának zavartalanosságát is. További kölcsönös megállapodások szerint a Drávahidat mindkét részről megfogják szállni, a Csáktornya és Varazsd között békés vasuti forgalmat újból megindítják (ez azóta már kezdetét is vette) és kölcsönösen szigorúan ellenőrzik, hogy az innét Horvátországba, vagy az onnét Magyarországra utazók fegyvert és löszert ne vihessenek magukkal.

Dr. Hamburger Jenő, a drávai határvédelem kormánybiztosa a Muraköz rendjének helyreállításáról ma az alábbi szövegű táviratban referált a hadügyminiszternek:

Hadügyminiszter Budapest.

A Nagykanizsa—Pragerhof vonalon a rendes vasuti szállítás rendben folyik. A Varazsd és Csáktornya között felmerült határsértések, rablás, fosztogatás megakadályozására a varazsdi Nemzeti Tanáccsal teljes egyetértő megegyezés történt. Muraközben elvéve még mindig előforduló rablásoktól eltekintve csend és rend van. A hazatérők élelmézésére minden intézkedés megtéve.

Kormánybiztos.

Használt kardok

a rendőrkapitányságnál megvétetnek.

— **Fegyveres erőre a jövőben is szükség lesz.** A hadügyminiszter közli: Tisztek és a tovább szolgáló altisztek sorában bizonyos nyugtalanság észlelhető jövő sorsuk miatt. A hadügyminiszterium álláspontja az, hogy a rend fenntartása céljából fegyveres erőre a jövőben is szükség lesz. Különb is a szerzett jogokat mindenütt és minden kormány tiszteletben tartja. Semmi nyugtalanságra nincsen tehát ok, anyagi érdekeiben károsodni senki sem fog.

— **Kaszárnyafosztogató kanizsai nemzetőr.** Tegnap délután egy 20-as honvéd főhadnagy egy fiatal nemzetőrt látott a Sugár-uti laktanya kapuján kisetni hátán zsufolt hátizsákkal. A főhadnagy gyanusnak találta a keményre tömött hátizsákokat, s utána szólt a legénykének, hogy álljon meg és mutassa meg, mi van a hátizsákban. A nemzetőr erre futásnak eredt, a főhadnagy pedig utána. Az üldözött fiu a Sugár-uti gimnázium épületébe menekült, s annak labirintusában el akart bujni, üldözője azonban nyomában volt és lefűlte. A hátizsákban két katonaköppeny, egy katonazubbony és egy kincstári nadrág volt, összesen mintegy 1500 korona érték. A jeles nemzetőrt a főhadnagy intézkedése folytán a rendőrkapitányságra kísérték, ahol büntető eljárást indítottak ellene. Tekintettel 18 évesnél fiatalabb korára, nevének az újságban való megbélyegzésétől megmenekült.

— **Somogyban nincsenek országos vásárok.** Hivatalosan közlik, hogy Somogyvármegyében december hó 1-ig az összes országos vásárok szünetelnek, illetőleg a novemberi vásárokat későbbi határidőre helyezik át.

— **Ősszgyakorló a tánciskolában.** Adorjanné Mayersberg Frida tánciskolájában holnap vasárnap este 8 órakor ősszgyakorlat lesz a felnőttek részére cigányzenével.

— **A nagykanizsai Önkéntes Polgárőrség céljaira** a következő adományok folytak be: Elek Ernő és Géza, Nagykanizsai Bank egyesület, Nagykanizsai Takarékpénztár 2500—2500 korona, Franz Lajos Fiai R. T. 1500 korona, Nagykanizsai Tárházak R. T. Zerkowitz Lajos, Szeszfinoimító R. T. Magyar Borkereskedők R. T., Schwarz és Tauber 1000—1000 korona, Bettlheim W. Samu és Fiai Breuer Izidor, Strém és Klein 500—500 korona, Néptakarékpénztár R. T. 400 korona, Rothschild Samu 100 korona, mely összegeket köszönettel nyugtázza az Önkéntes Polgárőrség Elnöksége.

— **Az önkéntes polgárőrökhöz.** Felhívjuk az önkéntes őrség tagjait, hogy 17-én, azaz vasárnap délután 4 órakor a Casinó épületben lévő helyiségben fontos megbeszélés céljából, teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az önkéntes őrségparancsnokság.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Padlozott, száraz és szellős

r a k t á r

padlással kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál Bettlheim és Guth cég.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 16-án és 17-én

Lisa Weise felléptével

A havasi gyopár

filmregény 4 felvonásban

És a kiegészítő képek.

Legközelebb „Utazás a Marssba”

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

18890/1918.

Hirdetmény.

Felhivatnak a város területén lakó összes munkaadók, hogy a városi gazdasági munkásközvetítő hivatalában (Városház I. em. 21. ajtó) azonnal, a bérfeltételek hozzávetőleges megjelölése mellett jelentsék be, hogy hány munkást, gazdasági (erdőgazdasági) munkást és gazdasági cselédet kívánnak, avagy tudnának alkalmazni.

Nagykanizsán, 1918. évi november hó 15-én.

Noval Imre s. k.

v. II. aljegyző, gazd. munkásközvetítő.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 16-án és 17-én

A Cow-boy

**Az ősrengeteg erdejében,
az indiánusok közt.**

Kalandos történet 5 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Eladó

2 pár új lótarakó, egy alig használt katonaköppeny gyapju szövet béjéssel, 3 darab extra blouz, 1 pár 42. számú magas szárú tiszti csizma, 10 alig használt férfiöltöny, 1 frakk és 1 szmoking. — Cim a kiadóban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek és jóakaróinknak, kik felejthetetlen sünk elhunytá alkalmából a mérhetetlen veszteség fölötti fájdalomunkat részvétük nyilvánításával enyhíteni igyekeztek, hálás szívvel mondunk köszönetet.

Mikó János
és családja.

Jó házból való fiu

tanoncul felvétetik MEZRICZKY JÓZSEF vas- és fűszerüzletében Nagykanizsán, Király-utca 16. szám.

BARTA MIKSA

elsőrangú divatáruháza
Első Magyar Ált. Biztosító Társ. palota

Értesíti t. vevőit, hogy üzletében vásárolt szövetek, selymek stb.-ből 24 órán belül mérték szerint készített blusokat, aljakat, gyermek-kabátokat stb.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korosa.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 3-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Antantcsapatok Budapesten

Az angolok és franciák megvédik Magyarországot a cseh és román inváziótól.

Budapest. Tegnap éjjel Belgrádból Budapestre érkezett egy angol vezérkari tiszt és egy francia tartalékos kapitány, aki a Petit Parisienne munkatársa. Az angol tiszt különös kiküldetésben jött Budapestre és ma délelőtti látogatást tett a hadügyminiszteriumban. A tiszték a Hungária szállodában laknak. Mindketten felháborodással vették tudomásul a Magyarországot körülvevő népek eljárását, akik a fegyverszüneti szerződés határozott rendelkezései ellenére és annak megszegésével rablóhadjáratot kezdtek Magyarország ellen. Az angol tiszt a hírek hallatára ezeket mondotta:

— Az antant nem fogja megengedni és eltérni, hogy Magyarország felelőtlen emberek által felzúgított ellenséges indiatu tömegek martalékká váljon.

Hasonlóképpen a legnagyobb meglepetéssel vették tudomásul az angol és francia tiszték, hogy a Németország által Magyarországnak küldött szénszállítmányokat a csehek felraktározták.

Budapest. A fegyverszüneti szerződés értelmében antantcsapatok fogják megszállni Budapestet és a fontosabb vasúti csomópontokat. Az első csapatot november 20-án, szerdán indítják el Újvidékről. Az antantparancsnokság úgy tervezi, hogy november 20-tól tíz napon át naponta 20 vonatot indítanak Budapestre. Az első antantcsapatok 21-én, csütörtökön fognak Budapestre érkezni. Velük jön egy hadtestparancsnok és Henrys tábornok is. Először egy hadosztály gyalogos — mintegy 8—9000 ember — továbbá egy lovasdandár és egy gyarmati ezred is érkezik, később pedig utnak indítanak még két hadosztályt. A francia hadosztályokat a laktanyákban helyezik el, a tiszték szállása pedig a szállodákban lesz.

Szerb csapatok Barcson.

Barcs. Szombat délután Szlavónián keresztül Verőcze irányából 80 főnyi szerb lovasság érkezett Barcsra, amelyet megszálltak. A szerbek semmit nem csinálnak Barcson, amelyet csak a fegyverszüneti szerződésben foglalt formalitás gyanánt szálltak meg. (Az a hír, hogy Gyékényesen is szerbek vannak, nem felel meg a valóságnak. A szerk.)

A csehek sorkatonaságot küldenek Magyarországot ellen.

Prága. A cseh-szlovák sajtóiroda közli: A cseh-szlovák nemzetgyűlés től képviselői klubja értesítést tett közzé, amelyben megállapítják, hogy a től föld népének nyomatékos kívánságára (?) cseh-szlovák katonaságot küldtek Északmagyarországba a magyarok ellen.

Decemberben kezdődik az előzetes békekonferencia.

Berlin. Az antantországokból származó jelekből következtetni lehet, hogy az előzetes béketárgyalások legközelebb meg fogognak kezdődni, e hónapban azonban erre még nincs kilátás. Az előzetes békekonferencia színhelye Páris vagy Marseille lesz. Remélhető, hogy az előzetes tárgyalásokat január végére befejezik, s akkor megkezdődhetnek a tulajdonképpeni béketárgyalások, amelyeknek több száz résztvevője lesz. A béketárgyalásokkal párhuzamosan több speciális bizottság lesz permanenciában.

Megszűnt a német határzár.

Hága. A német követség közölte a holland külügyminisztériummal az összes német zárlati vonalak megszüntetését.

Letört a forradalom Hollandiában és Olaszországban.

Amsterdam. A hollandi forradalmi szocialista bizottság Hágában tegnap tartott gyűlésén Visser forradalmi propagandista kijelentette, hogy a forradalmi mozgalmakat a szociáldemokrata munkáspárt magatartása miatt megghiusultnak kell tekinteni.

Rotterdam. A holland szociáldemokrata kongresszus tegnapi ülésén Smeck képviselő fölvetette azt a kérdést, hogy lehet-e bizni Troelstra vezetésében. Nem hiszünk — mondotta, — Troelstra terveiben, az államcsínyben és a forradalomban. Délben megjelent a kongresszuson Troelstra és nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az állam erőviszonyait nem egészen helyesen ítélte meg. — A kongresszus egyhangulag elhatározta, hogy elfektint a forradalmi tervektől és azok, akik a múlt hetekben ilyen tervekkel foglalkoztak, szintén feladták e terveket.

Chiasso. Az olasz lapok szerint a Milánóban, Novarában és Liguriában keletkezett nagy kiterjedésű munkásmozgalmakat látszólag és pillanatnyilag legyőzték.

HIREK.

— **Uj kulturegyesület-alakulás Nagykanizsán.** Szombaton este 1/6 órakor tartotta a „Haladás” egyesület nevet viselő kulturális egyesület alakuló gyűlését a városháza dísztermében. Nagyszámu közönség gyűlt egybe az előkészítő bizottság felhívására, élénk dokumentálásaként annak, hogy Nagykanizsa kulturéletében érthetően hiányzik egy haladó irányu kulturegyesület. Az előkészítő bizottság nevében Földes Miklós tanár üdvözölte a jelenlevőket, majd Baron Pál világos indokolás kíséretében beterjesztette a készülő alapszabálytervezetét, Hirschler Jenő hozzájárulása után az alapszabályokat egy választmány beiktatásával módosították; majd megejtették a tisztikar választását. Elnök Földes Miklós tanár lett, alelnök Hirschler Jenő, titkár Baron Pál, I. jegyző Székely Vilmos, II. jegyző Bárony Egon, könyvtáros Bencze Mihály, pénztáros Singer Sándor, ellenőr Petrics László, háznagy Saller István. A választás után Földes elnök szép beszédben jellemezte az egyesületnek, mint a forradalom szülöttének, célját és programját. A fiatal egyesület, melynek vezetősége és gerince a nagykanizsai egyetemi ifjuság, a modern haladás és kultúra jegyében alakult meg és ennek szolgálatában igyekszik életét és működését folytatni. A közönség komoly része szimpatikusan fogadta az ifjuság kulturális törekvéseit és a nyomban megejtett taggyűlés alkalmával szép számmal tömörült az egyesület zászlaja alá.

— **Gyászrovat.** Mély gyász szakadt Nagykanizsa egyik legáltalánosabb tiszteletben és közszeretben élő urfi családjára, a Bentzik-családra. Dr. Bentzik Ferencné sz. Eperjesy Gizella, szombat este több heli kinos szenvedés után, spanyolbetegségből fejlődött tífuszban elhunyt. Vakságtól sújtott férjén kívül négy fia és két leánya siratják, Eperjesy Gábor és Sanvéber Józsefné pedig nővértüket gyászolják halálában. Ötvennégy éves volt. Temetése ma délután 4 órakor volt óriási részvét mellett. — A nagykanizsai postatiszti karnak is gyász van. Arvay Lajos posta és táviráda felügyelő tegnap, vasárnap hajnalban hosszú betegség után 58 éves korában meghalt. Özvegye, férjes leánya és hat fivére gyászolják. Temetése holnap, kedden délután 4 órakor lesz a temető halottasházából. — **Felsenburg Manó,** régi kanizsai kereskedő is meghalt tegnap Nagykanizsán 87 éves korában. Halálát aggkori végekimerülés okozta. Ney József kereskedő felesége édesapját, dr. Ney Hugó orvos pedig nagyapját gyászolja halálában.

— **Megjöttek a 48-asok.** Nagykanizsa háziezrede, a hős 48-as bakák is megérkeztek a harcterről. Kocsikon, lovakon és gyalog jöttek a Piave mellől, ahonnan október 28-án indultak el. A gyalog jövők azonban Csáktornyától Kanizsáig majdnem mind elszéledtek, kiki a maga faluja felé. A többiek rengeteg trénszekéren tegnap délután 2 órakor érkeztek a Király-utcán át. A menet élén a tisztikar — mintegy 30 tiszt — lovagolt, legelő Halper

Marcell ezredessel. A 48-as laktanyába vonultak, ahol a nagykanizsai Nemzeti Tanács nevében dr. Havas Hugó köszöntötte őket beszéddel, amelyre Kovács János alezredes válasza szolt igen talpraesetten. Ezután hozzáálltak az ünnepi menázihoz, amelyet Farkas Vilma és lelkes hölgygárdája készítettek. A 48-asok e három hét alatt rengeteg viszontagságon mentek keresztül. Legelőbbet a délszlávoktól kellett szenvedniük, akik összes fegyvereiket és egyéb holmijaikat elszedték.

— **Lovasrendőrök kap Nagykanizsán.** Dr. Hamburger Jenő kormánybiztos illetékes helyen előterjesztést tesz, hogy Nagykanizsán 12 lovasrendőrt alkalmazzanak. A lovasrendőrök egyelőre minj nemzetőrök fognak szolgálatot teljesíteni, de a viszonyok konszolidálásával azokat Nagykanizsa város rendőrségébe fogják beolvasztani.

— **Muracsány — köztársaság.** A forradalmi átalakulás „humor-rovatába” való lenne Muracsány esete, ha ezt az esetet nem tenné tragikussá több emberhalál. Mult csütörtökön ugyanis a nemrég oly hirhedetté vált Muracsány község előljárósága nemes felbuzdulásában Muracsányt önálló köztársasággá kiáltotta ki. A pár száz lelket számláló kis muraközi falu állami életét és szuverénitását gyakorlását azzal kezdte meg, hogy Letenye községnek ultimátumot küldött azzal a követeléssel, hogy a letenyei szőlőhegyet záros határidőn belül adják át Muracsány köztársaságnak (mely ezek szerint ugyilátszik inkább közkereseti társaságnak alakult), különben nagy bajok lesznek, amennyiben fegyveres erővel fogják a muracsányiak a letenyeiektől a szőlőhegyet elvenni. Letenye előljárósága a bösz fenyegetésről a katori vasuti állomás katonai őrségét értesítette és megkérte az őrség parancsnokát, hogy nyujtsanak nekik oltalmat a muracsányiak fenyegetése ellenében. E fenyegetéseket ugyanis egészen komolyan lehetett felfogni, mert Muracsány lakói közül sokan a wiener-neustádti municiógyár munkásai voltak, akik onnét nagymennyiségű ekrazitot, kézigránátokat és löszert loptak el és hozták haza a falujukba. A katori vasutórság kitűnő parancsnoka, a legendás vitézségű Magyar Imre tüzérfőhadnagy elhatározta, hogy 30 hős matrójával megnézi, mi van Muracsányban. Szombat délután 3 órakor vonult be a felfegyverzett csapat Muracsányba, élén Magyar főhadnaggyal és egy Stern nevű csáktornyai zászlóssal. Alig értek be a faluba, midőn az egyik ház tetejéről lövések dördültek el, s a következő pillanatban az egyik matrój holtan rogyott össze (szívét járta át a golyó), másik három pedig megsebesült. A matrójok hirtelen elhatározással megrohanták a házat, ahonnét a lövések jöttek. A lövöldöző gazembereknek azonban egynek kivételével sikerült a kerten át elmenekülniük. Az elcsipett orgyilkost azonban a matrójok saját házában a fal mellé állítva, sortűzzel statálieriter kivégezték. De ezzel még nincs vége a dolognak, mert most erőlyesen nyomoznak a többi orgyilkos után, hogy azok is elvegyék méltó büntetésüket. Muracsány mint köztársaság azonban egyelőre nem működik tovább.

— **Köztársasági népgyűlés Nagykanizsán.** A Nemzeti Tanács nagykanizsai végrehajtó bizottsága tegnap, vasárnap délelőtti 11 órájára népgyűlést hívott egybe az Erzsébet-térre, hogy ott a magyar köztársaság proklamálására kiküldött kanizsai delegátusok e világtörténelmi mozzanatról referáljanak. A mintegy ezer főnyi tömeghez először dr. Hajdu Gyula szolt, vázolván a diadalmas forradalomnak és a magyar köztársaság megalakulásának nagy történelmi és politikai jelentőségét, — majd az egyik

kiküldött, Kárlovics József városi kültanácsos a nép örömeinek adott kifejezést, amit a magyarságnak évszázados elnyomói, a Habsburg dinasztia és az osztályuralom képviselői fölött aratott győzelme ébresztett a népmilliók lelkében, — végül Sneff József ismertette a köztársasági eszmét és vázolta a köztársasági magyar kormány dus programját, mely ugy a jogokban, mint a közterhek viselésében igazi egyenlőséget fog eredményezni és a becsületes munkát a megérdemelt gyümölcsökben fogja részesíteni. — A népgyűlést, melynek közönsége számtalanszor óriási ovációval élte a köztársaságot, déli félegykor ért véget, amikor annak résztvevői példás rendben és a legünnepibb hangulatban széledtek el.

— **Munkásotthonok Nagykanizsán — a munkanélkülieknek.** A nagykanizsai katonai állomásparancsnokság a magyar hadügyminiszter megfelelő rendelete alapján közli az alábbiakat: A harctérről hazatérő, illetve felszabaduló munkások addig is, amíg munkaalkalmat kapnak, megélhetésük és egyéni jólétük tekintetében az állam részéről védelemben részesülnek. Munkásotthonok létesítettek e célból, melyek hivatalva vannak a visszatérő munkásságot, de nemcsak ezeket, hanem a megszüntetett üzemekből elbocsátottakat is felvenni és minden tekintetben mindaddig ellátni, míg részükre valahol munkaalkalom klnatkozik. A munkásotthonokba csak azok vehetők fel, akik az illetékes póttesteiknél már jelentkeztek, vagy az üzemekből történt elbocsátásukat igazolják. Minden munkás, aki a munkásotthonba való felvételre jelentkezik, ott mindaddig ingyen ételmeit kap, amíg részére munkaalkalom nem nyujtható. Az ételmezésről a munkásotthon vezetősége gondoskodik. Amíg a kormány a munkanélküli segélyezést szabályozza, a munkásotthonban levő munkások, katonai zsoldilletékekben részesülnek. Addig is, amíg a munkásnak állandó munkaalkalom nyujtható, azokat ideiglenesen is foglalkoztatni kell, e célból a nagykanizsai hatóságok a munkásotthonok legénységét naponta közmunkák céljaira, a helyben szokásos munkabérek ellenében felhasználhatják, amely esetben a katonai zsold elesik ilyen munkásotthonok létesítettek a helybeli állomáson, a 20-as és 48-ik laktanyákban és a Hadikórház-laktanyában, ahol a felvételre jelentkezők elfogadtatnak.

— **Elveszett aranyóra.** Ma reggel folyamán Sikátor, Rákóczi, Kinizsi-utca, Erzsébet-tér, Főut, Széchenyi-tér utvonalon esetleg Magyar és Árpád-utcában elveszett egy férfi aranyóra. Becsületes megtaláló a 20-as népfelkelő irodában (Széchenyi-tér 4. sz.) adja át, hol magas jutalomban részesül.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Használt kardok

a rendőrkapitányságnál megvétetnek.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 18-án, 19-én és 20-án

A vörös kérdőjel

dráma 5 felvonásban

és a kiegészítő képek.

November 21., és 22-én

IZRAEL dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

3371/1918.

Adófizetés Iránti hirdetemény.

Alulirott városi adóhivatal ezenel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az adófőkönnyben előirt és az 1909. évi XI. t. c. 26 §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetemény közhírré tételétől számított

8 napon belül, vagy e hó 23-áig

annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsa, 1918. november hó 16-án.

HORVÁTH, adóügyi számvevő.

URANIA Mozgóképalota, Rözgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 18-án és 19-én

Asta Nielsen felléptével

A bányá

filmattrakció 4 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Az ujonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játéktörv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeremény lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én. Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

Idelárusító

Zrinyi Miklós-utca 42.

Játéktörvek, huzási lajstrom ingyen.

Mélységes fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy szeretett édesapjuk, illetve nagyapjuk és dédapjuk

Felsenburg Manó ur

életének 87. évében f. hó 17-én este 8 órakor rövid szenvedés után elhunyt.

A megboldogult hült tetemei f. hó 19-én délután 3 órakor fog a Batthyány-utca 4. sz. gyászházából a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1918. november hó 18-án.

Felsenburg Henrik, Felsenburg Arthur, Felsenburg Hermina férjezett Ney Józsefné gyermekei.
Dr. Ney Hugó, Ney Béla és neje Krausz Ilonka, Dr. Elek Mór és neje Ney Ilka unokái.
Ney József veje.
Elek Gyurka dédunokája.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Nincsen fegyveres cseh katona Magyarországon.

Ruttká. Az első cseh csapatok november 12-én érkeztek Magyarország területére. A zsolnai karhatalom emberei a tulerőben levő csehek elől páncélvonatjukon gyorsvonati sebességgel vonultak vissza, mire néhány óra múlva a csehek bevonultak Ruttkára, ahol a turócszentmártoni tót vezérek melegen üdvözölték őket. A csehek a ruttkai pályaudvaron felhalmozott élelmiszerkészleteket, köztük az ottani lakosság több heti lisztjárulékát szétszórta. Két nap múlva, csütörtökön Kassa felől visszatért Ruttkára a csehek elől elmenekült páncélvonat 150 csendőrral, akik rajvonalba fejlődve megütköztek az ott tartózkodó 350 csehvel. A csehek egy gyár tetejéről gépfegyverrel lötték a páncélvonatot, mignem egy ágyulövésünk elhallgattatta a gépfegyvert, mire a csehek a gyárat felgyújtva onnét elmenekültek. Az ütközet délelőtt 9 órától 12-ig tartott, s az a csehek teljes vereségével végződött, amire azok fejvesztett futással szeltek az országhatáron túlra. A Turócszentmártonban magukat megfészelt csehek ellen a beszercei 16-os honvédek vonultak fel, összesen 240 ember, akik megszállták Turócszentmártont, lefegyverezték a cseheket, majd a páncélvonaton folytatták útjukat Ruttká felé, miközben elvágták a Turócszentmárton és Ruttká között tartózkodó csehek visszavonulási útját, úgy hogy végül ezeket 1 halott és 3 sebesült árán részint elfogták, részint pedig a hegyek közé szorították. Szombat estére az ország Csacza határállomásig teljesen megtisztult a csehektől.

Franciák szállják meg az északmagyarországi városokat is.

Budapest. Az antant balkáni hadseregének részét nemcsak Budapestet és környékét szállják meg, hanem Pozsony, Kassa, Miskolc és Nagyszombat városokat is. Ezek a napokban már Budapestre érkeznek és abból a 11,000 főnyi antantkatonaságból telnek ki, melynek érkezését már jelezték. A felsorolt magyarországi városok mindegyikébe egy-egy francia ezred megy s ottani megjelenésükre valószínűleg a csehek északmagyarországi fosztogatásai megfognak szünni.

Ha minden rendben megy és a szállítási akadálytalanul lebonyolítható, a francia parancsnokság már holnap megkezdheti a megszálló csapatok Budapestre való szállítását. Evégből a hadügyminisztérium szállítási vezetősége egy franciául beszélő magyar vezérkari tisztet küldött Ujvidékre. A végleges megegyezés szerint 10 napon át napi 6 vonatot indítanak utnak Ujvi-

dékről Budapestre antantkatonasággal, kiknek ellátására Szabadkán, Kiskőrösön és Budapesten élelmezési állomásokat létesítettek. Az első vonattal Budapestre érkezik a francia keleti hadseregparancsnokság 40 tisztje és 800 főnyi legénység, amelyet a Hungaria-uti Andrássy laktnyában fognak elhelyezni. A hadseregparancsnokságon kívül Budapestre érkezik Pathé tábornok 12 tiszttel és 200 főnyi kísérő személyzettel. Pathé a Wenheim palotában fogják elhelyezni. A felsoroltakon kívül jön még egy hadosztályparancsnokság 6 tiszttel és 100 főnyi legénységgel, továbbá egy kombinált hadosztály, mely áll egy francia gyalogezredből, egy gyarmati (szines) ezred két zászlóaljából, egy lovas századból, egy utász-századból és 3 üteg tüzérségből. **A gyarmati katonaságot Budapesttől keletre, délre és nyugatra, a fővárostól 8—10 kilométernyi távolságban helyezik el.** Ezt a hadosztályt még két hadosztály fogja követni, melyek közül az utolsót valószínűleg hajón szállítják Budapestre.

December 12-én kezdődik meg az előzetes béketárgyalás.

Genf. A Journal des Debats című párisi lap közli, hogy az előzetes béketárgyalások december 12-én kezdődnek meg Párisban. Ennek aláírása után a fegyverszüneti szerződésnek több csupán stratégiai jelentőségű pontját enyhíteni fogják. A végleges békekonferencia színhelye még mindig nem tudni, hol lesz.

Belga csapatok Brüsszelben és Antwerpenben

Hága. A belga hadseregparancsnokság szikratávirón közli, hogy belga lovasság és kerékpárcsapatok vonultak be Brüsszelbe és Antwerpenbe. Albert belga király és Erzsébet királyné csak november végén vonulnak be országukba, ha azt a németek már teljesen kiűrtették.

Magyarország hivatalos címe.

Budapest. A kormány Magyarország hivatalos címét ekként állapította meg: „Magyar népköztársaság.” A kormány hivatalos címe pedig ez: „A magyar népköztársaság kormánya.”

Rész az új választótörvény.

Budapest. A nemzetgyűlés határozatának megfelelő új választójogi törvény elkészült. A törvény 28 szakaszból áll és az országgyűlési-, törvényhatósági és községi választások rendszerét teljesen egyesíti. Ezzel együtt ujjaszervezik a törvényhatósági és községi választásokat, minek során a virilizmust törlik.

Belgrádi követünk.

Budapest. A kormány Balogh Ernő szabadkai főispánt Belgrádba meghatalmazott miniszterré és rendkívüli követté nevezte ki.

Egész Zalamegye fizesse a muraközi rendcsinálást.

Ettől külön kell választani a kanizsai nyomor enyhítését.

A minap Nagykanizsa város jó módú polgáraihoz intézett felhívás jelent meg, melyben a Nemzeti Tanács határozata értelmében adakozásra szólítják fel a város tőkéseit, hogy 1., jobban élelmezessük az átvonuló katonaságot; 2., a nemzetőrség felemelt díjazásával biztosíthassuk a muraközi vasutvonalat; 3., segíthessük a lokális nyomorúságon. E célra a Nemzeti Tanács szerint másfél millió koronára volna szükség. Úgy tudjuk, hogy ha önkéntes adakozás folytán az összeg nem gyűlne egybe, a Nemzeti Tanács a terror-kényszerítő eszközéhez nyul.

Egy bizonyos. Másfél millió egybegyűl, ha török, ha szakad Nagykanizsa város vagyonos polgárságának zsebéből. Rendben van; ez a zseb elég mély és eléggé telve van. Nekünk a dolog másik végénél vannak aggályaink.

Az első két pont, mely az átvonuló katonaság élelmezését és a muraközi vasutvonal biztosítását célozza, egyáltalán nem helyi természetű. Ha a kiéhezett katonaságot vagy az összegyűlemlt, fegyelmet vesztett óriási emberfolyamot, mely a frontról özönlik befelé, a vasuti közlekedés nem tudná normálisan levezetni: Kanizsa veszedelme könnyen elképzelhető. De ez a veszedelem nem fog megállni Nagykanizsa város határainál, hanem elárasztja a vármegye egész területét, sőt ha már itt tart, átcsap a szomszédos vármegyékre is! Ez csaknem bizonyos. Ha létérdeke Kanizsa városának a hőmpölygő veszedelemnek gátat vetni, józan érdeke ez az egész vármegyének, sőt szomszédjainknak is. Az a gesztus, mellyel a Nemzeti Tanács belenyúlt a duzzadt és telt zsebbe, imponáló; de ahogyan ki akarja a pénzt adni, — bocsánat a kifejezésért, — egy kissé baleszerű. A szomszédos városok és községek, melyeknek épp úgy okuk van féltetni a bőrüket, mint Nagykanizsának, a markukba nevetnének a mi együgyűségünkön.

Nem szabad elfelejteni, hogy a kiadások, melyek ebben az irányban tételnek, tulajdonképp még mindig háborús kiadások és mint ilyenek lényegben inproduktívek. Az égető szükség határát tehát semmi áron nem szabad túllépni! A másfél millió, melyet ismét beleöhajtunk szórni a zavarosba, — lehet, hogy eredménnyel, de valószínűbb, hogy eredmény nélkül, — valószínűleg el fog tűnni, mint annyi sok millió társa az elmúlt öt esztendő alatt. Csak az a különbség, hogy ezt a más-

fél milliót Kanizsa zsebéből emelték ki. Őh nem a gazdagokat sajnáljuk, hanem a szegényeket. A sok mezítlábba gyermeket, éhező anyát és didergő családot, akik ennyivel kevesebbet fognak kapni. Másfél millió elenyészően kicsi szám egy ország védelmének, de roppant óriási Kanizsa nyomorának enyhítésénél.

Mi nem tartjuk ezért pénzügyileg összeköthetőnek a muraközi védelem akcióját a lokális segélyakcióval. Az első területiális, — az egész veszélyeztetett területre szól, — az utóbbi tisztán helyi érdekű. Kívánatos, hogy Kanizsa részt vegyen mind a kettőben; de még kívánatosabb, hogy mindkettőt, ne egészen egyedül intézze. Gyűjtsenek, adóztassanak a vasutvonal biztosítása céljából, de ne csak Nagykanizsán. Hogy jövőnk mi ahhoz, hogy egy jelentékeny nagy és gazdag területért, melybe véleltenül belé tartozunk, csak a saját hatunkat tartsuk? ... Kizárólag Nagykanizsára terhel róni bárkinek csak kizárólagos kanizsai célokért van joga. A veszélyben velünk osztályos terület nem fog törődni a mi nyomorultjainkkal, ez tisztán a mi ügyünk maradjon; ép így egy egész terület katonai biztosításának finanszírozását baleség volna csupán magunknak eszközölni.

Javasoljuk: vessük ki a másfél milliót, ha szükséges, de az egész veszélyeztetett területre, vagyis Zalavármegyének egész déli részére, mely a Muraközzel határos. Amennyivel többet adunk e célra, mint amennyi a városra esik, az lehet szép és felemelő, de jogtalan és igazságtalan. A mi szegényeinket és nyomorultjainkat rövidítjük meg vele. —nő.

HIREK.

— **A kanizsai telefonközpont és a köztársaság.** Egész Nagykanizsán talán egyetlen intézmény sem ünnepelte olyan igaz bensőséggel Magyarország újjászületésének, a magyar köztársaság proklamálásának nagy napját, mint a telefonközpont. Azok a gondosan manikűrözött, puha kis női kezek, amelyek nap hosszat olyan szorgalmasan kapcsolják a kanizsai postapártot a másfél millióra, a telefonközpontot, vasárnap reggelre virágos paradizsomként varázsoltak a körülötte oly rideg és kietlen hivatalszobájukat. Nem volt az egész telefonközpontban egyetlen hallgató vagy beszélőgagyló, nem volt egyetlen szeg vagy horog a kapcsolószekrényeken, amelyek ne lettek volna dusan fevirágozva. A villanylámpák pedig, melyek ott minden kapcsolószekrény (van vagy öt darab) és minden mászlati időölt függnek, a forradalom vörös színeben izzó selyempapírral voltak feldiszítve. A legnagyobb, a legszebb nemzeti ünnep hangulatával volt telítve vasárnap egész napon át a kanizsai telefonközpont atmoszférája és ez a hangulat áradt szét onnan a telefondíótokon át egész Nagykanizsa városába, melynek telefonelőzetői, meg soha olyan gyorsan és olyan hibátlanul nem kaptak kapcsolást, mint a független magyar köztársaság életének első napján.

— **Uj ügyvéd Nagykanizsán.** A siklósi ügyvédi kar egyik legképzettebb tagja, dr. Fejes János volt tolnamegyei szolgabíró és a háboru kitörésekor megszűnt egyik siklósi lap szerkesztője Nagykanizsára helyezte át ügyvédi

irodáját, s azt a Sugár-ut 7. szám alatti háiban, néhai Döri József irodahelyiségében nyitotta meg. Dr. Fejes János rokonszenves egyéniségével, s minden közügy iránti meleg érdeklődésével Nagykanizsa város társadalmi életének is rövidesen bizonyára egyik legtevékenyebb tényezője lesz.

— **Gyászrovat.** A spanyolbetegség a nagykanizsai iparostársadalom egyik legismertebb, népszerű tagját, Magyar Lajos cipészt is súlyos gyászba döntötte. Felesége, Magyar Lajosné sz. Papp Etelka 5 napi kínos szenvedés után 26 éves korában Nagykanizsán meghalt. Férjén kívül három kis árvája siratja. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett.

— **Mi lesz a háboru folytán tönkrement kanizsai kereskedőkkel?** (Panaszos levél.)

Tekintetes Szerkesztő ur! Kérem, sziveskedjék az alábbi sorokat b. lapjában közzé tenni: Olvasva a helybeli és vidéki napilapokat, csodálkozunk és örvendünk azon hazafias és méltányos e határozásokon, melyeket a Magyar Nemzeti Tanács a legközelebbi időben végrehajtani óhajt és amelyek részben már folyamatban is vannak. A frontról visszatért földműves katonák ingyen vagy nagyon olcsó árban lovat és rövidesen földet kapnak. A Zalai Hírlap f. hó 13-iki száma szerint épp most írják össze a segélyre szoruló iparosokat. Még számtalan ilyen hazafias dologgal foglalkozik a Magyar Nemzeti Tanács, amit igazán megérdemelnek azok, akikre ez vonatkozik. Azonban, ugytáztik, csak egy osztályról felejtkeztek el és ez a kereskedők csoportja. Nagyon sokan vagyunk Nagykanizsán is volt önálló kereskedők, akiknek üzlete a háboru kezdete óta be van zárva és ezen oknál fogva nem tudtuk a háborus konjunkturát kihasználni. Tehát bátorokodunk az illetékes faktorokat megkérdezni, vajjon a háboruban tönkrement kereskedők felszegélyezésére történt e már intézkedés, ha igen, mikor és mi módon lesz ez az érdekelteknek tudomására adva? Tekintetes Szerkesztő urnak tisztelője Egy volt kereskedő.

— **Osztrák izgató röpiratok Sopronban.** Sopronból közlik velünk: Tegnap délután a soproni délviasuti állomáson egy jól megtermett ur érkezett meg a bécsi vonaton nagy csomaggal a hóna alatt. A csomagban nagy tömeg német nyelvű röpirat volt, amelyek Sopronvármegye német nyelvű lakosságát arra szólítják föl, hogy szakadjon el Magyarországtól és csatlakozzon a német-osztrák köztársasághoz. A jól megtermett előkelő idegen ezt az izgató röpiratot nagy tömegben, rengeteg nép között, bantatlanul és büntetlenül osztogatta a magyar Sopron délviasut állomásán. Nem akadt senki, aki tartóztatta és rendőrképre adta volna ezt a betolakodott, szemérmellen izgatót, hogy esendőrszörnyök között vitték volna a határig, a megimádott Német—Ausztriába.

— **Felhívás a kincstári tárgyak jogosulatlan birlalóhoz.** Ismételve közzéteit felhívások és rendeletek dacára állandóan jelentik, hogy a katonák fegyverrel, teljes felszereléssel érkeznek haza, melyek beszoigáltatását megtagadják, azokat potom áron elvesztegetik, továbbá, hogy polgári lakosság katonai rakományokat fosztogat és kincstári javakat eltulajdo-

nit. Miután jelenleg az összes hadianyag népvagyón, házája ellen vét, aki kincstári javak beszoigáltatását megtagadja és azokat eltulajdonítja. Elrendeltem ennél fogva, hogy hazatérő oly legénységtől, kik a náluk levő kincstári javak beszoigáltatását megtagadják, egy-egy darab sapka, zubbony, köpeny, nadrág, egy pár lábbeli és fehérneműjük kivételével összes kincstári cikkeik elvételének, továbbá, hogy a lakosság újból felhivassék, hogy bármilyen módon, vagy bármilyen okból hozzájuk jutott kincstári javakat legkésőbb november 25-ig a nagykanizsai katonai parancsnokságnál, vagy intézeteknél és ahol ilyenek nincsenek a községi (városi) hatóságnál beszoigáltassák. Kivételt képeznek ezek alól a nemzetőrök, kik vagy rendbeli ruhát felszerelést, fegyverzetüket és löszertüket addig mig ezen szolgálatban maradnak megtarthatják. A fenti határidőre beszoigáltatott kincstári javakra nézve nem kutatandó, hogy miképp kerültek a beszoigáltatóhoz. Ennek elteltével azonban házkutatást és azok ellen, akiknél oly kincstári javak találhatnának, amelyek jogtalanul jutottak birtokukba, a törvény teljes szigorának alkalmazását fogom elrendelni. Községi (városi) hatóságok által átveit tárgyak nov. 25. után a legközelebb levő katonai parancsnoksághoz (intézetekhez) szállitassék, ahol leltári nyilvántartásba veendők, végül, minden katonai és polgári hatóságnak kötelességévé teszem, hogy a náluk elhelyezett kincstári tárgyak megőrzéséről biztos módon gondoskodjanak. Állomásparancsnokság Nagykanizsán.

— **A balatoni villamosműveknek elfogyott a szene.** A balatoni villamosművek, amelyeknek Aszófő közsegben van a nagy szabású áramfejlesztő telepe, a szénhiány miatt kénytelen volt üzemet beszüntetni. A villamosművek vezetősége emiatt sürgős kérelmet intézett az állispánhoz, akit megkértek, hogy a telep számára szerezze meg a szükséges szénmennyiséget.

— **Az Önkéntes Polgárőrség céljaira** újabban a következő adományok folytak be: Király Sörfőzde R.-T., Delzalai Takarékpénztár R.-T. 1500—1500 K, idb. Blumenschein Jakab, Herceg Dr. Batthyány Strattmann 500—500 K, Unger Ullmann Elek, Práger Ferenc 300—300 K, Köhler Gyula 250 K, Bun Samu, Forbáth Arthur, Kaster Miksa, Melcer Jakab 100—100

— **Adományok.** A Nemzeti Tanács által fedezendő költségekhez adományaikkal hozzájárultak: Dr. Szabó Zsigmond gyűjtése folytán Elek Ernő és Géza 250 K, Schwarz és Tauber 2000 K, Práger Ferenc 2000 K, Nagykanizsai Takarékpénztár 1500 K, Bankgye-sület 1500 K, Bettlheim W. Samu Fiai 1500 K, Weiser János 1000 K, Strém és Klein 1000 K, Kéry Jenő 1000 K, Steiner Zsigmond 600 K, Weissfeld és Fischer 500 K, Gross Ferenc bérlő 500 K, Melcer Jakab 400 K, Unger Ullmann Elek 300 K, Dr. Fábrián Zsigmond 200 K, Kiss Ernő 200 K, Wollák Mór 100 K, Rotschild Samu 100 K, Remete Géza 100 K, Schwarz Dezső 100 K, személyesen pedig adományoztak: Herceg Batthyány Strattmann László dr. 1500 K, Ungár Henrik másodizben 1000 K, Kefegyár 1000 K, Köhler Gyula 1000 K, Szalai János kalapos 800 K, Weiss Dezső (Somogy-szentmiklós) 500 K, Strém

BARTA MIKSA

elsőrangú divatruháza
Első Magyar Ált. Biztosító Társ. palota

Értesíti t. vevőit, hogy üzletében vásárolt szövetek, selymek stb.-ből 24 órán belül mérték szerint készített blusokat, aljakat, gyermek-kabátokat stb.

Károly 500 K, Pongrácz Sándor 400 korona. Ujabban adományoztak: Délzalai takarékpénztár és Zalamegyei gazdasági takarékpénztár 2500—2500 K, Fischer és Bäder 1000 K, dr. Sartory Zsigmond 300 K, Deutsch József, Kreisler Albert, Deutsch Vilmos, Mayer Károly, Eichner Sándor, Steiner Fülöp 200—200 K, Rubint Károly főmérnök, Weiss Soma 150—150 K, Kohn Fülöp, Guth Arnold, Milhoffer Ödön, Gáspár Béla, Csizmadia Vilma, Stern József, Weiss Alajos, Mechner Ede (Mura-király), Geisl Viktor, Stössel Ignác 100—100 K, Farkas József, Schilhán János lütházi főnök, Bartha Pál főmérnök 50—50 koronát.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrségnek** ma a III. csoportja tart szolgálatot. (A „Zala” ma délelőtti száma tévesen közölte, hogy a II. csoport tart ma szolgálatot. Az őrség parancsnoksága.)

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők és volt honvéd beszerzési intézményhez tartozók felhívattak, hogy egész évi burgonyakészletüket a legrövidebb idő alatt a városi közellátási üzemenél vásárolják meg. A vásárláshoz szükséges utalványok a hatósági igazolványok alapján az élelmezési hivatalban adatnak ki. Nyomatékosan figyelmeztetjük a közönséget, hogy egész évi burgonyaszükségletét minden család okvetlen szerezzék meg, mert később nem lesz módjában a hatóságnak a fagy és közlekedési eszközök miatt burgonyát kiszolgáltatni. — *Liszt.* Hatósági ellátásban levők és volt honvédségi beszerzési csoportokhoz tartozók részére a hatósági üzletekben, az utóbbiak Sipos Imre üzletében november végeig, vagyis két hétre liszt kiszolgáltatni fog és pedig 1 kiló 80 dekából 30 deka liszt, 90 deka főző és 60 deka kenyérliszt. — *Káposzta,* a városi élelmiszer üzletben bármily mennyiségben kapható. — *Tengeri vásárlási igazolvánnyal,* vagy árpavásárlási engedéllyel rendelkezők felhívattak újból, hogy sertés vagy libák hizlalására kitűnt szemes takarmányt (tengeriben) azonnal Franz Lajos és Fia részvénytársaságnál vegyék igénybe. — *Takarmányburgonya* állatok részére korlátozott mennyiségben a közellátási üzemenél (postával szemben) kapható. — *Margarin* zsirjegyre. — *Burgonya* kicsinyben burgonyajegyre a hatósági ellátásban levők és a volt honvédségi beszerzési intézmény tagjai részére a városi élelmiszer üzletben kiszolgáltatnak.

— **A Köztisztviselők nagykanizsai Beszerzési Csoportjának közleményei.** Felhívjuk azon tagjainkat, kik tengeri vásárlási igazolványukat a csoportnak szolgáltatták be, a tengeri utalványokat a törvényszék emeletén. Anhoffer Anna kisasszonynál váltsák ki és a tengerit nov. 20., 21., vagy 23. napjain d. u 2 és 5 között vitessék el, mert ezen időben túl tengerit már nem mérünk. A november havi cukor illetményét is minden tag a f. évi november 23-ik napjáig vigye el, mert ezen időn túl november havi cukorjegyre cukrot nem adunk. Azon tagok pedig, kik lisztutalványukat még nem váltották ki és a lisztet el nem vihették, f. évi nov. hó 25-ik napjáig vigyék el lisztjüket, mert különben 1919. évi január hó 15-ig lisztet nem kaphatnak. — *Az elnökség.*

— **Munkásotthonok Nagykanizsán — a munkanélkülieknek.** A nagykanizsai katonai állomásparancsnokság a magyar hadügyminiszter megfelelő rendelete alapján közli az alábbiakat: A harctérről hazatérő, illetve felszabaduló munkaerők addig is, amíg munkaalkalmat kapnak, megelhetésük és egyéni jólétük tekintetében az állam részéről védelemben ré-

szesülnek. Munkásotthonok létesítettek e célból, melyek hivatala vannak a visszatérő munkásságot, de nemcsak ezeket, hanem a megszüntetett üzemekből elbocsátottakat is felvenni és minden tekintetben mindaddig ellátni, míg részükre valahol munkaalkalom kintkozik. A munkásotthonokba csak azok vehetők fel, akik az illetékes póttesteiknél már jelentkeztek, vagy az üzemekből történt elbocsátásukat igazolják. Minden munkás, aki a munkásotthonba való felvételre jelentkezik, ott mindaddig ingyen ételmezt kap, amíg részére munkaalkalom nem nyújtható. Az ételmezésről a munkásotthon vezetője gondoskodik. Amíg a kormány a munkanélküli segélyezést szabályozza, a munkásotthonban levő munkások, *katonai zsoldilletekben* részesülnek. Addig is, amíg a munkásnak állandó munkaalkalom nyújtható, azokat ideiglenesen is foglalkoztatni kell, e célból a nagykanizsai hatóságok a munkásotthonok legénységét naponta közmunkák céljaira, a helyben szokásos munkabérek ellenében felhasználhatják, amely esetben a katonai zsold elesik. Ilyen munkásotthonok létesítettek a helybeli állomáson, a 20-as és 48 ik laktanyákban és a Hadikórház-laktanyában, ahol a felvételre jelentkezések elfogadtnak.

— **Elveszett aranyóra.** Ma reggel folyamán Sikátor, Rákóczi, Kinizsi-utca, Erzsébet-tér, Főut. Széchenyi-tér utvonalon esetleg Magyar és Arpád-utcában elveszett egy férfi aranyóra. Becsületes megtaláló a 20-as népfelkelő irodában (Széchenyi-tér 4. sz.) adja át, hol magas jutalomban részesül.

— **Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.**

Felelős szerkesztő: GÖRTLER ISTVÁN.

Nyílttér.

Dr. Fejes János
Ügyvédi Irodáját
Nagykanizsán, Sugár-ut
7. szám alatt megnyitotta.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsrاملámpákat.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek és jóakaróinknak, kik felejthetetlen munk elhunytá alkalmából a mérhetetlen veszteség fölötti fájdalomunkat részvétük nyilvánításával enyhíteni igyekeztek, hálás szívvel mondunk köszönetet.

Vas Szabó Károly
és családja.

Használt kardok

a rendőrkapitányságnál megvételnek.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 18-án és 19-én

Asta Nielsen felléptével

A bányá

filmattrakció 4 felvonásban

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeremény lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én.
Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K 60 f.,
negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrínyi Miklós-utca 42.

Játékterv, huzási lajstrom ingyen.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 18-án, 19-én és 20-án

A vörös kérdőjel

dráma 5 felvonásban

és a kiegészítő képek.

November 21., és 22-én

IZRAEL dráma 4 fel-
vonásban.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

A nagykanizsai kir. törvényszék.

P. II. 1565/917/2. szám.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Vugrinecz Istvánné Dertics Katalin zalaujvári lakos részéről az 1911. I. t. c. 733. §-ának 4. és 5. pontja alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Vugrinecz István zalaujvári lakos holtnaknyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul Freyler Adolf nagykanizsai lakost rendelte ki.

Felhívja a kir. törvényszék az eltűnt és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetménynek a „Budapesti Közlöny”-ben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év letelte után bírósággal holtnak fogja nyilvánítani.

Nagykanizsa, 1918. február 13. napján

P. H.

Székács, s. k.
törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelétl:

Bedenek Ferenc s. k.
segédhiv. tisztv.

M e g h i v ó .

A KIRÁLY-SÖRFŐZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

t. részvényesei tisztelettel meghívotnak az 1918. évi november hó 30-án délelőtt 11 órakor a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségében megtartandó

XXVI. évi rendes közgyűlésre

N A P I R E N D :

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovaforvitása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Igazgatósági választások az alapszabályok 20. §-a értelmében.
4. A felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1918. november 16.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókintézetének pénztáránál tértvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentései nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényeseknek betekinthes végett rendelkezésére állanak.

VAGYON

Mérleg-számla

TEHER

	K	f	K	f		K	f	K	f
Sörgyári telepek és berendezések			1888778	66	Részvénytőke			4000000	—
Ingatlanok			272000	—	Tartalékalapok :				
Pénztári készletek			54694	09	*Rendes tartalékalap	1450000	—		
Értékpapir tárca			2917083	18	Értékcsökkenési alap 1150000	1300000	—		
Áruk és anyagok			704000	—	Folyó évi gyarapodás 150000	200000	—		
Adósok			2644737	61	Adótartalék	50000	—	3000000	—
					Ingatlan tartalék	2502	—		
					Fel nem vett osztalék	63931	30		
					M. kir. Adóhivatal (söradóért)	686080	66	752513	96
					Hitelezők	32327	64		
					Nyereség : áthozat mult évről	696451	94	728779	58
					1917—1918 évi nyereség ...				
			8481293	54				8481293	54

* az igazgatósági indítvány elfogadása által a rendes tartalékalap 1500000 koronára fog emelkedni.

Nagykanizsa, 1918. szeptember 30.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán 1 óra 3 50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Telefon Kiadóhivatal 41.

Az olaszok nem hajlandók Fiuméből kimenni.

Laibach. Fiuméből táviratozzák: Az olaszok nem engedelmessékednek az antant azon parancsának, hogy Fiumét ki kell üríteniök, sőt kiterjesztették a megszállást Fiume kerületére is és északi irányban Károlyváros felé terjeszkednek, déli irányban pedig Knin felé menetelnek. Miután kizártnak tekinthető, hogy az antant nyugodtan eltűrje az olaszok eljárását, Fiumében és környékén most már nemcsak a délszláv, hanem a nemzetközi helyzet is aggasztó.

Laibach a szerbektől vár oltalmat az olaszok ellen.

Laibach. A laibachi község tanács tegnapi ülésén a polgármester beszédében rámutatott arra, hogy csak a szerbek tudják megmenteni a szlovén területeket leggonoszabb ősi ellenségtől, az olaszoktól. Ezért az egész krajnai nép azon kívánságának ad kifejezést, hogy Szerbiával a legszorosabb kapcsolatot kell teremteni és hogy az Adriától az Aegei Tengerig terjedő egyetlen erős és hatalmas állam védje meg népeinek közös érdekeit.

A székelyföld megszállása.

Marosvásárhely. A Székely Nemzeti Tanács Erdély helyzetéről az alábbi ismertetést közli: A székely nép nyugodtan várja az eseményeket, Tudjuk, hogy az antanttal létrejött fegyverszüneti szerződés értelmében Erdélynek magyarok által lakott déli részét antantcsapatok fogják megszállni. Hiteles információink szerint Franchet D'Esperay balkáni főparancsnok megbízásából francia vezetés alatt álló román csapatok fogják Erdélyt megszállni, amely célra Moldvában 70,000 főnyi román katonaság van felfegyverezve, mely francia csapatokkal egyesülve várja a további parancsot.

Magyar—szerb tárgyalások a délvideki vasutforgalomról.

Szeged. A Máv. itteni üzletvezetőségénél ma délelőtt tanácskozások kezdődtek a magyar hadügyminiszterium és a délmagyarországi szerb csapatok parancsnokának megbízottai között. A tárgyalások pancsovai állomás vasutparancsnokság kezdeményezésére indultak meg, mely evégből táviratot intézett a hadügyminiszterhez, aki már előzőleg tiltakozott a fegyverszüneti szerződésnek azáltal való súlyos megsértése ellen, hogy a szerbek magukhoz ragadták a megszállt területek egész vasutját, az árukat lefoglalták és általában lehetetlenné teszik ott a vasutforgalom

rendes lebonyolítását. A tárgyalásról annyira nyilvánosságra került, hogy a szerb parancsnok, saját kijelentése szerint, még akkor adta ki a vasutak lefoglalására vonatkozó parancsot, amikor még nem volt arról tudomása, hogy a fegyverszüneti szerződést aláírták.

Az erdélyi románok elszakadási törekvései.

Marosvásárhely. A legbeavatottabb forrás közli: A magyarországi román nemzet csak a teljesen demokratikus Romániával hajlandó együtt munkálkodni. Amíg Romániában a bojáruralom tart, addig megelégsznek románjaink a Magyarországtól nyerendő önkormányzattal. Egyben azonban a magyarországi románok nagyarányú akciót kezdtek a romániai bojáruralom megszüntetésére, amennyiben Magyarországról 6000 agitátort küldtek át Romániába, hogy ezek ott ez irányban előkészítsék a talajt.

Népoktatási reform a nemzetiségi iskolákban.

Budapest. Nagyfontosságú reformot rendelt el a kultuszminiszter az állami elemi iskolákban. A reform folytán a magyarországi nemzetiségek a népoktatás terén teljes egyenjogúsításban részesülnek. A rendelet szerint ahol valamely nemzetiség van többségben, ott ennek nyelve lesz ezentúl az oktatási nyelv, mely mellett a magyar, vagy más, az illető vidéken használatos nyelveket, csak mint kiegészítő nyelvet fogják alkalmazni.

A román nemzetgyűlés előkészületei

Arad. A Román Nemzeti Tanács által a világ népeihez intézett proklamációt a prágai szikratáviró állomáson továbbították. Különbben már megkezdődtek a román nemzetgyűlés előkészületei, melyet december elsején Gyulafehérváron tartanak. Ezen az összes román nemzetiségi püspökök és esperesek is részt vesznek. A magyarországi románok a béketárgyalásokra külön követeket fognak küldeni. Ezek között lesz elsősorban Maniu Gyula, aki Aradról már elutazott Bécsbe, ahonnan továbbutazik Párisba.

A franciák Metzben.

Genf. Párisból jelentik: Petain francia tábornok, Verdun parancsnoka csapatai élén bevonult Elzászlotharingia határvárosába, Metzbe.

Keresek négy szobából álló urlakást

Zalaegerszegezen lehetőleg a Kossuth Lajos-utcában. Lakásszerzőnek 500 K jutalmat adok. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít „LAKÁS 500” alatt.

HIREK

— **A veszprémi püspök adománya papjainak.** Veszprémből jelentik: Megyéspüspökünk, dr. Rott Nándor egyházmegyéje szegény papjainak segítésére a jövő évre százezer koronát ajánlott fel.

— **Gyászrovat.** Alig néhány napja annak, hogy Szabó István 20-as honvéd főhadnagy, Szabó Károly kötelesmester fia hastífuszban meghalt. A boldogtalan apa, aki tegnapelőtt köszönte meg e hasábokon a fia halálakor megnyilatkozott részvétet, ma már maga is halva fekszik. Szabó Károly fiától megkapta a ragályos betegséget és néhány napi kínos szenvedés után tegnap reggel elhunyt. 63 évet élt. A tragikus sorstól sújtott Szabó család iránt városszerte a legmélyebb részvét tapasztalható. A megboldogultat ma délután helyezték el örök nyugalomra.

— **Jönnek a 20-as honvédek.** A nagykanizsai 20. honvédegyleg rendeznek az olasz fronton volt csapatai, amelyek ezelőtt két héttel a Villach mellett Tarvisból adtak magukról élejtelt, tegnap a vas megyei határszélen lévő Szentgotthárdra érkeztek s ott vasutra ülve elindultak Nagykanizsa felé, ahová ma este fognak megérkezni. Mindössze 310 főnyi legénységre és 36 tisztre olvadt le az ezred létszáma, amióta Piavétől gyalogszerrel elindultak, de bizonyos, hogy mire vonatjuk Zalamegyén végigszalad, a fele sem marad meg Kanizsáig. Csorba István százados a parancsnok a hazatérő huszasoknak, kiknek vonata ma délután indult el Szombathelyről, de az Zalaszentivánon is több órán át fog állani mert ott 80 lovat kell leadniok. A hazaérkező 20-as tiszteknek tegnap Nagykanizsán butorozott szobákat rekviráltak.

— **Az újraéledő Nagykanizsai Tornaegylet.** A Nagykanizsai Tornaegylet elnöksége felkéri az egyleti tagokat és sportbarátokat, hogy pénteken, f. hó 22-én este 7 órakor a tornateremben megjenni, sziveskedjenek, hogy 4 év óta szünetelő működésüket újból megkezdhessék.

— **Uj egyesület Nagykanizsán.** A nagykanizsai magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak is átérzván a történelmi idők jelentőségét, ugyancsak részt akarnak venni az alkotó munkában, hogy jogosan élvezhessék annak gyümölcsét. A Nagykanizsán eddig fennálló két külön egyesület, melyek kizárólag klub jellegűek voltak, feloszlának és a Nagykanizsai Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete cím alatt egybe tömörül, hogy így a legsajátabb érdekeiknek egymással karöltve érvényt szerezhessenek. Az Erzsébet-téri Munkásotthon nagy termében tartott népes közgyűlés keretében megalakult egyesület titkos szavazással a következő vezetőséget, illetve tisztségekért választotta meg: Elnök lett egyhangú választással Lukács Ernő, a Fonciére biztosító intézet titkárja, a magántisztviselő érdekek régi kipurált harcosa; alelnökök Dicső Aladár és Stern Ignác, titkár Perls Jenő, háznagy Tóth József, jegyző Mayerhöfer Franciska,

pénztárnok Harmat Sándor, ellenőrök Flesch József és Kohn Ernő, könyvtárnok lett Radványi Margit. Azonkívül a közgyűlés a tagok közül hat választmányi és három pótválasztmányi tagot választott.

— **Még hét hadosztály lóállománya jön Nagykanizsára.** Az a lóinvázió, mely a napokban pompás kondícióban lévő katonalovakkal árasztott el Nagykanizsán minden zugot, még korántsem ért véget. Sőt az igazi még csak ezentúl jön. Illetékes helyről származó információk szerint még hét hadosztály tréneje, illetőleg lóállománya fog rövid időn belül Nagykanizsán átvonulni. Az a hatezer ló, mely vasárnap és hétfőn érkezett, két hadosztálynak, a 64. és 70. iknek lóállománya volt. Ezt számítás alapjául véve, még három és félszer ennyi ló van uton Nagykanizsa felé, ahova tehát rövidesen még legalább 20,000 katonaló fog megérkezni. Mint tegnap közöltük, Nagykanizsán több százezer ló részére szükséges élelem van főlhalmozva. A huszezer ló tehát nem fog szükségét szenvedni Nagykanizsán, csak az arra illetékesek kellő emberi munkaerőről tudjanak addigra gondoskodni, aminek hiánya azt a zavart is okozta, ami a minap érkezett lovakkal Nagykanizsán történt.

— **Sümege előjárósága lemondott.** Sümegeiről írják: A sümegei katonatanács Sümege község előjáróságát átiratban felkérte, hogy megbízatásukról mondjanak le. Sümege előjárósága a két jegyző kivételével lemondott mandátumáról, s ezt Paál Viktor tb. főszolgabírónak szabályszerűen bejelentette. Arról, hogy a köztársasági államrend egyik sümegei szervének az oltani katonatanácsnak miért volt utjában az előjáróság, nincs információk, szintugy arról sem, hogy mikor akarják Sümegeen az új előjáróság választását eszközölni.

— **A sopronmegyei osztrák agitáció.** Német-osztrák szomszédaink tudvalevőleg szintén óhajtanának maguknak egy darab koncot Magyarország testéből, melynek négy dunántúli vármegyéjére, Pozsony, Sopron, Moson és Vasvármegyére vetették ki hálójukat. Ők egyelőre még nem jöttek hadsereggel óhajtott zsákmányukért, de az agitációnak olyan arányu hadjáratát szervezték meg, mely fölér egy kisebb fegyveres expedícióval. Az egész dunántúli osztrák-német agitáció főfészke a sopronmegyei Nagymarton (a Délivasút mellett). A Nagymartonból szerteszágázó aknamunkáról ezeket közli velünk egy soproni tudósítás: Nagymartonban, a nagymartoni és pulyai járás községeiben nap nap után előtűnnek a bécsi National-Verband fizetett emberei, akik előszóval és röpiratok osztogatásával agitálnak Német-Ausztria mellett. Munkájuk a legtöbb helyen sok nehézségbe és szívós ellentállásba ütközik, mert a nyugati határszél németajku lakossága igaz érzéssel ragaszkodik Magyarországhoz, vannak azonban olyanok is, akik kötélnak állanak és az Ausztriába való beolvadástól várják boldogulásukat. Tény, hogy az osztrák ügynökök a legnagyobb rendszerrel és szívóssággal „dolgoznak”, azért tudnak némely helyen eredményt elérni. Ennek az osztrák agitációnak legveszedelmesebb eredménye eddig a nagymartoni zendülés, amely tulajdonképpen már hetek óta lappangott és a múlt pénteken néhány waggon bor hatása alatt tetté fejlődött. Nagymartonban már a

forradalom második hetében népgyűlést rendeztek az osztrák ügynökök, ahol néhány nagymartoni polgárral szövetkezve, kihirdették Nyugat-Magyarországnak elszakadását és a Németosztrák köztársasághoz való csatlakozását. A lázítás több sopronmegyei faluban annyira fajult, hogy annak hatása alatt sok helyről elkergették a tisztviselőket, sőt a falusi iskolákban a gyermekek földhöz vagdalták könyveiket azzal a fogadkozással, hogy többé nem tanulnak magyar nyelven. Feljegyzést érdemel az is, hogy a nagymartoni nemzetőrök több ízben sortűzet adtak a Nagykanizsáról Bécs felé haladó személyvonatra és csak katonai segítség vetelt véget ennek az épületes állapotnak.

— **Fuvarosok kerestetnek.** A Magyar-utca végén levő fatelepről a város 1700 öl tüzfát fuvaroztat szét. Vállalkozók jelentkezzenek a Közellátási Üzennél (a postával szemben).

— **A menekült jegyzők elhelyezése.** A miniszterelnök felhatalmazta valamennyi főispánt, hogy ott, ahol valamelyik körjegyző működése a kör székhelyén ezidőszereint a fenforgó viszonyok folytán akadályokba ütközik, a jegyzőség székhelyét ideiglenesen a kör egy másik községébe helyeztessék át. Abban az esetben, ha a jegyző jelenlegi működési helyét személyes biztonságának veszélyeztetése miatt elhagyni kénytelen, szerzett jogainak teljes épségben tartásával az illető vármegye területén levő más községbe kell kiküldeni ideiglenesen, helyettesítés céljából. Az ilyen jegyző a rendes állással járó összes illetményein kívül lakást és 20 korona napidíjat kap.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség II. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **Polgárok felett nem ítélik többé katonai bíróság.** A miniszterelnök elrendelte, hogy a polgári büntetőbíráskodás alá tartozó egyének felett gyakorolt honvéd büntetőbíráskodást megszüntessék. Ehhez képest hatályon kívül helyezték mindezen egyéneknek a katonai bíráskodás alá tartozásáról 1914-ben kiadott rendeletet, valamint a háború eszlére szóló kivételes intézkedések tárgyában kiadott rendeleteket, melyek idevonatkozó tartalmaik. A jogerősen el nem ítélt, letartóztatásban levő polgári egyéneket, irattaikkal együtt, átadják az ügyészségeknek.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hadifogoly tartók felhivatnak, hogy a hadifoglyok eltávozását késedelem nélkül jelentsek az Élelmezési Hivatalnál, mert ennek elmulasztása kihágást képez és mint ilyen esik hatósági elbírálás alá. — *Haláleset* folytán történt apadás hasonlóképp azonnal jelentendő.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Nyilttér.

Dr. Fejes János

Ügyvédi Irodáját

Nagykanizsán, Sugár-ut
7. szám alatt megnyitotta.

KARDOS VILMOS mészárszékében a marhahus kilója 14-16 korona árban kapható.

Egy jó házból való fiu tanoncnak teljes elátással felvétetik PIR CZER ALBERT kárpitósnál Kőlcsei-u.

Tudomására adom a mélyen tisztelt hús-vásárló közönségnek, hogy a legolcsóbb hús Nagykanizsán nálam kapható, még pedig kilója 14-16 koronáért. Ugyazintén elsőrendű borjubus is mindenkor kapható, délelőtt a piaci sátorban, délután Kinizsi utca 7. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel
SINGER IZIDOR
mészáros.

Két karosszék
kerestelik megvételre. — Cím a kiadóban.

Két darab fejős keoske
jutányos áron eladó Szemere-utca 4/b.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 20-án és 21-én
szenzációs magyar attrakció

BAJOR GIZI

a Nemzeti színház művésznője fellépésével

A 100,000 koronás ruha

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy mészárszékemben a huskimérést kicsinyben is megkezdtem. Elsőrendű marhahus **kg.-ként 14-16 koronáért** kapható

SOMOGYI ZSIGMOND

Litke palota.

Katonai élelmezési fiókraktár Nagykanizsán

5502/1918.

Szarvasmarha-árverés.

Folyó hó 23-án szombaton d. e. 9 órakor a nagykanizsai herceg Batthyány-féle majorban árverésre kerül kb. 70 db szarvasmarha. (Ókrök, hasas tehének, növendék állatok.)

Árverés előtt venni szándékozók az állatokat a helyszínén megtekinthetik.

Az eladás a helyszínén mérlegelés szerint darabonként, esetleg csoportonként történik. Egység az élősúly kilogrammja.

Vételár készpénzben fizetendő. Vevők alulírt parancsnokságtól a marhajárlatok kiállítására céljára megtörtént vételről igazolványt kapnak.

Alulírt parancsnokság az árverést indokolás nélkül felüggesztheti, beállíthatja, egyes venni szándékozók az árverésen való részvételből kizárhat.

Nagykanizsa, 1918. november 20.

Katonai élelmezési fiókraktár.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 21-én, 22-én és 23-án

A vörös kérdőjel

dráma 5 felvonásban

Csak egy nap! November 24-én

Üzlet a házasságban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

BARTA MIKSA

elsőrangú divatáruház
Első Magyar Ált. Biztosító Társ. palota

Értesíti t. vevőit, hogy üzletében vásárolt szövetek, selymek stb.-ből 24 órán belül mérték szerint készített blusokat, aljakat, gyermek-kabátokat stb.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A szorongatott Magyarország.

Budapest. A hadügyminisztérium sajtóosztálya ma délelőtt a minden oldalról ellenségtől szorongatott Magyarország helyzetéről az alábbi jelentést adta ki:

A csehek most a Lamacs—Malacka—Vágújhely—Trencsén—Nagybicske vonalon állnak. Hiteles értesülésük szerint tegnap Malackára újabb cseh csapatok érkeztek. Ugy látszik, hogy a megerősödött csehek tovább szándékoznak előrenyomulni. A Pöstyén ellen előnyomuló csehek eddig Bán községig jutottak. A Zsolnáról kivert csehek Nagybicskéig vonultak vissza, ahonnan azonban ismét Zsolna felé igyekeznek előretörni. — A románok csak járőrökkel és 30—50 főnyi osztagokkal lépték át eddig Magyarország határát, de a járőrök azt mondták, hogy nemsokára egész román ezredek is jönni fognak, — s szerbek újból megszegették a fegyverszüneti megállapodásokat, amennyiben Nagybicskeréken és Szőregen (Szeged mellett) a fiatal korosztályokat besorozták a szerb hadseregbe.

A szerbek a magyar kormány ellen.

Ujvidék. Az itteni szerb szocialista lap nagy kárörömmel reprodukálja a budapesti lapoknak afölött való tiltakozását, hogy a kormánybiztossá kinevezett volt ujvidéki rendőrfőkapitányt a szerbek egyáltalán nem respektálják. Majd így folytatja az ujvidéki szerb lap: Nekünk a magyar kormány semmiféle megbízottja nem kell, egyáltalán nem ismerjük el a magyar kormány kompetencióját, egyáltalán nem ismerjük el Baranyát, Bácskát és a Bánátot Magyarország alkatrészének és itt a magyar kormánynak semmi intézkedési joga nincsen.

Fiumét franciák szállják meg.

Laibach. Az antant balkáni hadseregének francia főparancsnoksága a fiumei olasz csapatok parancsnokságához utasítást küldött, melynek értelmében az olaszok tartoznak a legsürgősebben az utolsó szál emberig elhagyni Fiumét, amelyet ugyanezen parancs szerint egy francia hadosztály és egy szerb zászlóalj fog megszállni.

Habsburg Károly uszította Magyarországra a horvátokat és cseheket.

Budapest. Tegnap este minisztertanács volt, melyen saját követünk, Balla Aladár beszámolt a horvátországi eseményekről. Balla közlései szerint gróf Pullner Frigyes és Popovics Dusan horvát politikusok a múlt hónapban, még Horvátország önállóságának proklamálása előtt megjelentek Habsburg Károlynál, aki azt

mondta nekik, hogy a horvátok vegyenek el Magyarországtól annyit, amennyit akarnak, csak maradjanak meg a Habsburgok jogára alatt. Hasonlóképp nyilatkozott a volt király Mihalovics volt horvát bán előtt is. A magyar kormánynak bizonyítékai vannak arra vonatkozólag, hogy Habsburg Károly a cseheket is biztatta, hogy Magyarországból elégítsék ki igényeiket.

A csehek Marienbad ellen.

Prága. Tegnap délután egy cseh csapat megkísérelte Marienbad megszállását. Egy alezredes vezetése alatt megszállták a vasuti állomást és a városházát. Itt több ezer főnyi tömeg nagyon fenyegető magatartást kezdett tanúsítani, mire az alezredes Prágához fordult utasításért. Innét azt a parancsot kapta, hogy hagyják el Marienbadot. A csehek folytatják akciójukat és tegnap 5 német-cseh vidéki helységet megszálltak.

Az antant válaszolt Andrásynak

Budapest. Mint most, a közös külügyminisztérium likvidálásakor kiderült, az antant nem hagyta teljesen válasz nélkül gróf Adrássy Gyulának osztrák-magyar különbékét felajánló jegyzékét. Francia kormánykörökből ugyanis kérdést intéztek Andrásyhoz, hogy mily területi és gazdasági áldozatot hozna a monarchia, ha az antant vele béketárgyalást kezdene. A francia jegyzék a legbarátságosabb hangú volt, de válasz nélkül maradt, mert időközben a monarchia felbomlott és Andrásy külügyministersége megszűnt.

Rész az új választótörvény

Budapest. A tegnap tartott minisztertanács letárgyalta és elfogadta a nemzetgyűlési választójogról szóló törvényjavaslatot, amely magában foglalja, illetőleg egyesíti a törvényhatósági és községi választói jogosultságot is. A törvényjavaslat 8 szakaszból áll és megállapítja, hogy minden 24 éves férfi és minden 24 éves írni- és olvasni tudó nő választó, ha magyarállampolgár (Magyarállampolgár az, aki 5 éve itt lakik és fel van véve az állampolgári kötelekbe). A választási eljárást és annak rendjét, illetőleg a 6-ik szakasz úgy intézkedik, hogy azt külön kormányrendeletben fogják megszabni. Az új választótörvény körülbelül 7 millió főre emeli a magyarországi választók számát, amelyből 4 $\frac{1}{2}$ a férfi és 2 $\frac{1}{2}$ millió a nő.

Megszűnt a cipőrendelet.

Budapest. A Hivatalos Lap mai számában kormányrendelet jelent meg, mely a cipőjegy-rendszert és a cipőcsináltatás minden korlátozását eltörli.

A városi tisztviselők tiltakozása egy szocialista röpirat tartalma ellen.

Memorandum a Közalkalmazottak Országos Szövetségéhez.

A magyarországi szociáldemokrata párt a napokban lendületes fogalmazású röpiratba foglalta azt a nagyszerű programot, melynek megvalósításával a forradalom által uralomra jutott magyar népkormány a magyar nép legszélesebb rétegeinek boldoggá és elégedetté tevésére törekszik. Ezt a röpiratot állítólag tíz millió példányban nyomták ki, s azt elsősorban az olasz határ és Prágerhof közötti vasuti állomásokon a háborúból hazatérő magyar katonák között osztják ki az ugynevezett propaganda bizottság tagjai. A röpiratban foglaltak között azonban néhány kegyetlen sor is van, melyek a „régis rendszer” embereiről szólva, a magyar közigazgatási szervezet összes tényezőit a legsúlyosabb kitételekkel aposztrofálja. Például: „Uralmon vannak tovább is azok, akik a háború folyamán ellopták — és maguk zabálták meg, vagy uzsoráron csempészték el, — a népnek szánt élelmiszereket . . . , akik pénzért csinálták a jogtalan felmentéseket és bevonultatták a felmentésre jogosult, de nekik nem tetsző embereket . . . akik elvonták és ellopták a hadiőzvegyek és árvák alamizsnafilléit . . . , akik a béke idejében is nem tanácsadói és támogatói, hanem szívtelen sanyargatói voltak a népnek. Ezek igazgatják Magyarországot tovább is.”

E kivételt nem ismerő és az egész magyar közigazgatást általánosító súlyos vádak a legmélyebben érintették Nagykanizsa városának e vádakát illetőleg — tudomásunk szerint is, — teljesen intakt és nem kifogásolható tisztviselői karát, melynek összes tagjai gyűlésre sereglettek össze tegnap a városház kis tanácstermébe, hogy megbeszéljék, miképp szerezhetnék meg a maguk részére e súlyos sérelem reparálását. Számos hozzászólás után abban állapodtak meg, hogy a városi tisztviselők érdekeinek leghathatósabb istápolójához, a Magyarországi Közalkalmazottak Országos Szövetségéhez megfelelő tartalomú memorandummal fordulnak. A memorandum megszerkesztésére a tisztviselők dr. Prack István városi tanácsost és Székely Nándor városi mérnököt kérték fel. A memorandum az említett röpiratban foglalt sérelmes kitételek reprodukálása után így folytatódik:

Tisztelt Szövetség!

A forradalom kitörésekor a közalkalmazottak egyhangú lelkesedéssel csatlakoztak a Nemzeti Tanácshoz, tőle várva szereteit hazánk megmentését, újjászületését. A népkormány legjobb igyekezettel iparkodik is biztosítani Magyarország lakosságának megélhetését, s mint a legjobb segítségre szorulókat, a közalkalmazottak segítségét, fizetésük rendezését egyik legelső feladatául tűzte ki.

Mindezek dacára mit látunk? A szabad-élviséget, jogegyenlőséget és testvéri együttérzést hirdető szociáldemokrata párt állítja rólunk, hogy mi csalunk, lopunk, hamisítunk, stb.

Ha voltak is szörványos esetek a multban, a mikor egyes köztisztviselők a bizalommal visszaélték: általánosságban azonban a köztisztviselői kar még a teljes szabadság cégére alatt sem lehet a röpiratban foglalt rágalmakkal illetni.

Képzelmük el a nemzetiségi vidékeken levő kartársaink helyzetét! Ott a magyar államhatalmat csak a köztisztviselők képviselik. Ők dacoltak a mindent elsodorni akaró árral. Hogyan tudják most nehéz feladatukat elvégezni, amikor a jelenlegi kormányban legerősebben képviselt párt zsarnoknak, csalónak, tolvajnak, sikkasztónak, hamisítónak stb. nevezi őket. Sok helyről a lakosság saját iniciatívájából elkergette már a magyar állam egyedüli képviselőit, mi történik most, amikor erre egyenes felhívást kapnak!

A röpirat tartalmának nyilvánosságra juttatása után Nagykanizsa r. t. város alkalmazottai értekezletre jöttünk össze és teljes felháborodással utasítottuk vissza az abban foglalt rágalmakat. Elhatároztuk továbbá, hogy a hazugságok jóvátétele iránt való intézkedésre a Szövetséget felkérjük.

A tisztviselői kar kéri továbbá a Szövetséget, sziveskedjék a népkormányhoz feliratot intézni, hogy a hasonló támadások és rágalmak ellen a közrend érdekében benünket védjen meg, mert nem hihetjük, hogy a népkormány szociáldemokrata tagjai azonosítják magukat a kiáltványban foglaltakkal.

Kiváló tisztelettel a városi tisztviselői kar nevében: Dr. Prack István s. k. polgármester-helyettes, Zalavármegye tb. szolgabírája. Székely Nándor s. k. városi mérnök.

A memorandum egy példányát Bosnyák Géza főispánhoz, egyet pedig Kolbenschlag Béla alispánhoz küldötték el, hogy illetékes helyen ők is járjanak közre az irányban, hogy a röpirat általánosítása folytán ártatlanul megbélyegzett tisztviselők megfelelő elégtételhez jussanak.

HIREK.

— **Megjöttek a 20-as honvédek** Tegnap este 8 óra 15 perckor ötödik évi dicsőséges küzdelmeiből hazatért Nagykanizsára a 20. honvédegység. Az állomáson a nagykanizsai pótzászlóalj tisztikara várta őket. Endrődi Leó századossal az élén, a városi tanács képviselőiben pedig Király Sándor műszaki tanácsos, kiknek üdvözlő beszédeire Csorba István százados, az ezred parancsnoka válaszolt. Hangos énekszóval vonult be a városba az a 311 huszas honvéd, akik az ezred légénységéből Kanizsáig eljöttek. Ezek ma leszereltek és ment hazakiki a maga falujába. A Piavenál október 27. és 28. napjain még borzalmas harcokban álltak a huszas honvédek, de mikor 29-én reggel a jobbszárnyukon álló lengyel hadosztály lerakta a fegyvert, kénytelenek voltak visszavonulást kezdeni, nehogy olasz fogságba jussanak. Így érkeztek meg folytonos harcok között a Tagliamentóhoz, ahol november 2-án reggel közölték velük, hogy fegyverszünetet kötöttünk. Az olaszok azonban még mindig folytatták az előrenyomulást és az ezred a hadifogságba jutás kritikus helyzete előtt állott, aminek az a magyarázata, hogy az olaszok csak két nappal később kapták meg parancsban a fegyverszüneti rendelkezést. — Egy olasz tábornokkal és Gemona város országgyűlési képviselőjével tárgyalt ekkor a 20-as ezredparancsnok. Az összes fegyvereknek és a muníciónak, továbbá a lovak és kocsik egy részének átadása ellenében az olaszok vegre beleegyeztek abba, hogy az ezred szabadon elvonulhasson. Csorba István százados parancsnoksága alatt 1700 ember és 41 tiszttel 95 lóval, 20 kocsival és 10 mozgókonyhával indult el a Tagliamentó mellett Gemonából november 8-án reggel. Naponta

által 30 kilométert gyalogoltak és összesen mintegy 400 kilométernyi utat tettek meg Szentgotthárdig, ahol tegnapelőtt este vonatra ültek. Tizenhárom napig tartó útjuk főbb állomásai ezek voltak: Tarvis, Villach, Klagenfurt, Hagenmark, Gráz, Szentgotthárd. Az 1700 főnyi légénységből Szentgotthárdra már csak 700-an érkeztek, mert a többiek utközben vonatra jutottak. Minthogy nem Jugoszlávián, hanem csupa németek lakta területen vezetett útjuk, nem volt részük olyan rablókalandozásban, melyeken annyi hazatérő magyar katonának keresztül kellett esnie. Egyedül csak Grázban akarták elvenni lovaikat és kocsijaikat, de végül mégis meghagyták azokat nekik. Ételiszert a frontról kellő mennyiségben hoztak magukkal, s így egész uton szinte bőségesen el voltak látva ennivalóval. Éjszakánként a Karintiai és stájer falvak pajtáiban pihentek, úgy mint valamikor a nagygyakorlatokon szoktak. Szentgotthárdról a 700 főnyi légénységnek több mint a fele elszéledt (a 20-as honvédek Vas megyéből is rekrutálódtak), de akik ott vonatra ültek, azok teljes számban megérkeztek Nagykanizsára. — Magyarország legutóbbi világtörténelmi eseményeiről még olasz földön értesültek. Gemona képviselője, egy olasz ex-miniszter, aki az olasz tábornokkal tárgyalni jött hozzájuk, közölte velük, hogy Budapesten Tiszta meggyilkolták, Károlyi lett a miniszterelnök és Magyarország köztársaság lesz. — Nagykanizsa város egész népe ma annak az örömmel halála alatt állott, melyet a huszások szerencsés hazaérkezése városunk mindegyikének lelkében ébresztett.

— **A pénztárjegyeket beváltják a postán.** A pécsi posta és táviráda igazgatóság közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelkezése szerint a pécsi 1. és 2., továbbá a kaposvári és a nagykanizsai 1. és 2. számú postahivatalok az Osztrák-Magyar bank budapesti főintézete által kiállított nem kamatozó pénztárjegyeket nemcsak fizetésként, hanem felesleges készpénzkészletük erejéig készpénzre való beváltásra is elfogadják.

— **Összgyakorló a tánciskolában.** Holnap, szombaton d. u. 1/2 6 órakor az ifjúság, vasárnap este 9 órakor pedig a felnőtteknek összegyakorlója lesz cigányzenével Adorjáné tánciskolájában, a Casinóban.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség III. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **A vidéki nemzeti tanácsok nem vehetnek ki adót.** A forradalom első napjaiban a nemzeti tanácsok a hatóságok részére szükséges kiadásokat csak úgy tudták előteremteni, ha a vagyonosabb polgároknak adót vetettek ki. A kormány most felszólította az összes nemzeti tanácsokat, hogy ezt az adószedést haladéktalanul szüntessék be és hogy ezen intézkedés fogantatásáról a kormányt sürgősen értesítsék.

— **Adományok a rendfenntartáshoz.** A Nemzeti Tanács által fedezendő költségekre adományoztak: A „Zala” gyűjtése 1420 Kor., Ármuth Nánán 600 Kt, Weiss Jakab és Ernő, Rajki Lajosné 500—500 Kt, özv. Szegő Gyuláné 250 Kt, Lackenbacher Ede, Dauscha Ottó, Berger Jakab, Löwe Adolf, Sattler Lajos biztosítási jutalék 100—100 Kt, Heincz N. tejkereskedő Palin 50 Kt, Séllyei Teréz Gelséről egy darab szarvasmarhát küldött ugyanezen célra.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Keresek négy szobából álló url lakást Zalaegerszegen lehetőleg a Kossuth Lajos utcában. Lakásszerzőnek 500 K jutalmat adok. Megkereséseket a kiadói hivatal továbbít „LAKÁS 500” alatt.

Egy jó házból való fiu

tanoncnak teljes eláttással felvétetik PÜTZER ALBERT kárpitosnál Kölcsei-u.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy mézárskémben a huskimérést kicsinyben is megkezdtem. Elsőrendű marhahús kfg.-ként 14 - 16 koronáért kapható

SOMOGYI ZSIGMOMD

Litke palota.

Két karosszék kerestelik megvételre. — Cim a kiadóban.

Két darab fejős kecske

jutányos áron eladó Szemere-utca 4/b.

VILÁG nagyszínház
Szarvas szálloda.
1918. november 21-én, 22-én és 23-án
A vörös kérdőjel
dráma 5 felvonásban
Csak egy nap! November 24-én
Üzlet a házasságban
és a kiegészítő képek.
Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Katonai étellemezési fiókraktár Nagykanizsán

5502/1918.

Szarvasmarha-árverés.

Folyó hó 23-án szombaton d. e. 9 órakor a nagykanizsai herceg Batthyány-féle majorban árverésre kerül kb. 70 db szarvasmarha. (Ókrök, hasas tehének, növendék állatok.)

Árverés előtt venni szándékozók az állatokat a helyszínén megtekinthetik.

Az eladás a helyszínén mérlegelés szerint darabonként, esetleg csoportonként történik. Egység az élősúly kilogrammjára.

Vételár készpénzben fizetendő.

Vevők alulírt parancsnokságtól a marhajárlatok kiállítására céljára megtörtént vételről igazolványt kapnak.

Alulírt parancsnokság az árverést indokolás nélkül felfüggesztheti, beállíthatja, egyes venni szándékozók az árverésen való részvételből kizárható.

Nagykanizsa, 1918. november 20.

Katonai étellemezési fiókraktár.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 22-én és 23-án

Ellen Richter

a fekete filmcsoda felléptével

Jogot az élethez

szenzációs filmdráma 3 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Tudomására adom a mélyen tisztelt husvásárló közönségnek, hogy a legolcsóbb hus Nagykanizsán nálam kapható, még pedig kilója 14 - 16 koronáért. Ugy szintén elsőrendű borjubar is mindenkor kapható, délelőtt a piaci sátorban, délután Kinizsi-utca 7. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel

SINGER IZIDOR
mészáros.

Női kabátok, blouzok, szőrmék
leszállított árban kiárúsítottak

FÜRST JÓZSEF

áruházában

Hőzpont szálló épület.

Telefon 388 sz.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Mi lesz Magyarországgal?

Dula Máté a tótok és a magyarság egymásra való utaltságáról.

Turócszentmárton. Dula Máté közismert tót nemzetiségi agitátor, a Tót Nemzeti Tanács elnöke az alábbi nyilatkozatot tette a Déli Hírlap munkatársa előtt:

— A mi politikai álláspontunkat az október 30-ikán kiadott proklamáció tartalmazza. Ez az álláspont nem homályosítja el annak felismerését, hogy mi rászorulunk a magyarságra és a magyarság is rászorul a tótokra. Nekünk a magyarokkal a legbarátságosabb viszonyban kell élnünk és azt akarjuk, hogy ilyen is legyen egymáshoz való viszonyunk. Ha a keleti tótok nem tartanak is velünk, mi nem egyezünk bele a tót terület kettészakításába.

A helyzet a határvidékeken.

A hadügyminiszterium ma délelőtti jelentése.

Budapest. A Magyarország határai ellen nyomuló ellenséges csapatok helyzetéről a magyar hadügyminiszterium ma délelőtt az alábbi jelentést adta ki:

A csehek helyzete a Dévényujfalutól Malacka környékéig terjedő vonalon változatlan. A Nagyszombatot veszélyeztető csehek védőseregeink elől Szenice irányában vonultak vissza és Jablonicánál állanak. A vágályhely—pöstyéni uton Brunócot elért cseh csapatokat további előnyomulását megakadályozták. Vágályhely, Trencsén és Nagybicske a csehek kezén van.

A szerbek elérték Ujaradot, de a Marost nem lépték át. Horgosra gyenge szerb erők vonultak be. Gyékényestől délkeletre szerbek megszállták a nagykanizsai—barcsi vasútvonal Gola állomását.

A románoknak egy zászlóaljja tegnap bevonult Tölgyesre.

Barcsról kivonultak a szerbek

Barcs. A várost megszálló 160 főnyi szerb csapat ma Verőcéről sürgős parancsot kapott, hogy azonnal vonuljanak ki Barcsról. A szerbek sietve csomagoltak és bucsuzás nélkül elhagyták Barcsot.

Béke — még ez évben?

Bern. A párisi Temps értesülése szerint a békét még ez évben alá fogják írni Verseillesben.

Az antant háboruja Oroszországgal.

Zürich. Svájci lapok párisi jelentése szerint az antant-hadvezetőség azzal a tervvel foglalkozik, hogy háromnegyed millió főnyi expedíciós sereget küld Oroszország ellen a bolsevikizmus leverésére. A Földközi tengeren már folyton szállítják a csapatokat Odessza felé. Szerdára virradó éjszaka sikerült a párisi Eiffel-torony és Kiew között közvetlen drótnélküli táviróösszeköttetést teremteni. Odessza kikötője már az angolok kezén van és onnét angol csapatok széles fronton haladnak Kiew felé.

A szalonikii antantsereg az oroszok ellen vonul.

Berlin. Helsingforsból táviratozzák: Egy angol tábornok az antantnak Oroszország elleni háborújáról ezeket mondotta:

— A szövetségesek megindították koncentrált támadásukat az orosz szovjet-köztársaság ellen. A szalonikii hadsereg angol, francia, olasz és szerb csapatai, több mint 400,000 ember északkeleti irányban menetel Odessza ellen. Utközben románok is csatlakoznak hozzájuk. Az előcsapatok elérték Besszarábiát, de egyesek már Odesszáig jutottak. Hétfőn kisebb angol hadi ajók horgonyoztak a Balti tengeren Reval orosz kikötő előtt.

Svéd és Norvégországok is szakítanak Oroszországgal.

Stockholm. Az utóbbi napokban a svéd és norvég kormányok között tanácskozások folytak, melyeknek célja az volt, hogy a skandináv államok együtt szakítsák meg a diplomáciai viszonyt Oroszországgal.

Keresek négy szobából álló urt lakást

Zalaegerszegezen lehetőleg a Kossuth Lajos-utcában. Lakásszérzőnek 500 K jutalmat adok. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja, LAKÁS 500" alatt.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy megszáraztam a huskimérést kicsinyben is megkezdtem Elsőrendű marhalus klg.-ként 14 - 16 koronáért kapható

SOMOGYI ZSIGMOMD
Litke palotá.

 Két karosszék
kerestetik megvételre. — Cim a kiadóban.

HIREK

— **Változások a kanizsai Iparlajstromban.** Nagykanizsa város tanácsüléséből tegnap az alábbi új hatósági, illetőleg egyszerű ipar-engedélyeket adták ki: *Prpics* Milán zágrábi lakosnak a palini erdőből kitermelendő fának Nagykanizsán leendő eladására hatósági engedélyt; továbbá az alábbi ipar-engedélyeket: *Ivicz* Imrének bádigos és szerelő, *Csavnicsár* Eleknek kovács és *Horváth* Károlynak csizmadiaipar gyakorlására. Egyben tudomásul vette a városi tanács, hogy Bódis Béla cipész és Németh Ödön lakatos lemondtak iparigazolványukról és őket a kanizsai Iparlajstromból törölték.

— **Miért nem vonultak be a horvátok Muraközbe?** Őszintén megvallva eddig mi magunk sem értettük, tulajdonképpen mi tartja vissza a horvátokat attól, hogy azt a magyarországi területet, melynek megszerzését már évtizedek gondos munkájával oly alaposan előkészíteni igyekeztek, a Muraközt mindegyideig nem szállták meg. Szinte misztikussá növekedett előttünk a rejtély különösen azon példák után, amiket a horvátok a Magyarországon egyes részei e aspiráló többi nemzetek, a csehek, románok és szerbek részéről napról-napra maguk előtt látnak. A rejtély kulcsát, s egyben a feleletet e közlemény címeiben foglalt kérdésre most *Balla Aladár*nak, a magyar kormány zágrábi követének egyik fővárosi lap munkatársa előtt tett alábbi kijelentései adják meg. *Balla Aladár*, aki most a horvátországi helyzetről való referálás végett tartózkodik Budapesten, a horvátoknak Muraközt illető álláspontjáról az említett újságnyelatkozatban ezeket mondotta:

„A horvátok a magyar kormány érzékének és tapintatának tudják be, hogy Magyarország volt az első állam, amely elismert Jugoszlávia önállóságát. Ez nemzeti önérzetüket oly kegyelmesen érintette, hogy nagyrészt ezért letettek arról, hogy fajt accomplit (befejezett tényeket) teremtsenek a Muraközben, holott Varazsdon már gyülekeztek is a csapatok. A horvát nemzeti tanács elég lojálisan viselkedik, mert ez idő szerint el kell fogadnunk azt a helyzetet, hogy a Muraközben fajt accomplit nem akar teremteni. Ez a helyzet azonban csak addig lesz tartós, a míg Magyarország minden más jogosulatlan, állami integritásunkra törő támadást, így például a csehek támadását képes lesz távollattartani, illetve visszaverni. Ha ez nem történne meg, felő, hogy vérszemet kapnak a horvátok is és ők is aspirálnak majd a magyar földre.“

Az is közvetlenül érdekli e sorok olvasóit, amit *Balla Aladár* a Horvátországban maradt magyarok sorsáról mondott ugyanezen hírlapi nyilatkozatában. Erről ezt mondotta zágrábi követünk:

„A magyarság védelmére lenn marad, Zágrábban Gömbös Gyula vezérkari századost aki ott a magyar érdekeket képviseli. Az ott lévő magyaroknak semmi bántódásuk sincsen, sem vagyónukban nem szenvedtek kárt.“

— **A nagykanizsai sportélet ujjáéledése.** A háború a kultúrélet egyik fontos tényezőjén: a sporton is végiggázolt. Több mint két

éve teljesen pang a sportélet városunkban s a közel félszázad óta fennálló nagykanizsai Tornaegylet teljes lételenségre volt kárhözátva. Az újjáéledés kora munkába szólította a Tornaegylet régi híveit, kik tegnap látogatott gyűlésen elhatározták, hogy egyelőre hetenként egyszer szerdán este 8—10 órakor tornagyakorlatot tartanak a polgári iskola tornatermében. Hisszük, hogy ez az üdvös mozgalom új életre kelti a nagy multtal bíró nagykanizsai sportéletet. — Itt említjük meg, hogy gróf Billot Nándor 50 koronát adományozott a nagykanizsai Tornaegylet céljaira.

— Polgári személyforgalom Nagykanizsa — Prágerhof kö.ött Amikor katonáinknak az olasz fronttól való hazaözünlése megkezdődött, Nagykanizsa és Prágerhof között tudvalevőleg teljesen beszüntették az egész polgári személyforgalmat. Ez a korlátozás a mai nappal megszűnt, de még mindig csak egy vonatpár áll Prágerhof és Nagykanizsa között a civilutasok rendelkezésére. Ez a két vonat: a Prágerhof felől délután 1 órakor érkező és a Prágerhof felé délután fél 3 órakor induló személyvonat.

— Földtulajdonosok és bérlők figyelmébe. A földművelésügyi miniszter közli, hogy a gazdasági instrukciót sehol sem szándokzik ingyen elvinni, hanem a hol szükséges, rendes becsáron meg fogják váltani, épp úgy a birtokon levő minden termést, szalmát stb. Nincs tehát ok nyugtalanságra, nem szabad az instrukciót eladni, nem szabad a vételt elmulasztani.

— A munkástánciskola koszorúcskája. A nagykanizsai szervezett munkások tánciskolájának holnap, vasárnap délután 6 órakor a Szarvas szálló termében lesz a zárógyakorlata, vagy más néven koszorúcskája.

— Ipari vállalatok kapják a rekvirált fémeket. A rekvirált fémek felosztása már rövid időn belül megtörténik. A Fémközpont több száz kocsirakomány rekvirált fémmel rendelkezik, a melyet a kormány által megállapított áron fognak az egyes iparvállalatoknak eladni.

— Felhívás a 19–23 évesekhez. A nagykanizsai 20-as pótzászlóalhoz bevonult öt fiatal évfolyambeli katonából november 12-ike óta 173-an önként eltávoztak. Ezek névjegyzékét a hadügyminiszternek előterjeszttem, a nevezettek a földreform törvény végrehajtásakor jogukat veszítik. Hasonlóan november hó végén beterjeszttem azok jegyzékét, kik a bevonulási parancsnak addig eleget nem tettek. Naponta milliókra menő nemzeti vagyon vész kárba, s országunk a nemzetiségek jótalan aspirációinak lesz áldozata, ha a haza polgárai nem teljesítik kötelességüket. Nem a letűnt kor vas szigora, hanem a megértésen alapuló fegyelem alkossa meg a magyar népköztársaság hadseregét. Magyar katonák mutatassák meg, hogy a magyar nép fegyelmezett és éreit arra, hogy sorsát maga intézze. Vonuljatok be s közös, becsületes munkával meg fogjuk védeni az ország érdekeit és megmentjük pusztulástól a hazát. A 20. pótzászlóalj parancsnoksága.

— Az osztrák szocialdemokraták a bolsevikizmus ellen. A wieni Arbeiterzeitungnak, az osztrák szocialdemokratapárt hivatalos lapjának november 19-iki számában dr. Adler Miksa tollából szenzációsan érdekes cikk jelent

meg „Eine Partei der Verwirrung“ címen a bolsevikizmus, illetve kommunizmus ellen. Nem mulaszthatjuk el, hogy e magyar szempontból is nagy tanulmányokat magában foglaló közleménynek eszmemenetét és főbb adatait ne reprodukáljuk. Ezek a következők: „Mindenekelőtt Németországban nem ipari állam: az osztrák ipari proletárium messze áll attól, hogy, mint Németországban, a népesség többségét tegye ki. (Németországban mintegy 60% ipari munkással áll szemben 10% városi intellektuáll és 30% földbirtokos és földműves. Németországban 40% ipari munkás és városi intellektuáll áll szemben 60% földbirtokossal és paraszttal, Magyarországon pedig 70% ipari munkás, 10% intellektuáll és 83% paraszt és földbirtokos van.) A kis parasztok és birtoktalan földmunkások nagy tömegeit egyáltalában csak a földelosztás jelszával lehetne mozgásba hozni: ez azonban nem szocializmus volna, legkevésbé kommunizmus, hanem csupán a minden fékétől megfosztott legreakcionáriusabb tulajdonfanatizmusa a föld népének, amely annyi föld megszerzése után, amennyi egy-egy egyednek elegendő, minden szocialisztikus politika legelkeseredettebb ellenségeként mutatkozik... A proletárrevolúció nemcsak a parasztellenrevolúció, hanem az ellenséges intervenció nyomása alá is kerülne. A bevonuló entencesapatok annál bizonyosabban vernék le a szocializmust, minél jobban reszketnek saját államaik a szocializmus révén való megfeszítéstől és így a „renddel“, melyet nálunk teremtenének, csak saját kapitalisztikus biztonságukat óhajtanák megvédeni. Nálunk azonban a szocialisztikus köztársasággal együtt a demokratikus köztársaság is egyenlő volna, s vele együtt a szerzett fiatal szabadságunk megsemmisítve. Nem gyávaság és nem árulás a szocializmus ellen, ha mi a nemzetgyűlés választásainak keresztülvitelét és a nagynémet szocialisztikus köztársasághoz való csatlakozást nálunk is egy szocialisztikus köztársaság hatásosabb alapítási eszközének tekintjük, mint a polgári köztársasággal való szakítás heroikus gesztusát.“ — Így ír Ausztriában, ahol 40% ipari munkás van, a munkások hivatalos organuma Magyarországon pedig, mint fentebb kitűnik, az ipari proletárium arányszáma 70% a 93% ellen.

— A Nagykanizsai Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a szociáldemokrata párt programjának ismertetése és megvitatása céljából holnap vasárnap délután 3 órakor a Munkásokthon nagytermében összejövetelt tart. Kérjük a tagok teljes teljességében való megjelenését. Vendégeket szívesen látunk. *A vezetőség.*

— A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja tart ma szolgálatot.

— Elveszett egy füzet, mely a megtalálóra nézve egy teljesen értéktelen névjegyzéket tartalmaz. A megtaláló kéretik a füzetet Erzsébet tér 11. szám alatti irodában leadni, ahol illő jutalmazásban fog részesülni.

— Az Ételmezési Hivatal közleményei. A városi lakosság értesítteik, hogy a helybeli lábbeli készítő iparosok az ipartestület útján talpalás és sarokhoz való bőranyagban részesültek. Akinek tehát talpalásra van szüksége, naponként a délelőtti hivatalos órákban utalványért az Ételmezési Hivatalhoz fordulhat. A talpalás ára: fe nőtteknek 12 K 80 f., sarok 4 K 80 f., 30-ól 35 számig talpalás 9 K 60 f., sarok 4 K, 30 számnál kisebb talpalás 8 K, sarok 2 K 90 fillér.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, pa pirok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Tudomására adom a mélyen tisztelt hűsvásárló közönségnek, hogy a legolcsóbb hűsv Nagykanizsán nálam kapható, még pedig kilója 14-16 koronáért. Ugyazintén elsőrendű borjúhús is mindenkor kapható, délelőtt a piaci sátorban, délután Kinizsi utca 7. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel
SINGER IZIDOR
mészáros.

Egy jó házból való fiu
tanoncnak teljes elátással felvétetik
PILCZER ALBERT kárpitósnál Kőlcsei-ú.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 22-én és 23-án

Ellen Richter

a fekete filmsoda felléptével

Jogot az élethez

szenzációs filmdráma 3 felvonásban

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Ügyes, szorgalmas üzletszerző

és szervező, kedvező feltételek mellett elsőrendű biztosító társaságnál azonnal alkalmazást nyerhet. — Ajánlatok „Jövő“ című alatt e lap kiadói hivatalához intézendők.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a magyar Hadügy-miniszter ur 713909/24-b-1918 z. a. körrendelete folytán a **hadisegély f. évi december hó 31-ig ki lesz fizetve.**

A hadisegélyt azoknak a hozzátartozói is megfogják kapni, akik már hazatértek.

Figyelemzettetek azonban mindenkit, hogy a fenti körrendelet 8 ik pontja szerint olyanok családjaitól, akik a jelenlegi viszonyokkal visszaélve, garázdálkodni, fosztogatni, rabolni és egyéb bűncselekményeket követnek el, a hadisegély meg lesz vonva.

Nagykanizsa, 1918. évi november hó 20-án.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

Istálló kerestetik 4 lóra

széna-padrás és kocsiszinnel. — Eladó 4 darab erős liaker-broncs. REISZ BÉLA Kazinczy-ú. 5. szám. (Dr. Goda féle házból.)

Merkur vasgár

bármely lakatos és vízvezeték munkát elvállal.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 21-én, 22-én és 23-án

A vörös kérdőjel

dráma 5 felvonásban

Csak egy nap! November 24-én

Üzlet a házasságban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Két darab fejős kecske
jutányos áron eladó Szemere-utca 4/b.

BARTA MIKSA

elsőrangú divatruházsa
Első Magyar Áll. Biztosító Társ. palota

Értesíti t. vevőit, hogy üzletében vásárolt szövetek, selymek stb.-ből 24 órán belül mérték szerint készített blusokat, aljakat, gyermek-kabátokat stb.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3 50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Mi lesz Magyarországgal?

A román nemzetiségi területeket elszakítják Magyarországtól.

Arad. Itt elterjedt hírek szerint a legközelebbi napokban romániai csapatok megszállják Magyarországnak románok által lakott területét és ugyanekkor a Román Nemzeti Tanács átveszi az általa követelt 26 vármegye feletti tényleges impériumot. Megerősítette e hirt Goldis László is, aki arra a kérdésre, hogy milyen határozatot fog hozni a december elsején Gyulafehérváron tartandó román nemzetgyűlés, a következőket mondotta:

— A nemzetgyűlés el fogja határozni, hogy Magyarországnak románok által lakott területét Romániához csatoltassanak. — A nemzetgyűlés el fogja határozni, hogy Magyarországnak románok által lakott területét Romániához csatoltassanak. Erre vonatkozólag Romániával már megegyezésre is jutottunk. Románia autonómiát ad e területeknek, amelyeket valószínűleg a Nagyszebenben létesítendő kormány fog igazgatni a wilsoni elvek alapján. Ez elvek: 1. Az általános proporcionális választójog. — 2. Nemzeti nyelvét mindenki szabadon használhatja, a magyarok által lakott vármegyék élére magyar prefektus kerül. — 3. A legdemokratikusabb birtokreform. — 4. Vallásszabadság. — 5. A választandó képviselők tagjai lesznek a Nagyszebenben ülésező tartománygyűlésnek, ahol minden képviselő saját anyanyelvén beszélhet.

— A román királyi hadsereg 2—3 hét múlva megszállja a 26 magyarországi vármegyét, s ugyanakkor átveszi az azok fölött való impériumot és pedig az antant beleegyezésével. A román hadsereg már utban van a magyar határ felé, de Mackensen 80,000 katonájával igyekszik azt feltartóztatni és már harc is volt közöttük.

Románia mozgósított.

Berlin. Jassyból jelentik: Az egész román hadsereg mozgósítását elrendelték.

Románok Máramarosban.

Debrecen. A Debrecenből Máramaros vármegyébe kiküldött karhatalmat visszavonták, mert azt működésében az ottani román komité a legnagyobb erőszakosságokkal megakadályozta. A visszavont csapatok egyik tisztje többek között az alábbiakat mondotta el:

— A román reguláris hadsereg egész

Bukovinát megszállta és ott a közigazgatást átvették. Ki ebből román csapatok megszálltak néhány máramarosmegyei helységet és Óradnán a főszolgabíróra arra kényszerítették, hogy hivatalát adja át nekik. Tegnap délelőtt 200 főnyi román csapat bevonult Máramarosszigetre is, ahol a városházát, a főispáni hivatalt és a postát megszállták. Az itteni román parancsnok érintkezésbe lépett a kirilibabai főparancsnoksággal, mely azonban azt az utasítást adta neki, hogy vonuljanak ki Máramarosszigetről, ami tegnap délután meg is történt.

A francia sajtó Magyarország területi épsége ellen.

Genf. A francia sajtó kevés figyelemmel kíséri a magyar forradalom eseményeit. Karolyi Mihály és Franchet D'Esperay tábornok találkozásáról a francia lapok semmit se jelentenek, csak a Temps pénteki számának vezércikke foglalkozik azzal néhány odavetett megjegyzés alakjában. E megjegyzések a következők: Az a gyalázatos osztályuralom, mely fél évszázadon át kormányozta Magyarországot, nem kelthet bennünk szánalmat még akkor sem, ha az most egy népköztársaság ábruhájában jelentkezik is. Első feladatunk, hogy megszabadítsuk az összes szerbeket, horvátokat, románokat és tótokat azoktól, akik őket a velük szemben mindig igazságtalan magyar államba bekebelezték.

A hadügyminiszter jelentése a csehekről, románokról és szerbekről

Budapest. A hadügyminisztérium sajtóosztálya jelenti:

A csehek a Stomfa—Beszterce—Malacka—Illava—Puhó vonalon és Trencséntől északra fekvő egyes kisebb falvakban vannak. Főfészkeik Malackán, Holicson és Trancsén vidékén vannak. A Trencsén-Bánba betört cseheket rövid harc után visszavetettük. A csehek több halott és sebesült hátrahagyásával menekültek el.

A requiláris román csapatok Gyimesnél átlépték a határt.

A szerbek Ujarad—Szöreg—Szabadka—Baja—Pécs—Barcs vonalon állnak. A helyzet tegnap óta nem változott. A szerbek további előnyomulása nem várható.

Elsőrendű marhahus kilója 10 korona özv. Gombosné-nál Eötvös-tér 26. sz. alatt.

Ügyes, szorgalmas üzletszerző

és szervező, kedvező feltételek mellett elsőrendű biztosító társaságnál azonnal alkalmazást nyerhet. — Ajánlatok „Jövő” címzés alatt e lap kiadóhivatalához intézendők.

— A Gutenberg-nyomda értesíti t. rendelőit, hogy a harctérről bevonult személyzet és raktáron levő papíryanaga módot nyújt arra, hogy bármely a szakmába tartozó megrendeléseket a legpontosabban és leggyorsabban eszközölhessen.

A kanizsai szociáldemokraták üzenete a megsértett városi tisztviselőkhez.

A minap közöltük Nagykanizsa város tisztviselőinek tiltakozó iratát, amint a Magyarországi Köztisztviselők Országos Szövetségéhez intéztek avégből, hogy reparáltassanak azok a sértések, amelyek a Magyarországi Szociáldemokrata párt által a frontról hazatérő katonákhoz intézett, s tíz millió példányban megjelent „Üzenet” című röpiratban Magyarország egész köztisztviselői karát a legmegbélyegzőbb kitételekkel aposztrofálták. Az Országos Szociáldemokrata párthoz talán még el sem jutott a kanizsai városi tisztviselők tiltakozása, de a Nagykanizsai Szociáldemokrata párt tudomást szerezvén arról, jónak látta (és ez igen helyénvaló), hogy a maga nevében reflektáljon a városi tisztviselők indokolt tiltakozására. Egyelőre teljes elégtételül szolgálhat az említett röpirat általánosító tartalma által magukat mélyen megsértve érző kanizsai köztisztviselőknek a Nagykanizsai Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottsága által hozzájuk intézett „Üzenet”, melynek minden félreértést kiegyenlítő mondatai röpcédula alakjában jelentek meg. Ennek szövege a következő:

„Október 31-én forradalommal ledőlt a királyi trón, november 16-án átforgalmódott az ország! Ugy tudjuk, hogy egy szabad független demokratizált országban élünk, ahol nincs többé osztályuralom, megszűnt az önkénykedés, ledőltek a válaszfalak, s lázas sietséggel szerveződik az ország népének kapával, ekével, kalapáccsal, tollal és ésszel dolgozó óriási serege, hogy megszerezhesse magának mindazt, amit az osztályuralom gögös, protekciós és a nép elnyomására törekvő rendszere alatt nem volt módjában megszerezni.

A Szociáldemokrata Párthoz csatlakoznak mindenütt a köztisztviselők! Tehát ne rágódjatok tovább az „Üzenet” című röpiraton, melyet tíz millió példányban vittek szét az országban a nép megnyugtatóására, hogy nem az alkalmazott, hanem a rendszer bűne mindaz, amit a múltban számtalan esetben jogtalanul, embertelenül az osztályuralom kényszerének nyomása alatt kellett végrehajtanotok. Aki nem ludas, az ne rázza magát!

Az egész országban a közalkalmazottak jövőjük biztosítása csak a Szociáldemokrata Párt zászlaja alatt remélik. Ti is csatlakozzatok habozás nélkül! Tegyétek félre a régi rendszer iránti hódolatokat! Osztály- és rangkülönbség nélkül mindenkinek tudnia kell, hogy mi a kötelessége és hová tartozik!

A Szociáldemokrata Pártnak van elég ereje, hogy a nép akaratát érvényre juttassa.

Éljen a népköztársaság! — Éljen a világot megváltó Nemzetközi Forradalmi Szociáldemokrácia!

A Nagykanizsai Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottsága.”

HIREK

Ruhát és lábbelit a lerongyolódott kanizsai gyermekeknek.

Felhívás a jómodu lakossághoz.

A nagykanizsai Nemzeti Tanács jóléti bizottságához tömegesen érkeznek nap-nap után a kérelmek, hogy az arra szoruló gyermekeknek ruhát, ruhával és lábbelivel lássuk el. Kiküldötteink megvizsgálták az eseteket és siralmas állapotokról tettek jelentést. Mezítalbas gyermekek nem járhatnak iskolába. Lerongyolt, félig meztelen apróságok dideregnek ottlön és a korán beköszöntött tél ezer veszedelmével néznek szegénykék szembe.

Tegyük lehetővé, hogy iskolába járhassanak a gyermekek és ne hagyjuk elpusztulni a jövő nemzedéket. Azonnali segítségre van szükség és okvetlenül segítenünk kell.

Az anyagihiány miatt csak úgy vagyunk képesek ezen a nyomoruságon segíteni, ha mindenki rendelkezésükre bocsátja feleslegét. Felkérjük tehát Nagykanizsa város nemesszívű közönségét, hogy nélkülözhető és a gyermekek felruházására alkalmas fehérneműt, ruhákat és lábbeliket készítsen sürgősen elő és a holnap kedden délután a várost körüljáró gyűjtőkocsikat kísérő megbízottainknak adják át. Minden adományt köszönettel fogadunk, de csak a célnak megfelelő, nem pedig luxustárgyat kérünk!

A nagykanizsai Nemzeti Tanács.

— Tengerészkülönítmény Nagykanizsán.

Dr. Hamburger Jenő nagykanizsai kormánybiztos kérelmére Nagykanizsán ezer főnyi létszámot meghaladó tengerészkülönítményt helyeznek el azzal a rendeltetéssel, hogy Zala vármegye összes községeit átkutalva a fegyvereket, rablott holmikát és az igazolvány nélküli katonalovakat mindenkitől elkobozzák, továbbá a 19—23 évesek bevonulását szorgalmazzák, s végül ahol rendezavarás fordulna elő, ott rendet teremtsenek. A tengerészek 200 főnyi csapatokban teherautókon fogják a vármegyét bejárni, s ugyanígy fognak a lehető legnagyobb gyorsasággal azokon a helyeken is megjelenni, ahol a közrend helyreállítására végezt szükség lesz rájuk. A tengerészek lakanyája a szentmiklósi-uti Hadikórházban lesz, ahova még ma délután megérkezik kétszáz tengerész, akiket rövidesen követni fognak a többiek. Ezzel az intézkedéssel Zalamegye nyugalma és közrendje teljesen biztosítottak tekinthető. Ellenben a saját jól felfogott érdekében cselekszik mindenki, aki a rendőrségen, illetőleg járásának fősolgabíróóságán beszoállatja a fegyvereket, lovakat és egyéb kincstári holmikát, mielőtt arra a tengerészek fogják kényszeríteni.

— **Gyászrovat.** A nagykanizsai kereskedővilág egyik legnépszerűbb és legértékesebb egyénisége, **Halics Lipót** is a spanyoljárvány áldozata lett. Szorgalmas élete delén, 42 éves korában érte el a halál. Mély gyásztól sujtott szülői és hét testvére gyászolják. Temetése ma délután volt nagy részvét mellett.

— **Megszűnt a statárium a Muraközben.** Zalavármegye főispánja arra való tekintettel, hogy a kedélyek lecsillapodtak, a rend helyreállt s azóta fosztogatások nem történtek, a statáriumot a Muraközben, illetőleg az ehhez csatlakozó letényei, alsólendvai és novaf járásokban megszüntette. Erről e vidékek lakosságát a községi előljáróságok útján azzal a

felhívással értesítette a főispán, hogy a nyugalmat továbbra is őrizzék meg és a rendet továbbra is tartsák meg.

— **A Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleménye.** Értesítjük azon tagjainkat, kik burgonya utalványukat már kiváltották, hogy ezen utalvány ellenében a burgonyát minden nap a törvényszék épületében átvehetik. Az elnökség.

— **Csendélet a Fiume kávéházban.** Véres ricsaj volt tegnap este az Erzsébet-téri Fiume kávéházban. **Varga Lajos** továbbszolgált 48-as örmester 10 óra tájban betért a kávéházba és néhány jóbarátjának a zalához ült le. Alig néhány percig volt még csak ott, amikor egy másik asztaltól odalépett egy magát nemzetőrnek kiadó közkatona és ezeket mondta a társaságnak: „Hi az urak azonnal el nem hagyják a kávéházat, akkor baj lesz”. Mondani is felesleges, hogy a békésen szórakozó társaság közül senki sem mozdult. Ezt látva a nemzetőr, megfogott egy szódásüveget és azt hatalmas lendülettel Vargához hajította. A szódásüveg mellbe találta az örmestert. Érthető kavardás keletkezett erre, melynek zürzavarában Varga örmester társaságának egyik tagját, **Schrammer 48-as** törzsörmestert székel leütötték. Az ellentábor azonban főleg **Vargára** utazott, aki a tulerő elől a kávéház udvarára menekült, ahol **Frommer** pisztolyát előrántva elkiáltotta magát, hogy aki közelébe jön, azt lelővi. A figyelmeztetés azonban nem használt, mert lámadói valóságos közápott zuditottak feléje, miközben egyikük így kiabált: „Gyertek, ha kettőt agyonlő is közülünk, de ma agyonlőjük.” Varga háromszor elsütötte a pisztolyt, mignem az utolsó lövés dörrénésére rémes ordítás volt a válasz. A harmadik golyó a támadók egyikét, **Millei Ferenc** 48-as tizedest találta. A véres harcnak a rendőrség megjelenése vetett véget, amikor Varga lámadói, köztük a pisztollyal megsebzett **Millei is**, szétrebbentek. Varga örmester határozott gyanuja szerint az egész hecc értelmi szerzője nem a szódásüvegnyitányt rendező nemzetőr, hanem asztali társa, **Millei Ferenc** volt, a híres kiskanizsai verekedő, aki körülbelül egy évvel ezelőt a vörös lámpa című örömtanyán **Jil Jenő** pékségét agyonlőtte.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** III. csoportja tart ma szolgálatot.

— **Az önkéntes polgárőrség új igazolványait** elkészültek és a következő sorrendben kerülnek kiosztásra: folyó hó 26-án, kedden az I-ső csoport, 27-én, szerdán a II-ik csoport és 28-án, csütörtökön a III-ik csoport tagjai részére mindenkor délután 1/2 órákor. Kérjük a t. tagokat, hogy feltüntetett napokon igazolványaikat okvetlen vegyék át, mert a polgárőrséget megillető jogok csakis az új igazolvánnyal bíró tagokra vonatkoznak. — Parancsnokság.

— **Elveszett** egy füzet, mely a megtalálóra nézve egy teljesen értéktelen névjegyzéket tartalmaz. A megtaláló kéretik a füzetet Erzsébet-tér 11. szám alatti irodában leadni, ahol illő jutalmazásban fog részesülni.

— **A gazdatisztek jövője.** A köztársasági népkormánynak a nagybirtokok parcellázásáról készülő intézkedései nagy aggályokat ébresztettek a művelt magyar társadalom egyik legértékesebb dolgozó osztályában, az okleveles gazdászok körében jövőendő egzisztenciájukat illetőleg. A népkormányhoz legközelebb álló helyről most a gazdászokat valóban megnyugtató hradás látott napvilágot. E szerint a *gazdászpálya a jövőben talán még keresettebb lesz*, mint eddig volt. A földbirtokreform keresztülvitele után nem lesznek olyan nagy

birtokok, mint ma, de a *középbirtokok megmaradnak*, sőt számuk több lesz, mint eddig volt és ide gazdaságilag végzett szakemberekre nagy szükség lesz.

Felelős szerkesztő: **GÜRTLER ISTVÁN.**

Értesítem a n. é. közönséget, hogy hentes-áru üzemet újból megkezdtem. Naponta friss **felvágottak** és **kalbászárak** kaphatók Erzsébet-téri üzletemben. Szives pártfogást kérve, vagyok

tisztelettel

Özv. Reichenfeld Albertné utóda.

Könyvvásár!

tudományos, szépirodalmi művek, ifjusági iratok és gyermekmesék dus készlete.

Hangszerek!

Hegedű, cselló, fuvola, tárogató, trombita, harmonika stb. hangszerek nagy raktára.

Festészeti cikkek!

olaj és vízfestékek, ecsetek, vásznak, festéktartók, írónok stb. nagy választékban kapható

ifj. Vajdics József

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

könyv-, papir-, rajz-, író- és hangszerkereskedésében.

Istálló kerestetik 4 lóra

széna-padrás és kocsiszinnel. — Eladó 4 darab erős fiaker-abroncs. **REISZ BÉLA** Kazinczy-u. 5. szám. (Dr. Goda-féle házban.)

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. november 25-én, 26-án és 27-én

„99”

detektív dráma 5 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Tudomására adom a mélyen tisztelt husvásárló közönségnek, hogy a legolcsóbb hus Nagykanizsán nálam kapható, még pedig kilója 14—16 koronáért. Ugyszintén elsőrendü borjúhus is mindenkor kapható, délelőtt a piaci sátorban, délután **Kinizsi-utca** 7. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel

SINGER IZIDOR mészáros.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 24-én és 25-én

Szenzáció! Szenzáció!

MARIA CARMİ felléptével

Ha a halottak megszólalnak dráma 3 felvonásban.

Szereltem az egész vonalon vigjáték 3 felvonásban.

A magyar köztársaság proklamálása szenzációs aktualitás.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órákor.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Vád alá helyezik a háboru okozóit.

Országközi bíróság-ítél.

Bécs. Az Arbeiterzeitung hivatalos helyről értesül: A bajor kormány a háboru okairól nyilvánosságra hoz aktákat, és a bajor pénzügyminiszter is szenzációs leleplezéseket tesz. A leleplezések a németek és Czernin gróf volt osztrák-magyar külügyminiszter által visszautasított békeajánlatról szólnak. A Károly exkirály, Frigyes főherceg és Kövess hadseregsparancsnok jogtalan milliós illetményeiről napvilágra került adatok nem maradnak következmények nélkül. Az illetékes osztrák-német körök egyértelműen megállapodtak abban, hogy az Ausztriában helyet foglalt volt országok kormányaiknál, továbbá a magyar és német birodalmi kormányoknál a legszigorubb vizsgálatot kérnek a háboru okozói és a háborus visszaélések földéritésére. Evégből egy országközi bizottság összeülését javasolják a vizsgálat lefolytatására, az ítéletet pedig szintén az egyes országok delegáltjaiból létesítendő bíróság mondja ki, melynek tagjai olyan politikusok legyenek, akik a háboru tartama alatt egyik irányban sem exponáltak magukat. Illetékes helyen komolyan mérlegelik, hogy már most helyezték őrizet alá azokat a személyeket, akiknek bűnössége kétségtelennek látszik. Ilyenek a külügyminiszterium volt vezetői, **gróf Berchtold és Czernin** valamint nehány követ. Az eljárás alól nem menekülhet meg **Habsburg Károly** sem, akiknek eckartsau tartózkodása máris internáltság jellegét viseli. Nem menekülhetnek meg a főhercegek sem, különösen **Frigyes, Jenő és Péter Ferdinánd**, a tábornokok közül pedig **Arz, Conrad, Hazai, Potiorek, Boroevics, Frank és Frankl**. A katonai vizsgálat lefolytatása körül nagy szerepe lesz **Auffenbergnek** a kiüldözött kiváló hadvezérnek.

Vilmos császár vagyonának elkobzását is követelik.

Berlin. A német független szocialisták hivatalos orgánuma, a Freiheit követeli a háboru okozásában bűnösök azonnali felelősségre vonását. Ha Hohenzollern Vilmoshoz és a volt trónörököséhez nem is lehet hozzáférközni, vagyonukat haladéktalanul el kell kobozni, Bethmann Hollweg volt birodalmi kancellárt és Jogov volt külügyi államtitkárt pedig le kell tartóztatni. Híre jár, hogy a német

kabinet foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a volt kancellár és az államtitkárok ellen bírói vizsgálatot indítson.

A hadügyminiszter jelentése a határokról.

Budapest. A hadügyminiszter hivatalosan jelenti:

A Szenice felől előnyomuló csehek újból elfoglalták Nagyszombatot. Kiverésükre megtörténtek az intézkedések. A Malackánál álló csehek újabb megerősítést kaptak. Csacztát észak felől újra megtámadták és rövid harc után elfoglalták.

A románok a Moldva völgyében több oszlopban átkeltek a határon. A tölgyesi szoroson át egy ezred a Maros völgye felé tart. a gyimesi szorosból előnyomulnak Székviz és Csikszereda felé, az ojtózi szorosból is román ezredek érkezését jelentik.

A szerbek ujszegedi megszálló csapatukat öt századra egészítették ki.

Az angolok a magyarországi nemzetiségi kérdésbe való beavatkozást követelnek.

Rotterdam. Jól értesült londoni körök hangsúlyozzák, hogy a nemzetiségeknek egész Délkelet-Európát (Magyarországot) átfogó küzdelmeire való tekintettel az antantkormányok az összes vitás területekre vonatkozólag világos és aktív politikát folytassanak, különben e területeken olyan anarchia támadhat, mely egész Európa nyugalalmát veszélyezteti.

A csehek hajókat vásárolnak.

Prága. A Cseh Nemzeti Tanács hajókat vásárol, mert az antant ígéretei alapján biztos reményük van ahhoz, hogy szabad utat kapnak az Adriai Tengerhez és pedig Fiume és Trieszt kikötőinek nemzetközivé tételével.

Új spanyolnátha-zárlat Budapesten

Budapest. Csütörtökön a spanyolnátha újabb nagyarányu terjedése miatt valószínűleg ismét bezárják a fővárosi iskolákat, színházakat és mozikat.

A világítási rendelet

határozatalt a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu

Tungsramlámpákat.

HIREK.

A magyar papokhoz!

Magyarország ezeréves történetében még nem volt olyan szomorú időszak, mint aminőt most zuditott reánk a sors rettenetessége. Mintha a tulvilág minden ördöge szövetkezett volna ellenünk, hegyibénk szakad legbiztosabbnak hitt védőbástyáinknak egész sora, hegyibénk szakad talán az Ég is.

Éhes fenevadként rontanak reánk ellenségeink az ég minden tája felől és vígyorgó pófával tépik, marcangolják azt a földet, melyet egy évezreden át annyi vérünk öntözött.

És mi állunk megbénultan, elfásultan, tehetetlenül, talán valami isteni megnyilatkozást várva, amely után ismét jóra fordul minden.

Népünk saját magának a vérét szivja, apasztja. Az ország vagyonát közprédának tekintve, rombol, pusztít és lehetővé teszi ellenségeinknek, hogy rajtuk kacagva győzedelmeskedjék.

Nincsenek most e szegény magyar hazában Kapisztrán János forró lelkével, izzó szavával bíró papok, akik lángostorral feltudnák korbácsolni a magyar népnek tespedő jó szellemét, akik jajszavukkal végig zugnának ezen a szerencsétlen országon, amelytől a megdermedt elkábitott magyar nép új életre kapna, és fntykösét két marokra fogva széjjel űtne azok között, akik romlására törnek.

Templomba járó ember vagyok. Én még bízom a magyarok Istenében. Bízalmam már csak hajszálon függ, de még nem enyészett el egészen. És napról-napra várom, hogy az Isten szolgálói intő, a fenyegető a lángoló szózáttal fordulnak a magyar anyákhoz, a magyar nőkhöz, akik most volnának csak igazán hivatottak a magyar férfiak lelkét felébreszteni. De az intő szó késik.

Ki kárhoztalta némaságra Istennek szolgálóit, a papokat és micsoda lelki kényszer tett bilincseket kezeikre?

Papok, magyar papok, Kapisztrán János utódai, siessetek a szegény magyar haza süllyedő hajójának megmentésére!

Hol vagytok? Miért nem áll ki most a szószékre az ébresztő, lelkesítő, a mindeneket tette buzditó serege a hazafias magyar papoknak? Miért nem lép ki mind, tüzes nyelvekkel megszállva népünk közé, és miért nem harsogja vihart tulszárnyaló hangon: „Magyar anyák! Magyar leányok! Az utolsó óra közeledik! Ébredjétek! Sztérombolt leigázott országban szomorú rabszolgák élnek. De a mi népünk nem rabszolgaságra született. Szabad ország szabad polgárai akarunk lenni! — Istennek szolgáló szabad magyarok gyermekei! Mária országa vesélyben van! Mária országa vár benneteket! Ne hagyjátok megtörténni azt, ami még gondolatnak is rettenetes, hogy a haza csalódjon ti bennetek. F. L.

— A nagykanizsai rendőrség és a városi tisztviselők fizetésemelése. A nagykanizsai rendőrkapitányság nemrég terjedelmes memorandumot intézett Nagykanizsa város képviselőtestületéhez, amelyben ugy a rendőrtisztikarnak, mint a rendőrlégénységnek közismert nyomoruságos helyzetét vázolvaz azt kéri, hogy dotációjukat 50 százalékkal emeljék, de nemcsak törzsfizetésüket, hanem lakbérüket és háborus segélyüket is. A rendőrtisztek a memorandumban még azt az igen méltányos külön kívánságukat is kifejezték, hogy egy fizetési fokozattal előléptessék őket. Zerkowitz Lajos is intézett egy hasonló beadványt a városi közgyűléshez, mely az összes

városi tisztviselők részére 50 százalékos fizetésjavítást javasol. A képviselőtestület pénzügyi bizottsága tegnap este tartott ülésén foglalkozott az említett beadványokkal. A pénzügyi bizottság méltányosnak találta a kérést és a rendőrelégénység különleges szolgálatának címén az 1918. november 1-től 1919. december 31-ig terjedő időre évi 960 koronát (vagyis összesen 1120 koronát) javasolt fizetni, ellenben a rendőrtisztek kívánságát a Zerkowitz Lajos-féle beadvány értelmében javasolják honorálni, mely az összes városi tisztviselőkre vonatkozik. E szerint a bizottság azt javasolja, hogy minden városi tisztviselő az 1918. évi javadalmazásuk 50 százalékát kapják meg egy összegben. — Egyébként azt is javasolja a pénzügyi bizottság, hogy a 45 főnyi rendőrelégénység létszáma 60 főre emeltesse, valamint azt is, hogy Nagykanizsa városánál 12 főnyi lovascsendőrség szerveztessék. — Értesülésünk szerint a nagykanizsai rendőrtisztikar fizetésjavítási kérelmének a fenti módon való elintézését nem fogadja el, mert nehéz és felelőséges munkájuk nem könyöradományt, hanem tisztességes fizetést érdemel. És ebben tökéletesen igazuk is van, amit a városi képviselőtestület is bizonyára el fog ismerni.

— **A közalkalmazottak szervezkedése.** Az a súlyos kritika, amellyel a Magyarországi Szocialdemokrata párt 10 millió példányban megjelent ismeretes „Üzenet”-ében Magyarország összes köztisztviselőit részesítette, egész lavinát indított meg. Halljuk, hogy a nagykanizsai városi tisztviselőkhöz hasonlóan az országban mindenütt tiltakoznak a köztisztviselők az általánosító megbélyegzés ellen. Ma pedig a soproni köztisztviselők és az ottani összes közalkalmazottak átiratban arról értesítik Nagykanizsa város tisztviselőit, hogy ők megalakították a Soproni Közalkalmazottak Tanácsát és szervezkedésre hívják föl az ország összes köztisztviselőit. A magyarországi szervezett munkásság száma 500.000, de ugyanennyi közalkalmazott is van Magyarországon, — mondják a soproniak átiratukban, — akik ha szintén szervezkednek, legalább olyan erőtegyezőt fognak képviselni, mint a szervezett munkásság. A soproni átiratnak élénk visszhangja támadt a kanizsai városházán, ahova holnap délután 5 órájára a kanizsai közalkalmazottak szervezkedése tárgyában értekezletre hívták össze a Nagykanizsán lévő összes állami, járási és városi hivatalok főnökeit.

— **Az új kormányrendeletek a kanizsai rendőrkapitányságon.** A nagykanizsai rendőrkapitányság köztese szerint a magyar népkormány legutóbb az alábbi rendeleteket bocsátotta ki: 1., a táblaüveg; 2., a sör; 3., a tetőcserép tájékoztató áráról; 4., a kárpis munkálatok díja és a gyártmányok tájékoztató áráról; 5., a fényezéses izzólámpák tájékoztató áráról; 6., a ponyva kölcsönadíja; 7., a kávéházi cikkek tájékoztató áráról; 8., a rostra való lentermeléshez alkalmas 1918. évi termésű lenmag beszállításáról; 9., a közfogyasztásra rendelt ételmi vagy élvezeti cikkek kényszer eladásának korlátozásáról szóló kormányrendeleteket. Az édekettek a felsorolt rendeleteket a nagykanizsai rendőrkapitányság hivatalában a hivatalos órák alatt elolvashatják és azokról felvilágosítást is nyernek.

— **Megjött a Drávidék repülő őrsége.** A közeli Csurgóról jelentik: Tegnap Csurgóra két tiszttől, 24 katonától és 6 gépgyverekkel felszerelt repülőgépből álló repülőosztag érkezett. A repülőök feladata, hogy a Drávidéken a rendet fentartsák és az esetleges anarchizmus tömegmozgalmakat a levegőből való golyózáppal akadályozzák meg.

— **A nagykanizsai cipészek és csizmadiaik gyűlése.** A nagykanizsai Ipartestület cipész és csizmadia szakosztálya holnap szerdán délután 4 órákor gyűlést tart, amiről az érdekeltek ezúton értesítenek. A gyűlés tárgya a lemondott vezetőség helyébe új vezetőség választása.

— **A Gutenberg-nyomda értesíti t. rendelőt, hogy a harctérről bevonult személyzete és raktáron levő papiranyaga módot nyújt arra, hogy bármely a szakmába tartozó megrendeléseket a legpontosabban és leggyorsabban eszközölhessen.**

— **Jótekonycélú táncgyakorló.** Adorjáné Mayersberg Fida asszony tánciskolája holnapután csütörtökön a helyi jótekonyság ügyét fogja szolgálni. Csütörtökön délután 6 órától zárórától cigányzenével nagy táncestély lesz a tánciskola helyiségében, amelynek tiszta jövedelmét a nagykanizsai Nemzeti Tanács jótekonyság alapja fogja megkapni.

— **A patronage osztály vezetősége** szeretettel lekéri a Szociális Misszió összes tagjait és mindenkit, aki az idők intő szavát megértve kész az Új Magyarország felépítésének szolgálatába állni, hogy a nagykanizsai állami polgári fiú iskola rajztermében (Zrínyi Miklós-utca 38. sz. a.) az egyesület legközelebbi munkaóráján megjelenni szíveskedjék. A szakosztály jelzett munkaóráját f. hó 28-án délután 6 órákor tartja meg, mely alkalommal dr. *Mutschenbacher* Edvin törvényszéki bíró a büntető törvények és fiatalok világának büntető okairól s ezek orvoslási módjairól tartandó előadása keretében rá fog mutatni a magyar népkormány programjában is kiváló helyet elfoglaló és napjainkban rendkívül aktuális patronage-tevékenységnek a nemzet új életre támaszának magas szintű munkája szempontjából való fontosságára is.

— **A közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleménye.** A nagykanizsai népköziársági törvényszék udvari helyiségében f. évi november hó 27-én, szerdán és november 28-án, csütörtök délután 2—5 óra között részben emberi étkezésre is, de különösen sertések etetésére feltétlenül alkalmas burgonya kis és nagy mennyiségben kerül eladásra. Ezen burgonyából nemcsak a beszerzési csoport tagjai, hanem bárki más is vehet. Egy métermazsa ára 20 korona. *Az elnökség.*

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja tartja szolgálatot.**

— **Jövőre nem lesz cukorgyártás.** Azt hittük, hogy ha majd eljön a béke, akkor minden jó lesz. Elmúlnak a bajok és rózsaszín lesz a világ. Sajnos, aligha lesz így. Ha eddig keserű volt a kenyér, most még keserűbb lesz. És ezt a keserűséget nem tudja semmitéle cukor megédesíteni. De aligha lesz cukor, mely meg ha meg is lehetne édesíteni, erre a célra szolgálna. A fegyverszünet megkötésekor a foglyok tömegesen hagyták el az országot és ma már jóformán csak azok vannak itt, akik sohasem is akarnak elmenni. Helyettük azonban ma még más munkaező nincs. *A leszerelt katonák — legalább egyelőre — nem akarnak dolgozni.* Így aztán egyes uradalmakban a mezőgazdasági üzem majdnem teljesen szüntel. A földből nem képesek kiszedni a cukorrépát, úgy hogy fele ott rothad el a földben. S minthogy nem lesz cukorrépa, vagyis nem olyan mennyiségben, mint eddig volt, s minthogy szén sem lesz a feldolgozásra, a jövő évben a cukorgyárak nagyrésze kénytelen lesz üzemét korlátozni, vagy teljesen beszüntelni. Így állhat be azután az a helyzet, hogy a jövő évben nem lesz cukor.

— **Elveszett egy füzet, mely a megtalálóra nézve egy teljesen értéktelen névjegyzeket tartalmaz.** A megtaláló kéri a füzetet Erzsébet-tér 11. szám alatti irodában leadni, ahol illő jutalmazásban fog részesülni.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Szappan. Hatósági eláruítók, akiknek a legutóbbi kioskizástól fenmaradt szappanokészletük van, ezen készletüket novemberi szappanjegyre kiárusíthatják. Szappan áll továbbá rendelkezésre Kohn Fülöp szappangyárosnál és a városi élelmiszer üzletben novemberi szappanjegyre darabonként 70 fillér, vagyis kilogrammonként 5 k. 60 f. árban. — *Tűzifa.* Felhívatnak mind-

azok, akik a bánokszentgyörgyi erdőből kikutált fájukat még be nem hozták, annak befuvározására sürgősen gondoskodjanak, mert az átvételi határidő f. évi december hó 31-én lejár. — *Takarmányburgonya* kilogrammonként 20 fillérért jegy nélkül kapható a Közellátási üzennél (postával szemben).

— **Adományok.** A Nemzeti Tanács által fedezendő költségekhez hozzájárultak: Dr. Szabó Zsigmond gyűjtése folytán Király Söröződe r.-t. 2500 korona, özv. Eisinger Henrikné 300 kor, közvetlenül Sommer Ignác 1000 korona.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Tudomására adom a mélyen tisztelt husvásárló közönségnek, hogy a legolcsóbb hus Nagykanizsán nálam kapható, még pedig kilója 14—16 koronáért. Ugyazintén elsőrendű borjúhús is mindenkor kapható, délelőtt a piaci sátorban, délután Kínizsi-utca 7. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel
SINGER IZIDOR
mészáros.

URANIA Mozdókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 26-án és 27-én

Ellen Richter

felléptével

Hajsza a felhők között

attrakciós dráma 5 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órákor.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy hentesáru üzememet újból megkezdtem. Naponta friss felvágottak és kalbászárak kaphatók Erzsébet-téri üzletemben. Szíves partfogást kérve, vagyok

tisztelettel

Özv. Reichenfeld Albertné utóda

Merkur vasgár

bármely lakatos és vízvezeték munkát elvállal.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. november 25-én, 26-án és 27-én

„99”

detektív dráma 5 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Elsőrendű marhahus kilója
10 korona özv. Gombosné-
nál Eötvös-tér 26. sz. alatt.

Női kabátok, blouzok, szőrmék
leszállított árban kiárusíttatnak

FÜRST JÓZSEF

áruházában

Észponti szálló épület.

Telefon 388 sz.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Magyarország sorsa.

Megegyezés készül a tótokkal.

Jászi Oszkár eredményes tárgyalással.

Budapest. Jászi Oszkár nemzetiségi miniszter a tót kérdéssel tárgyalásokat kezdett Hodzsa Milánnal, a tót-ság egyik legfőbb vezető politikusaival. Jászi miniszter tárgyalásairól az alábbiakat mondotta Az Est munkatársa előtt:

— Tény az, hogy megbeszélések folytak köztem és Hodzsa Milán között a tót kérdésre vonatkozólag. Ugy Hodzsának, mint nekem az volt a kiinduló pontunk, hogy ha lehet, provizorikus rendet kell teremteni Északmagyarországon. Ennél sokkal nagyobb gond a rendes forgalmi viszonyok helyreállítása e területeken, hogy az ország szénellátása és a felvidék élelmezése biztosítható lenne.

— Hodzsával azonban minden formális megbízatás nélkül nem kötelező megbeszéléseket folytattunk, de örömmel állapíthatom meg, hogy a közös kiindulási pontból folytatott purparlé folytán most már rokon álláspontokon vagyunk és határozott reményem van arra, hogy tárgyalásaink a közel jövőben konkrét és kedvező megállapodásra fognak jutni.

A hadügyminiszter mai jelentése a csehekről, románokról és szerbekről

Budapest. A magyar hadügyminiszterium sajtóosztálya közli:

A cseh csapatok tegnap elérték Nagykoszolányt. Nagyszombattól délnyugatra járőrharcok folynak csapataink és a csehek között. A csehek Nagyszombat lakosságát felkelésre lázítják.

A Csikmegyébe benyomult román reguláris csapatok lefegyverezték a nemzetőrséget és a csendőrséget.

A szerb megszállási területen a helyzet változatlan.

Svájci követünk tárgyalásai.

Bern. Magyarország svájci követe, Bédi Schwimmer Róza kedden megkezdte működését. Elsősorban is az égetően sürgős szénkérdés ügyében kezdett tárgyalásokat és e célból felhasználta itteni személyes ismeretségeinek lehetőségeit. Az eredmény az, hogy Magyarország a legrövidebb időn belül kellő mennyiségű szénhez fog jutni. Bédi Schwimmer Róza értesülései szerint Hower, az Egyesült Államok élelmezési minisztere, aki szombaton Londonba érkezett, a közeli napokban Ausztriába és Magyarországra jön, hogy e két állam szén-

ellátása és élelmezése ügyében intézkedjék. — Mértékadó helyen eljár Bédi Schwimmer Róza a béketárgyalások megkezdésének sürgetése ügyében is. Svájci követünk értesülése szerint a béketárgyalásokat január elején kezdik meg. Minthogy azonban a fegyverszüneti szerződés december 4-én lejár, ennek meghosszabbítását is el kell intézni.

Forradalmi mozgalom Párisban.

Genf. Párisban tegnapelőtt több mint 10,000 munkás óriási tüntetést rendezett Clemenceau miniszterelnök ellen. A demonstrációt a rendőrség nem tudta szétoszlatni, mire a még inkább megnagyobbodott tömeg szétverésére katonai segítséget vetek igénybe.

Antant-flotta a Feketetengeren.

Konstantinápoly. A szövetségesek hadihajói közül 5 nagy csatahajó, 2 cirkáló és 9 torpedóromboló elindult innét Szebasztopolba.

Meghiusult antiszemita tüntetés Bécsben.

Bécs. Tegnap délutánra az osztrák fővárosban nagyszabású antiszemita tüntetésre készültek, amihez röpcédulákön invitálták az embereket. A tüntetést egy vendéglőben tartott gyűléssel akarták kezdeni, de az antiszemita szónokok nem beszélhettek, mert egy szociáldemokrata felszólította a gyűlés résztvevőit, hogy kergessék szét az uszítókat. Nagy zűrzavar keletkezett erre, aminek során egy katona felugrott az emelvényre és ott lévő férfiakat és nőket letaszította, mire a gyűlés és csirájába full tüntetés véget ért.

Meghalt Herczel tanár.

Budapest. Nagy gyász érte a magyar orvostudományt. Báró Herczel Manó budapesti orvosprofesszor, a világhírű sebész ma éjszaka spanyolbetegség következtében meghalt. 56 éves volt.

Magyarország közellátása.

Budapest. Nagy Ferenc közellmezési miniszter Magyarország közellátási viszonyairól az alábbiakat mondotta ma Az Est munkatársának:

— Magyarország élelmezési viszonyai általában kedvezőnek mondhatók, de egyes helyeken a kormány kiküldötteinek könnyelmű gazdálkodása igen súlyos helyzetet teremtett. Igen sok helyen ugyanis a malmokban talált lisztkészleteket egyszerűen szétosztották a lakosság között. Ugyanigy csináltak számos uradalomban a sertésállománnyal is. Mindezekért a bűnösök példás megtorlásban fognak ré-

szesülni és pedig első sorban akként, hogy hivatali állásaikból el lesznek távolítva. Az igazságügyminiszterrel együtt törvényjavaslaton dolgozunk, mely szerint az ilyen cselekmények ezentul nem kihágásnak, hanem a népközlársaság elleni büntettnék fognak minősülni.

Délivasutasok országos gyűlése Nagykanizsán.

Beléptek a szociáldemokrata pártba.

— Saját tudósítónktól. —

Az új idők szülte politikai atalakulások egyik országos jelentőségű mozzanatának színheye volt tegnap Nagykanizsa városa. Budapesttől Csáktornyáig és Barcstól Lajtaszenmiklósig minden délivasutas, aki csak szerét tehetett, eljött ide, hogy az új világrénd acélkereteibe, az országos szociáldemokrata pártba belépjen és ekként szervezkedve biztosítsa minden délivasutas a maga részére a legnagyobb nemzeti fontosságú munkájának megfelelő anyagi dotációkban és igazságos előmenetelben való elismerését. Marx, vagy Lassale halhatatlan lelke ujjonghatott örömben, ha láthatta azt a közel kétezer vasutast tegnap a kanizsai városház dísztermében, amelynek tömegében a legmagasabb rangú déliva uti tisztviselők éppúgy jelen voltak, mint a vasutasranglétra legalacsonyabb fokán álló egyszerű fűtőházi munkások, a mérnökök és forgalom-hivatalnokok éppúgy, mint a kalauzok, futók, pályőrök stb., hogy mindnyájan mint egyforma emberek sorakozzanak a szociáldemokrácia vörös lobogója alá.

Délután 5 órakor kezdődött a felvonulás az állomásról a városháza felé. Az egymásután beérkező vonatok csak úgy ontották a délivasutasokat. Különösen nagy számban voltak képviselve Székesfehérvár, Sopron, Szombathely és Barcs állomások, de tekintélyes számban eljöttek a budai délivasutasok is. A városház nagyterme a karzattal együtt szorongásig megtelt délivasutasokkal, kiknek egy része már egyáltalán nem is fért be a terembe, hanem a folyosón helyezkedett el és a nyitott teremajtón át hallgatta a gyűlés szónokait.

Bárány József nagykanizsai fűtőházi munkás üdvözlő szavai után, melyekkel munkatársát Balázs Jánost ajánlotta a gyűlés elnökéül, Tálosi Lajost pedig annak jegyzőjéül, Sneff József köszöntötte melegen a nagykanizsai szociáldemokrata párt nevében az ország négy világtájaról Nagykanizsára összesereglett vasutasokat és a forradalom vívmányait, végül a tömörülésben rejlő erőt ismertette.

Fischer Mór budai dv. főmérnök (a Nagykanizsán is széles körben ismert építész) mondott ezután eszmékben dus beszédet a fizikai és szellemi munkások érdekközösségéről, továbbá arról, hogy mind a két kategória egyformán a proletártársadalom alkotórésze és hogy az újjászülető Magyarországgal a magyar vasutársaságnak is minden tagja szabadon beléphet abba közös érdekképviseletbe, mely minden ember becsületes munkája részére kivívja annak méltó elismerését és honorálását. Az országos szociáldemokrata párt

vasutasszakszervezete ez, melynek külön neve: a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége. A beszédet a hallgatóság tomboló helyesléssel fogadta.

Weiszhausz Aladár budapesti kiküldött (dv. lakatos) ismertette ezután a Magyar Vasutasok Országos Szövetségének alapszabályait, melyekből különösen kiemelte azt, hogy a magyar népkormány a szervezett vasutasok évtizedes küzdelmének eredménye gyanánt jóváhagyta azt a pontot, hogy a szövetség pénztára a sztrájkoló vasutasokat pénzzel segítheti. A Szövetség keretében szakosztályok lesznek és pedig külön a hivatalnoki érdekek, külön a fűtők, külön a kalauzok, külön a mozdonyvezetők, stb. részére.

Südő Ferenc székesfehérvári lámpakezelő új éréről beszélt, mely a protekciós rendszer alkonyát jelenti és hogy nem lesz szükség több sztrájkokra, hogy minden vasutasnak biztosítva legyen tisztességes megélhetése. Végül arra hívta fel az országos gyűlés résztvevőit, hogy minden nagyobb állomáson alakítsák meg a Szövetség helyi csoportját, vagyis helyi érdekvédelmet.

Koronczai György budai fűtőházi munkás a budapesti délivasutasok üdvözlését tolmácsolta és az alacsonyabb rangbeli szervezett vasutasok őszinte rokonszínéről biztosította a tisztviselőket, akik velük együtt készek dolgozni a közös érdekekért.

Dr. Hamburger Jenő a saját példájára utalva kérte a vasuti hivatalnokokat, hogy haladjanak egy uton a velük egy érdekközösségben lévő alárendeljeikkel és vezessék azokat értelmük kiválóságával a közös célok felé. Végül elismeréssel nyilatkozott a délivasutasoknak a leszerelés lebonyolítása körül végzett óriási és önfeláldozó munkájára.

Kövesdi Lajos székesfehérvári forgalmi hivatalnok és Zubonyai József barcsi kalauz beszélték még röviden. Azután egy delegáltat választottak, aki az összes magyarországi délivasutasokat képviselni fogja abban a Budapesten permanenciában lévő szociáldemokrata bizottságban, mely dr. Landler Jenő belügyi államtitkár elnöksége alatt a 150.000 magyar vasutas szervezésének óriási munkáját végzi. A délivasutasok delegátusává egyhangulag Fischer Mór főmérnököt választották. S ezzel az impozáns vasutgyűlés véget ért.

Tudomására adom a tisztelt husvárlói közönségnek, hogy a **legolcsóbb hus** Nagykanizsán nálam kapható, meg pedig kilója **10 koronáért**. Ugyazintén elsőrendű borjúhús is mindenkor kapható, délelőtt a piaci sátorban, délután Kínizsi-utca 7. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel
SINGER IZIDOR
mészáros.

HIREK.

— **A leszerelt kanizsai pincérek panasza.** Az alábbi levelet vettük: Tekintetes Szerkesztő Ur! Mint b. lapjának régi előfizetője és lelkes olvasója arra kérem Szerkesztő urat, hogy a munkások érdekeit védő sorai közt egy csekély helyet méltóztassék alábbi kérésemnek szorítani. A katonai szolgálatban hosszabb és rövidebb időt eltöltött nagykanizsai pincérmunkások most nem kapnak szakmájukban elhelyezést, minthogy Nagykanizsán a kávéház tulajdonosok és vendégülösök még

mindig a nem is magyar honos női alkalmazottak foglalkoztatásához kötik magukat, holott tudott dolog, hogy az éleikben a nők sokkal könnyebben találnak megfelelő foglalkozást, mint a képesítéshez kötött pincérmunkások. Fogadja Szerkesztő ur úgy a magam, mint a többi harctérrel visszatért kanizsai pincér nevében hálás köszönetemet. *Simon Viktor* pincér.

— **Nem jön több katonaló Nagykanizsára.** Nemrég közöltük azt a hírt, hogy az olasz harctérrel rövidesen további hét hadosztály lóállománya, mintegy 20,000 ló fog Nagykanizsán keresztülvonulni. Ebből azonban a jugoszláviai helyzet alapos megváltozása miatt nem lesz semmi. Azóta ugyanis az egykori osztrák területeket megszálló olasz és szerb csapatok a fegyverszüneti megállapodások ellenére oly messze előnyomultak Krajnában és Dél-Stájerben, hogy az olasz frontról Zalamegyébe vezető utakat mind elvágták. Így tehát azt a huszezer lovat, melyeknek Nagykanizsára való érkezését jelezték, nagy kerülővel, Grácon át, sőt még annál is északabbra kellett Magyarországra terelni, ha nem akarták, hogy azok olasz és szerb kézre kerüljenek. Így tehát a 20,000 ló egy része Szombathelyen, más részük pedig Sopronon át jutott haza, nem kis öröme a vas- és sopronmegyei gazdáknak, akik éppugy elláták most magukat katonalóval, mint pár héttel ezelőtt a zalamegyieket.

— **Pincebetörés a Kisfaludy-utcában.** Ma reggel Kovács Károly törvényszéki bíró özvegye azt a kellemetlen felfedezést tette, hogy a Kisfaludy-utca 16. számú házuk pincéjében betörők jártak. A betörők kizárólag élelmiszerekre utaztak és egy emaillezott vindelyben mintegy 6 kg. disznósírt és egy nagy dunsztosüvegben 100 tojást vittek el. Özv. Kovács Károlyné a betörésről jelentést tett a rendőrkapitányságnak, mely keresi a tetteseket.

— **Hurokra került tolvaj cselédleány.** Bujtor Teréz, a közismert tolvaj cselédleány, aki már vagy tizszer ült a lopásaiért, ezelőtt egy hónappal megszökött a Kalocsam elletti Uszod községből, ahova a bíróság legutóbb munkára kiadta. A körözvényvel egyidőben, amit szökése után kibocsátottak, Tapolcáról is kapott a nagykanizsai rendőrkapitányság egy hivatalos megkeresést, mely arról szól, hogy Bujtor Teréz ott a minap ellopta egyik barátnőjének ezüstóráját. A jeles nőt Berkes János városi rendőr tegnap délután felismerte a város egyik utcájában és bevitte a kapitányságra. A leány elmondotta, hogy a Kalocsa melletti faluból megszököve gyalog jött Nagykanizsára, ahonnan szülőföldjére Tapolcára ment Beismerte az óralopást is, de az óra már nincs nála, mert azt 10 koronáért eladta. A rendőrkapitányság az ügyesség fogházába kísértette.

— **Közös táncgyakorlat** A nagykanizsai szervezett munkásság minden csütörtökön és vasárnap este 8 órakor a Szarvas szálló nagyertermében közös táncgyakorlatot tart.

— **Ellopott utitáska.** Eppinger Gyulánának Csengery-ut 4. szám alatti lakásáról elloptak egy barna bőr utitáskát. Aki azt megvenné orgazdaság vétségét követné el. A károsult ezután kéri a jóézésű közönséget, hogy a táskát hollétéről értesítse őt, vagy a Zalai Hírlap kiadóhivatalát, amiért 20 korona jutalomban részesül.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség III. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **A nagykanizsai Nemzeti Tanács költségeire** adakoztak újabban: Stromszky Ernő (Póla, Annamajor) 500 K-t, özv. Lusztig Viktorné 300 K-t, Weiss Jakab 200 K-t, Armuth Sándor 150 K-t és Burger Sándor 100 koronát.

Felelős szerkesztő: **GÜRTLER ISTVÁN.**

KARDOS VILMOS Deák-téri
mészárszékében a marhahús
kilogrammja 10 korona.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 26., 27. és 28-án

Ellen Richter

felleptével

Hajsza a felhők között

attrakciós dráma 5 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Egy jobb fiu fizetéssel
tanulónak felvétetik **PFEIFER IGNÁC**
fűszerkereskedőnél Király-utca 34. szám.

Vendégül, mészárszék és szatócs-üzlet

10 hold szántófölddel, melynek fele be
van vetve, azonnal bérbeadó, esetleg
külön-külön is, ezenkívül 2 hold rét.
Bővebbet Tarnauer Herm. Nagybakónak.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap,
november hó 28., 29., 30. és dec. 1-én

STELLA HART

legnagyobb mozi-díva a főszerepben

Berania hercegnője

(Palota forradalom.)

keleti dráma 6 felv. ban, melynek betétjét
Weissenstein Bözsike urleány fogja
énekelni elsőrendű zenekísérettel.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elsőrendű marhahús kilója
10 korona özv. Gombosné-
nél Eötvös-tér 26. sz. alatt.

A közeledő újévre felhívjuk az intézetek,
kereskedők és iparosok figyelmét, hogy

üzleti könyvek

beszerzése végett tekintsék meg raktárunkat,
hol mindennemű üzleti könyvekben
nagy választék áll rendelkezésre.

ifj. Vajdits József

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

könyv-, papír-, rajz-, író- és hangszer-
kereskedése.

Női kabátok, blouzok, szőrmék
leszállított árban kiárúsítatnak

FÜRST JÓZSEF

áruházában

Rözpont szálló épület.

Telefon 388 sz.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Telefon Kiadóhivatal 41.

Megegyeztünk a tótokkal.

Kivonulnak a csehek és átengedik a szénszállítmányokat

Budapest. Ma délelőtt 11 órakor minisztertanács volt, amelyen a kormány összes tagjai résztvettek. Jászi Oszkár nemzetiségi miniszter jelentést tett itt a tótokkal folytatott tanácskozásokról. Jászi Oszkár és a Tót Nemzeti Tanácsnak Budapesten tartózkodó tagjai között elvi megállapodások jöttek létre, amelyek alapjai és konturjai már készen állnak. E megegyezés értelmében **Magyarországnak tótlakta területeiről a csehek visszavonják csapataikat és ott a Budapestről irányított központi gazdasági szervezet helyreáll.** Vagyis Északmagyarországi postal, távirtdai és telefonjai, valamint a pénzügyőrségek ismét a magyar állami igazgatás alá kerülnek. Viszont a magyar kormány feladata az északmagyarországi vármegyéknek ellátása. A Tót Nemzeti Tanács garantálja, hogy a csehek átengedik a Németországból Magyarországnak küldött szénszállítmányokat. A megállapodás részleteit pontokba szedték és „Egyezmény” cím alá foglalták. Az egyezményt ma délután Jászi Oszkár bemutatta a Tót Nemzeti Tanács hat tagjának. E tárgyaláson Károlyi miniszterelnök is részt vett.

Hazai leleplezései.

Bogyan vezettek minket félre!?

Budapest. Az Est mai száma ismerteti báró Hazay Samu volt honvédelmi miniszternek a Tisza-kormány számára készített emlékiratát, mellyel a kormányt tájékoztatta az akkori háborús helyzetről. Az emlékirat a „Pro memoria a háborús helyzetről 1916 januárjában” címet viseli. Bevezetésében általános visszatekintést nyújt a háború megindítására. Megdöbbentő vallomások ezek a háború kezdetéről:

Amikor a monarchia elhatározta, hogy elküldi hadüzenetét Szerbiának, természetesen számolt azzal, hogy ebből olyan háború lesz, melyben a legtöbb európai állam résztvesz. A Szerbiának küldött hadüzenet tényéből önként folyt, hogy Anglia és ismert szövetségesei: Franciaország és Oroszország ellen is támadólag szándékoztunk fellépni. Számbavettük, hogy Anglia is aktív részt vesz, s hogy Olaszország a legjobb esetben semleges marad. Ez ok volt a gyors offenzíva szükséges-

ségére, hogy a háborút gyorsan befejezhessük. Nagyszerű offenzívákat vezettünk ugyan, de a háborút nem tudtuk befejezni.

Elismeri az emlékirat, hogy az antant számításai sikerültek, nehéz feladat előtt állottunk. Áttekintést nyújt a szembenálló ellenfelek erőviszonyairól. Kezdetben az volt, hogy ereje úgy aránylott a miénkhez, mint 1:4 az 1-hez. Az emlékirat idején a fölény 1:5:1 erőviszonyra növekedett. A háborút mindazonáltal sikerült volna még megnyernünk, ha tanácsait megfogadják. Tájékoztat a veszteségekről is. A monarchia hadereje a háború elején 2:5 millió, 1915. végén 2:3 millió dacára az addig adott 3 millió pótlásnak. A veszteség tehát az eredeti hadsereg 114% a. A nagy veszteség oka a háromfelé szakadatlan óriási küzdelmekkel vitt offenzíva, Przemysl eleste és bizonyos belső okok.

A hadügyminiszter mai jelentése a csehekről, románokról és szerbekről

Budapest. A magyar hadügyminiszterium sajtóosztálya közli:

A zsámbokrét—trencsényi országot mentén tegnap eredményes csatározások folytak a csehekkel amelyek Rozsnyó vidékén a csehekre nézve meglehetősen veszteségekkel végződtek. Csapatunk a Vág völgyében védekezve visszavonulóban vannak a csehek elől, akik tegnap Pöstyént fenyegették. Pöstyéntől délre harc után visszafoglaltuk Nagykosztolányt.

Az Olt völgyében a románok folytatták előnyomulásukat. Előreküldött lovasjárdőreik elérték Dévát.

Új rend a hadseregben. Megszűnik az egyes parancsnokok büntetési joga.

Budapest. A hadügyminiszternek két nagyfontosságú rendelete jelenik meg legközelebb, amelyek a katonák fegyelmi rendszerét gyökeresen megváltoztatva azt a demokratikus elv alapjaira helyezi. Ezentúl minden században bizalmiférfiak lesznek és pedig 4 tag a legénységből és 1 tiszt. Azonkívül külön tisztí bizalmiférfiak csoportja is lesz. A parancsnokok fegyelmi joga megszűnik és fegyelmi ítéleteket csak a legénységi és tisztí esküdtszékek hozhatnak. A fenytés módjai is lényegesen megváltoznak. Nem lesz többé kemény fekhellyel és bőjttel szigorított fogság, s megszűnik a kikötés és a guzsbakötés is. Ezek helyébe az esküdtszék előtti dorgálás, a zsoldmegvonás és a kaszárnyai szobafogság lesznek a katonai büntetések. — **Tisztelgés** a feljebbvalóknak nem lesz kötelező, csupán az előjáróknak. (Pl. a baka csak saját hadnagyának, századosának stb. és az ezredparancs-

noknak tartozik tisztelegni). Fegyvert csak szolgálóban szabad viselni és szolgálóton kívül minden katonára civilruhában is járhat. Végül a katonák tagjai lehetnek politikai egyesületeknek, s résztvehetnek gyűléseken és tüntetéseken.

A Muraköz ügye.

Nyomozzák a fosztogatások tetteseit.

A horvátok nem akarják fegyverrel biztosítani maguknak Muraközt.

— Saját tudósítónktól. —

Azok az anarchisztikus állapotok, amiket a Muraközben a forradalom forró lehelete által felizgatott értelmetlen tömegek felidéztek, immár teljesen megszűntek. A szó legszorosabb értelmében teljes csend, rend és nyugalom van a Muraközben, ahol tudvalevőleg már a statáriumrendeletet is felfüggesztették. Mindazonáltal a jogrend helyreállításának munkája nem szünetel ott sem és a lényegesen felemelt létszámú muraközi csendőrsők szorgalmasan dolgoznak, hogy a múlt hetekbeli rablások és fosztogatások tettesei az igazságszolgáltatás keze alá kerüljenek. Kizárólag házkutatások alakjában folyik ez a nagyarányú nyomozás a muraközi falvakban, s aki visszaviszi a lopott vagy rablott holmit tulajdonosához, mielőtt azt a csendőrsők megtalálnák nála, az még mindig megmenekül a büntetés elől. Hordják is szorgalmasan vissza a sok mindenféle tárgyat. Mindamelllett naponta számos letartóztatás történik a muraközi falvakban, s a csendőrkékre jutott garázdálkodókat naponta kisebb-nagyobb csoportokban szállítják be Nagykanizsára, az itteni államügyészség fogházába, melynek kapujára nem sokára már a „Megelt” táblát is ki lehet akasztani.

Ami pedig a Muraközben a politikai állapotokat illeti, most már e tekintetben is kezd tisztulni a horizont. Tegnap a Muraköz községeiben a jugoszláv plakátokon kívül a nagykanizsai kormánybiztos hazaias tartalmu plakátjai is megjelentek és örömmel lehet konstatálni, hogy a józan muraközi nép lelke erre a plakátnak tartalma is tett legalább olyan mély benyomást, mint a jugoszláv csábítgatások. Ily körülmények között tehát politikai okok miatt nem kell tartani a muraközi nép szenvedélyének újabb lángra lobbanásától, s éppily nyugodtan és bizalommal nézhetünk a muraközi népszavazás elébe, mely a perlaki és csáktornyai járások (a Muraköz) jövő hovatartozandóságának kérdését lesz hivatva eldönteni.

Egyébként a Dráván túlról is vettünk ma hírt a Muraköz ügyére vonatkozólag, mely ugyancsak a legnagyobb megnyugvással tölthet el nálunk mindenkit. Pribicevics Szvetozárnak, a Horvát Nemzeti Tanács egyik elnökének kijelentéseiről van szó, aki egy hírlapi interjúban a horvátok területi igényeit illetőleg ezeket mondotta:

— „Nekünk területi követeléseink vannak

Magyarországgal szemben. Követeljük Murakózt, a Bácskát, a Bánságot, de nem indítunk háborút érte. Rábizzuk a döntést e három földterület népére, mely szavazás útján fogja eldönteni, hová akar tartozni a jövőben. Csak azt fogjuk megkivánni, hogy ez a népszavazás nemzetközi ellenőrző bizottság jelenlétében menjen végbe. Ez esetben — bármint szóljon is a népszavazás eredménye, — mi elfogadjuk a béketárgyalásnak reánk vonatkozó határozatait."

Itt közöljük azon tegnap városzerte elterjedt hír cáfolatát, mely szerint a szerbek a Varazsd melletti Drávahidat megszállták volna. Varazsdon egyáltalán nincs is szerb katonaság és az egész muraközi határon néhány horvát csendőrnél egyéb fegyveres erő sehol nem látható. Ellenben minthogy a közeli napokban francia csapatok veszik át a Fiume—Budapest és Fiume—Belgrád közti vasutvonalakat, Gyékényesen (18 kilométernyire Nagykanizsától) francia katonai kirendeltséget létesítenek.

HIREK.

— **A nagykanizsai köztisztviselők és közalkalmazottak szervezkedése.** Ismertettük azt a Sopron városától kiindult mozgalmat, mely mintegy feleletül az Országos Szociáldemokrata pártnak a magyar köztisztviselőket megbélyegző kritikájára, azt célozza, hogy az összes magyarországi köztisztviselők és közalkalmazottak szervezkedjenek. A soproniak kezdeményezése a nagykanizsai közalkalmazottak körében élénk visszhangra talált, aminek bizonyára az alábbi felhívás, amit az arra illetékesek a nagykanizsai köztisztviselőkhez és összes állami, városi és megyei közalkalmazottakhoz intéztek:

Körülöltünk az egész ország dolgozó népe szervezetekbe tömődjön, hogy érdekeit megvédelmezhesse. Nincs az országnak még egy olyan dolgozó rétege, melyet a háború jobban sújtott volna, mint bennünket. Hogy érdekeinket megvédhessük, elhatároztuk, hogy megalakítjuk Nagykanizsán a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségének helyi csoportját, miért is felhívunk benneteket, hogy f. hó 30-án, szombaton este 6 órakor helyi csoportunk megalakítása végett a Munkásotthon helyiségében valamennyien megjelenjétek. Aki nem tart velünk, az a saját maga ellensége! Testvéri üdvözléssel a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetsége nagykanizsai helyi csoportjának szervező bizottsága.

— **Gyászrovat.** Érzékeny vesztesége van Zalavármegye közéletének. A Zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt agilis és népszerű titkársa, Czukeller Lajos megyebizottsági tag, gróf Batthyány Pálnak, Zalavármegye volt főispánjának uradalmi titkárja tegnapelőtt, szerdán délután Zalaegerszegen spanyolbetegségből fejlődött tüdőgyulladásban elhunyt. Férfikora delén, 38 éves korában ragadta el a gyilkos járvány. Temetése ma délután volt Zalaegerszegen. — A zalamegyei nyomdászvilágnak is gyászja van. Csáktornyán elhunyt 54 éves korában Stranz Sándor nyomdatulajdonos, a „Muraköz” kiadója. Kiterjedt rokonság, köztük a nagykanizsai Fischel-család gyászolja. Tegnap helyezték örök nyugalomra Csáktornya népének óriási részvéte mellett.

— **A rabbik és az új államrend.** Dr. Neumann Ede nagykanizsai főrabbi mint Országos Rabbiegyesület elnöke legutóbb rövid időközben két körlevelet bocsátott ki Magyarországra összes rabbihoz. Az első körlevélben az új Magyarország népkormányára iránti hódolatra és a népkormány nagy munkájának támogatására hívja fel az elnök a magyar rabbikat, ami, — írja a körlevél, — elsősorban is a

lelkészi kar feladata. „Végezzük ezt a feladatot megértéssel, szeretettel és buzgalommal. Végezzük a felelősség teljes átérésével, a nagy ügyet megillető odaadással és lelkesedéssel. Vigyük be a nagy idők jelentőségének tudatát a hívek lelkébe. Serkentsük őket a törvényes hatalom hazafias munkájának előmozdítására, sikerének biztosítására. Legyünk azon, hogy a szabadság mámorel ne kábita és örvénybe ne sodorja a lelkeket. Karoljuk fel szívünk egész melegével azok érdekeit, a kikre a háború a legnagyobb áldozatokat róltta, hassunk oda, hogy kárpótlást nyerjenek szenvedéseikért és veszteségeikért, iparkodjunk azon, hogy behegedjenek a szívek sebei, hogy a megbékült lelkekben megelégedés és boldogság fakadjon. Vegyük ki részünket mindmennyien az új Magyarország felépítésének dicsőséges munkájából!” E szókkal fejeződik be dr. Neumann Ede első körlevele. — A másodikban pedig arra hívja fel a magyar rabbikat, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel segítsenek érvényt szerezni a magyar hadügyminiszterium ismert behívási parancsának, mely a 19—23 évesek bevonulását rendelte el. — Mindkét körlevélnek bizonyára erős hatása fog mutatkozni az egész magyar zsidóság hazafias magatartásában.

— **Hétfőn nagyvásár Nagykanizsán.** Hétfőn, azaz december 2-ikán országos vásár lesz Nagykanizsán, népies nyelven: a Miklós vásár. Nagy érdeklődéssel néznek különösen a mézsárosok a hétfői nagyvásár elébe, ahol az állattenyésztő gazdák először lesznek kénytelenek alkalmazkodni a jelentékenyen csökkent marhaárakhoz, amiket tudvalevőleg a hadsereg hirtelen fölöslegessé vált marhakészleteinek a polgári közönség ellátására való fordítása idézett elő.

— **Összgyakorlók a tánciskolában.** Holnap, szombat délután 1/2 6 órakor az ifjuság és vasárnap este 8 órakor a felnőttek összgyakorlója lesz Adorjanné tánciskolájában. Mindkét összgyakorlón cigányzenekart szolgáltatja a talp alá valót.

— **A tánciskola jótékony célú táncestélye.** A legteljesebb erkölcsi és anyagi sikerrel zajlott le tegnap Adorjanné Mayersberg Frida asszony által a nagykanizsai Nemzeti Tanács jótékony alapja javára rendezett táncestély. A város színe-virága ott volt és este 11 óráig táncolt a nemes cél érdekében. A táncestély kivételesen fölemelt belépő díjainak tiszta jövedelme 1183 koronát tett, amelyet már átadtak a nagykanizsai Nemzeti Tanácsnak. A remekül sikerült táncestély felülfizetői az alábbiak voltak: N. N. 11 koronát, Windisch Dénes 10 kt, Hajdu főhadnagy, Elek Mór, Stejner József, N. N., Heimler István N. N. és Kormos Zsigmond 5—5 koronát, N. N. és X. Y. 1—1 koronát fizettek fölül, vagyis összesen 58 koronát.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **A nagykanizsai Nemzeti Tanács költségeire** adakoztak újabban: Turul cipőgyár r. t. 300 K-t, dr. Rapoch Aladár 100 K-t.

— **Varsányi, Gombaszögi és Tanay** szerepelnek a Figaró tegnap megjelent új számában. Varsányi Irénről Kosztolányi Dezső, Gombaszögi Fridáról Kaczér Illés, Tanay Frigyesről Szini Gyula irt rendkívül érdekes kritikái, méltató és jellemző cikket. Arcbaset, akinek darabját szombaton mutatja be a Vigaszínház, Lakatos László ismerteti. Karinty Frigyes „Igy irtok ti”-je ezen a héten Gábor Andor „Majd a Vicáját” figurázza ki. E nagyszerű és pompás cikkeken kívül színházi és művészeti riportok és apróságok egész sora tartja az új Figarót. Bánffy Miklós bukáról, Hatvany Lajos új darabjáról, a moztanácsról és más aktuális eseményekről szólnak az érdekes riportok. Pletykák, intimítások, egy baklis naplója, fotográfiák és művészeti rajzok és Szenes Béla színházi regénye vannak még a gazdag számban, melynek 1 korona 20 fillér az ára.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Egy jobb fiu fizetéssel
tanulónak felvétetik PFEIFER IGNÁC
fűszerkereskedőnél Király-utca 34. szám.

A világítási rendelet

határozattal a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Vendéglő, mézsárosok és szatóc-szövet

10 hold szántófölddel, melynek fele be van vetve, azonnal bérbeadó, esetleg külön-külön is, ezenkívül 2 hold rét. Bővebbet Tarnaúer Herm. Nagybakónak.

Kitűnő pianinó,

fehér olaj zománc-festék olcsón eladó.
Sugár-ut 47 szám.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap,
november hó 28., 29., 30. és dec. 1-én

STELLA HARF

legnagyobb mozi-diva a főszerepben

Berania hercegnője

(Palota forradalom.)

keleti dráma 6 felv. ban, melynek betétjét
Welszenstein Bözsike urleány fogja
énekelni elsőrendű zenekísérettel.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Felhívás!

Mindazon egyének, akik a nagykanizsai lónyilvántartási körlettől munkára lovakat kivettek és kötelezvényt nem kaptak, vagy ha meg is kaptak s ebben becsérték nincs feltüntetve, f. évi december 6-án vagy 7-én reggel 9 órakor a fenti parancsnoksághoz (Csányi László-utca 2.) elővezetni tartoznak.

Lónyilvántartási körlet
parancsnoksága.

URANIA Mozkóp-palota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. november hó 26., 27. és 28-án

Ellen Richter

felléptével

Hajsza a felhők között

attrakciós dráma 5 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Elsőrendű marhahus kilója
10 korona özv. Gombosné-
nál Eötvös-tér 26. sz. alatt.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 350 kor.
Nyilvtér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDUGYULA

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Magyarország sorsa.

Megegyezés a cseh-tótokkal.

Nyolc egész és nyolc fél vármegyében tót közigazgatás lesz.

Budapest. Tegnap este minisztertanács volt, amelyen Jászi Oszkár nemzetiségi miniszter jelentést tett a Tót Nemzeti Tanáccsal tegnap folytatott tanácskozásokról, majd a megszüvegezett egyezmény egyes pontjait vitatták meg. A Tót Nemzeti Tanácsnak Budapesten tartózkodó 6 tagja és Hodzsa Milán, a csehszlovákok budapesti követe ma felkeresték Jászit, akivel folytatták a tárgyalásokat. Az általános tárgyalások még ma befejeződnek. Az egész egyezmény tervezetét még ma bemutatják a minisztertanácsnak és azután annak részleges megszüvegezésére kerül a sor.

Budapest. Hodzsa Milán, a cseh-szlávok budapesti követe ma nyilatkozott. Az Est munkatársa előtt a kormánnyal folyó tárgyalások eredményéről. Hodzsa ezeket mondta:

— A megegyezés lényege az, hogy az északmagyarországi vármegyék közül nyolc egész és nyolc fél vármegyében valószínűleg tót lesz a közigazgatás.

A csehek újabb előnyomulása

Galánta. A csehek ma reggel bevonultak Lipótvárra (Nyitrától 30 kilométerre) a vasuti állomást elfoglalták és ott feltartóztattak egy menekülővel zsúfolt vonatot, melyen igen sok érték is volt. Lipótvárt a 72. és 73. gyalogezredek bakái védtek, de a tulerő elől kénytelenek voltak meghátrálni.

A román szociálisták ellenzik az Erdélybe való benyomulást.

Bukarest. Midőn a román kormány az új mozgósítási parancsot kihirdette, a román szociálista párt röpiratban állást foglalt az Erdélybe való betörés terve ellen. A röpirat ezeket tartalmazza: Az ellenség nem áll Románia földjén. Elhagyta országunkat és a forradalmak kényszere alatt Bukovina és Erdély románjai felszabadultak. Nincs szükség most már ott a mi felszabadításunkra és a mi oligarchiánkra, mert a mi oligarchiánk nem vihetne oda egyebet reakciónál. Így történt Besszarábiában is. Erdély románjai már szabadok, szabadabbak mint mi, nem lehet tehát megengedni, hogy az erdélyi románoknak forradalommal kivívott szabadságát Európa leggyalázatosabb oligarchiája tönkre tegye.

A szerbek megillják az adózást.

Pécs. A Dárdán székelő szerb csapatok parancsnoka, akinek a pécsi csapatok is alárendelve vannak, azt a rendeletet küldte a Pécssett megszálló szerb csapatok parancsnokához, hogy a megszállott területen tiltsa be a magyar közegek részéről az adószedést. A pécsi szerbek parancsnoka ezt a rendeletet a magyar kormánybiztos útján hajtatta végre.

Az olaszok bevonulnak Bécsbe. Olaszország forradalom előtt.

Bécs. A Reichspostnak jelentik Zürichből: Olaszország azt a tervét, hogy Bécsset megszállni készül, már közölte az antanttal. E tervnek azonban nem katonai okai vannak, — hanem politikai szükségesség követeli azt, amit Olaszország belső állapota tesznek elengedhetlenné. Olaszországban ugyanis rendkívül erős forradalmi mozgalom van és még a bécsi forradalom kitörése előtt számoltak Londonban és Párisban annak komolyságával. Az olasz forradalom kitörését november 1-re számították, de a plavai osztrák-magyar front áttörése azt egyelőre elhárította. Ez azonban nem jelenti a veszély végleges elavulását. Olaszországban a forradalom elkerülhetetlen. Az olasz kormány a forradalom kitörését a tömeglélekre ható olyan eszközökkel akarja elkerülhetővé tenni, mint aminő lenne a gyűlölt osztrák ellenség fővárosába való diadalmos bevonulás.

A béketárgyalások előkészületei

Genf. A Temps közli, hogy a béke megkötésén az osztrák és a német delegátusok nem vehetnek részt, hanem ezeket csak értesíteni fogják a párisi konferencia határozatairól.

Rotterdam. A Manchester Guardian jelenti: A szövetségesek konferenciája december 14-ike körül fog megkezdődni. Hivatalos körök azt hiszik, hogy két hét alatt teljes megegyezés lesz létesíthető, de lehet, hogy a tárgyalások négy hétig is eltartanak. Diplomáciai körök véleménye szerint nem valószínű, hogy a nagy békeszerződés aláírása április előtt megtörténhessen, mert a részletes tárgyalás 3 hónapig is eltarthat.

Vendéglő, mészárszék és szatócs-üzlet

10 hold szántófölddel, melynek fele be van vetve, azonnal bérbeadó, esetleg külön-külön is, ezenkívül 2 hold rét. Bővebbet Tarnauer Herm. nagybakónak.

Világos, szellős és száraz raktár és padlás kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál Bettlheim és Guth cég.

Vendéglő bérbeadás.

Komárom vasuti állomása mellett lévő jóforgalmu

vendéglőmet

belegységem miatt bérbeadó.

Az üzlet jó hírnevének fenmaradása végett szakember előnyben részesül.

Feltételek nálam bármikor megtudhatók.

KISS ISTVÁN
vendéglős
Komárom.

HIREK.

— Dr. HOCH OSZKÁR ügyvédi irodáját Zrínyi Miklós-utca 2 sz. (Telefon 270.) újból megnyitotta és működését megkezdte.

— A kanizsai helyőrség szociális szervezkedése. A hivatalos katonák is megelégedésbe tömörülnek szociális érdekük védelmére. Az országos szervezetnek Pozsonyban is alakult fiókjá, amelybe viszont a pozsonyi kerületbe tartozó helyőrségek mint alcsoportok tartoznak. Ilyen alakul ma délután Nagykanizsán, amiről az alábbi hivatalos kommuniké szól: A tényleges tisztek, tisztviselők, a rangosztályba nem sorolt havidíjasok és a tovább szolgáló altisztek országos szövetségének kezdeményezésére folyó hó 25-én megalakult a pozsonyi helyi csoport. A kerületi parancsnokság területén lévő helyőrségek (közülük Nagykanizsa helyőrsége) ezen pozsonyi csoport alcsoportjait kepeznek. Ezen alcsoportok megszervezésére kebelbeli szervező tisztek küldettek ki. Nagykanizsára ma délután érkezik a pozsonyi csoport megbízottja. Tihanyi ezredes állomásparancsnok Nagykanizsán.

— Új kanizsai iparosok. Nagykanizsa város tanácsának tegnap délután tartott tanácsüléséből az alábbi hatósági engedélyeket, illetőleg iparigazolványokat adták ki: Hatósági engedélyt nyertek Döri Zsigmond műszaki és gazdasági cikkek, továbbá vasár- és gépkereskedéshez, Reich Béla hentesipar és Millényi Károlyné étkezdeipar gyakorlására; egyszerű iparendedélyeket kaptak pedig a következők: Buday János asztalos, Pollák Gyula szabó, Hamuth Ilonka női szabó, Tancsics László asztalos, Szabó Sándor, Czippán István és Zábó László cipészipar és Rehn Ferenc csizmadiaipar gyakorlására. — Ellenben lemondtak eddigi iparendedélyeikről és a kanizsai iparajstomból töröltettek: Böhm Samu marhakereskedő, Anek Lászlóné vendéglős és özv. Horváth Józsefné piaci élelmiszerárus.

— Tízezer korona a kanizsai rokkant katonáknak. Szeidmann Leó a nagykanizsai származású ismer emberbarát a szűkölködőkről való gondoskodásának újabb tanujelét adta. A rokkant katonák javára 10,000 koronát utalt ki a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál oly célból, hogy ez az összeg 500-tól egész 1500-ig terjedő tételekben vagyontalan rokkant katonák közt osztassék el. Az elosztással Horváth György főgimnáziumi, dr. Villányi Henrik kereskedelmi iskolai igazgatókat és dr. Neumann Ede főrabbit bízta meg, akik a Nemzeti Tanács bevonásával fogják megállapítani, hogy a 10,000 koronát kik között osszák fel.

— **Uj ügyvéd Nagykanizsán.** Nagykanizsa város szépen gyarapodó ügyvédtársadalma ismét egy igen képzett és rokonszenves taggal nagyobbodott. Dr. Elek Mór a legujabb kanizsai ügyvéd, aki eddig Vasváron folytatott praxist. A háboruban mint a 48. gyalogezred önkéntese vett részt, Kanizsáról nősült (felesége dr. Ney Hugó nővére) és holnaptól kezdve Nagykanizsán folytatja ügyvédi pályáját.

— **A hétfői nagyvásár betiltása.** Polgármesteri hirdetés közli, hogy Zalavármegye alispánja a vármegye területén az összes országos kirakodó és élelmiszerboltokat f. évi december hó 15-ig betiltotta. A vásárbetiltás kétségtelenül a spanyol járvány miatt történt.

— **Megbüntetett kanizsai vendéglősök.** A rendőrkapitányság 14 nagykanizsai vendéglőst, akik a népkormány tilalma ellenére bort és sört szolgáltattak ki vendégeiknek, kisebb pénzbüntetésre ítélte. Téves az a felfogás, mintha ebédhez és vacsorához minden vendég részére 3 deci bort szabadna kiszolgáltatni. Ilyen tartalmu rendelet soha még nem jelent. Éppen ezért a rendőrkapitányság figyelmezteti a kanizsai vendéglősöket, hogy az alkoholtilalmat a legszigorúbban respektálják, mert második büntetésük már elzárás lesz.

— **A legényegylet előadása.** A Nagykanizsai Katu. Legényegylet holnap vasárnap este nagyszabásu előadást rendez, amelyet tánc fog követni. Az est műsorán egy egyfelvonásos vigjáték, egy zongoraszóló, egy négykezese zongoraszám, egy párjelenet, egy monológ és énekszámok szerepelnek. A nagy sikerűnek ígérkező előadás holnap délután 1/26 órakor kezdődik.

— **A nagykanizsai közalkalmazottak szervezkedése.** Tegnap i lapszámunkban közöltünk egy felhívást, mely az összes Nagykanizsán létező állami, városi és vármegyei hivatalok tisztviselőinek és valamennyi alkalmazottainak szervezkedéséről szólt és evégből az összes nagykanizsai és közalkalmazottakat ma délután 6 órára a Munkásothon helyiségebe gyűlésre hívja össze. Téves információ alapján azt a mozgalmat összefüggésbe hozták a Sopron városától kiindult akcióval, mely a közalkalmazottakat ért ismeretes súlyos bírálat visszhangjaként keletkezett. Mint azonban újabban értesülünk, itt egyáltalán nem arról van szó, hogy a köztisztviselők és közalkalmazottak az országos szociáldemokrata párttal szembehelyezkedő szervezetbe akarnak tömörülni. Igaz, hogy a soproni felhívásra a minap a városházán a nagykanizsai közhivatalok főnökei értekezletet tartottak, amelyen elhatároztak, hogyha lehet, megalakítják a közalkalmazottak szervezetét, mely teljesen független a szociáldemokrata szervezettől, sőt ezzel bizonyos tekintetben szemben állana. Ugy látszik azonban, hogy ezt nem igen lehet. A nagykanizsai közhivatalok tisztviselői (nem a hivatallónokok, hanem a többi tisztviselő) és egyéb alkalmazottai ugyanis kerek 24 órával korábbra, mint amikor a hivatallónokok által összehívott gyűlés ki van tűzve, vagyis már ma délutánra összehívták az összes kanizsai kollégákat, hogy megalapítsák a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségének nagykanizsai helyicsoportját. A Közalkalmazottak Szövetsége pedig nem egyéb, mint az Országos Szociáldemokrata pártnak a köztisztviselőket és közalkalmazottakat magában tömörítő szakszervezete. Ha tehát ma délután az a helyi csoport megalakul, s ennek folytán az összes nagykanizsai köztisztviselő és egyéb közalkalmazottak belépnek a szociáldemokrata pártba, ugy a helybeli hivatallónokok által holnap, vasárnap délutánra egybehívott másik szervezkedő gyűlésnek már aligha lesz valami célja és értelme.

— **Jelentkezzenek a kanizsai katonazövegyek.** Mindazon nagykanizsai katonazövegyek, akik nyugdíjukat még nem kapták meg, hétfőn december 2-án a városház II. emelet 32. ajtószám alatt (Kisfaludi Mártonnál) jelentkezzenek.

— **Táncgyakorló.** Holnap vasárnap este Adorjánne tanciskolájában a felnőttek részére nagy táncgyakorló lesz cigányzenével.

— **A Király-sörfőzde r. t.** november hó 30-án tartott közgyűlési határozata értelmében ezen vállalat részvényeinek 7. számú szelvényei f. évi december hó 2-től kezdve darabonként 24 koronával beváltatnak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybeli fiókjánál. Az új kibocsátású részvények osztaléka az annak idején kiállított pénztári elismervény bemutatása ellenében fog kilizettetni.

— **A felmentettek tennivalói.** Tévedések eloszlatása végett újabban hadügyminiszteri rendelet jelent meg, a mely a katonai szolgálat alól felmentett egyének tennivalóit szabályozza. A rendelet értelmében a meghatározott vagy bizonytalan időre fölmentettek a leszerelő katonák részére megszabott illetékekre igényt nem tarthatnak és természetesen leszerelési igazolvány sem jár nekik. Nyilvántartás végett azonban tartózkodási helyük községi előjáróságánál jelentkezni és ez alkalommal felmentésüket igazoló okmányukat bemutatni kötelesek. A 18-22 éves és jelenleg tanulmányi szabadságon lévő középiskolai tanulók szabadságuk lejártá után katonai szolgálatuk folytatása végett illetékes pötestükhöz kötelesek bevonulni.

— **A nagykanizsai szervezett munkások tánciskolájának** második kurzusa kezdődik jövő hétfőn, december 2-án este 8 órakor a Szarvas szálló nagytermében. — Beiratkozni lehet minden nap délután 6-8-ig a gondnoknénál Munkásothon.

— **Szeged város két millió korona aprópénzt bocsájt ki.** Szegedről jelentük: A városi pénzügyi tanácsnok a város legutóbbi tanács ülésén bejelentette, hogy miután nagy az aprópénzhiány, szükséges, hogy a város szükségpénzek kibocsájtása iránt intézkedjék. A pénzügyi tanácsnok azt is bejelentette, hogy ez irányban az illetékes pénzügyi körökkel már a tárgyalásokat megkezdte, sőt a szükségpénzek kliséjét el is készítették. A szegedi pénzintézetekkel a tárgyalások során megállapodás történt, hogy a város öt- és huszkoronás bankjegyeket fog kibocsájtani, még pedig egy millió értékűt a husz- és egy millió értékűt az ötkoronasokból. Ha szüksége mutatkozik, a két millió felül újabb bankjegyeket bocsájt ki a város, amely tíz milliónál nagyobb összeg azonban nem bocsájt ki és hozhat forgalomba. A tanács tudomására vette a bejelentést és elhatározta, hogy rendkívüli közgyűlés elé viszi a bankjegykibocsájtási javaslatot.

— **Adakozás.** Dr. Bentzik Ferencné elhunytá alkalmából Milhoffer Ödön és neje 20 koronát adományozott a Szociális Misszióknak; Eperjesy Gábor 50 koronát a Ker. Jót. Nőegyletnek. Haspel Ferencné, Holecz Jánosné 10-10 koronát a mezítlábas gyerekeknek, Haspel Ferencné 10 koronát és Rózsa Lajosné 6 koronát a vak katonáknak, mely összegeket rendeltései helyére juttattuk. *Dr. Szekeres Józsefné.*

Felölös szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Nyiltér.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyben 24 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő Keleti M. Mór féle uri-, női-divat és rövidáru üzletet a mai napon átvettük és az abban lévő árut mélyen leszállított árakon kiárusítjuk.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, vagyunk

kiváló tisztelettel

Kaufmann Testvérek

Dr. Elek Mór ügyvéd
katonai védő

irodáját h helyben, Fő-ut 18. sz. a. néhai dr. Lőke Emil ügyvéd házában megnyitotta.

1929/1918.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy mindazoknak a katonáknak, kik vagyoni helyzetüknél fogva rá vannak szorulva, a város által 1919. évi február hó 1-éig kedvezményes és teljes vagyontalanság esetén ingyenes ellátásban lesznek részesítve.

Akik erre a kedvezményre igényt tartanak és jogosultságukat a v. rendőrkapitányi hivattól szerzett szegénység, illetve vagyoni bizonyítvánnyal igazolni tudják, hivatalos órák alatt a v. élelmezési hivatalban jelentkezhetnek.

Nagykanizsa, 1918. évi november hó 27-én.

Dr. Prack s. k. polgármester h.

URANIA Mozkókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. nov. hó 29., 30. és dec. 1-én

Gunnar Tolnaes és Lilly Jakobsen
dán művésznők felléptével

Utazás a Marsba

(A jövő század regénye)
Mimofantasztkum 6 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Felhívás!

Mindazon egyének, akik a nagykanizsai lonyilvántartási körlettől munkára lovakat kivettek és kötelezvényt nem kaptak, vagy ha meg is kapták s ebben becsérték nincs feltüntetve, f. évi december 6-án vagy 7-én reggel 9 órakor a fenti parancsnoksághoz (Csányi László-utca 2.) elővezetni tartoznak.

Lonyilvántartási körlet
parancsnoksága.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap,
november hó 28., 29., 30. és dec. 1-én

STELLA HARF

legnagyobb mozi-diva a főszerepben

Berania hercegnője

(Palota forradalom.)

keleti dráma 6 felv. ban, melynek betétjét
Welszenstein Bözsike urleány fogja
éneketni csörendű zenekisérettel.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

19375/1918.

Szálfaeladás.

Nagykanizsa város közhírré teszi, hogy a városi alsónyíresi erdőn 2220 drb. akácia eladása tárgyában 1918. évi december hó 7. napján délelő 9 órakor a helyszínen nyilvános szóbeli árverés tartatik.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1918. évi november hó 29-én.

Dr. Prack István s. k.
polgármester h.

Női kabátok, blouzok, szőrmék
leszállított árban kiárusítatnak

FÜRST JÓZSEF

árházában

Főzpont szálló épület.

Telefon 388 sz.